

ÁTOSI

Xesosi Iokanatakini Kamakiti Pirena

Xesosi Kanapiriini Iaxiti

¹ Erečkai Teópiro, Teoso tiretakari. Merepitipanika niökatsopatakiti aätsopaã txari ikinipoko Xesosi kamakiti, isãpiretakiti pakini. ² Niökatsopatakiti mapotökire auari Xesosi iaxiti sini pirena. Isini apisa isãpiretana iokanatakini Erekar Matamatakoti paniãtakiti.

³ Ipinaãka atoko iuaĩkana iuaka oerekaua ninoamoni, ininiã imarotarina atãopitika iua õkitikapekaua. Koarëta pakini õti iua auanãta ninoakata. Iuasaaki isãpiretana Teoso auĩtetxi ininiãua pirena. ⁴ Imakinika apotiitakasaakiua itxana ninoa:

—Kona hĩtakanapapiri Xerosareë sitatxiti. Aĩri iaxitikiri iokanaenetakiti hiãtapako. Iua mitxi hĩtemoni nisãpiretakiti. ⁵ Atãopitikara Xoõoni patxisatai hĩte ãparaaã. Mapaõti napaka atoko, Erekar Matamatakoti apokako hĩtemoni. Iuasaaki hĩpatxisataãkako Erekar Matamatakotiã —itxa Xesosi sãkire.

⁶ Ininiã imoianariakori apotiitakasaakiua Xesosikata, ipimaãrina iua:

—Aãuĩte, uatxa iuaĩkana pisikatari atixine atemoni, Isaeo apika mekaniriakorimoni? —itxarina.

⁷ Ininiã Xesosi txana ninoa:

—Kona hĩte imarotiniri ĩkapanini. Aĩrinanira imarotapaniri hĩte tixine hĩtemoni isikini õti. ⁸ Erekar Matamatakoti apokasaakirako hĩtemoni, hãpakapariko posotiiretxi. Ininiã hĩte nota kamakiti atamatakani hĩtxauako. Hĩsãpiretariko hĩtiãkiti, himarotakiti pakini Xerosareë

sitatxiti auakanimoni, imakinika Xotéia tōpa auakanimoni, Samaria tōpa auakanimoni, ikini itixiti auakanimoni pakini hīsāpireāpotariko —itxa Xesosi ninoamoni.

⁹ Ikara atoko inaāka atoko, ninoa okiā atamatari iua anikiko iaxiti. Katxiāri āki isa, ininiā kona ninoa itikaikari.

¹⁰ Iaxiti ionakaātakasaakina, apoka ipi kiki katsopiri mākatakani ninoa takote. ¹¹ Ninoa txana:

—Kiki Kariréiakini, kinirepa hionakanāta iaxiti? Īkora Xesosi iaxiti sikari, isini atokotxikana ikanapiriini — itxana ninoa.

Itanokiri Koaā Apotiitakaniua

¹² Ininiā Oriva xirataātaā ipotorikana. Ikanapiriāna. Xerosareēmoni isana. Oriva kona ōtakori. Kākiti Oriva xirata potoriakani sini Xerosareēmoni tako atokokanera Xoteo kiomanekorini auiritari kākiti sini tomatiko ōti-saaki.

¹³ Xerosareē sitatxiti apokasaakina, iīroāna aapokotxi āki. Ininiā isana itanokiri koaā. Petroma, Xoōma, Txiakoma, Ātreema, Piripima, Tomeema, Patoromeoma, Mateoma, Txiakoma (Aoepo ākiri), Simāoma (Homano omanatakari), Xotasima (āti Txiako itari) pakini aua iuaātaā. ¹⁴ Ātipirika ninoa apotiitaua Teoso imisākiretinina ĩkapani. Apaka sitoakoro Xesosi sākire auiākani, Maria Xesosi inoro, Xesosi itariakori pakini apotiitaua ninoakata. Ninoa misākiretakasaakiri Teoso, ātika kākiti xinirenoka atoko itxana. Ininiā erekarinoka auana ninoamoni. Kona omanatakakauana.

Matxia Mereīko Pirena

¹⁵ Iuasaaki sētovītxi pakini Xesosi sākire auiākani aua. Petro ōkitikaua ninoa sauaki. ¹⁶ Ininiā itxa:

—Nitariakori, hītakaōtxikari Teoso sākire kitxakapirīka Taviimoni isāpiretakiti. Tavii iōkatsopatarari Xotasini pirena, Xesosi maīkakani oerekakari pirena, kotxi Erekarī Matamatakoti kamaimaroretari iua Tavii. Atāo ikara

Teoso sãkire kitxakapirĩkari apokapeka uatxa. ¹⁷ Iua Xotasini atekata auakari iua. Ate parĩka atoko ikama.

¹⁸ —Iuaritika isikari Xesosi imokaiakariakorimoni. Tx-ineiro apakapakitoã iamotaãka itixi. Iuaã ipĩpe. Itano okaua. Ixiti apokasaaki, iokirikiita. Ixoreka itikako. Iuasaaki itikapitsa poãpekatani. ¹⁹ Imakinika Xerosareẽ auakani kenakopiretari Xotasini ipinini. Ininiã ninoa akiritari iuaãtaã itixi uãka “Aseotama.” Popĩkari akiritari “Arẽkatxi Tixini.”

²⁰ —Xikari iõkatsopatakoriã iõkatsopatapeẽkaika ia Xotasi pirena:

Iua aapoko takanapaãkako. Kona auiritaãka kãkiti auini iuaãtaã. Iparĩka sikaãkako ãtimoni, itxa Teoso sãkire.

²¹ —Ininiã amereẽriko ãti kiki atekata sikari tĩkane. Amereẽriko kiki mitxi Xesosikata sikari, mitxi amoi-nari ikiniõtika Xesosikata aãuakasaaki. ²² Amereẽriko kiki Xoãoni patxisarauatini itiãkari, imakinika Xesosi kamakiti itiãkari, iaxiti isini itiãkari, kotxi anirekari iua amereẽkiti Xesosi õkitikiniua imarotakari ate atoko inakari —itxa Petro.

²³ Ininiã imereẽrina ipi kiki, Xosee Pasapasi inakori. Apanakini akiritari iua Xósito. ãti kiki uãka Matxia inakori. ²⁴ Iposo atoko imisãkiretarina Teoso:

—Pite imarotari ikinimane kãkiti ãkixinire. Poerekaua ãkiripa naia kiki pimereẽkiti ²⁵ atekata parĩkauatakari tĩkane, Xesosi iokanatakiti tĩkane, kotxi Xotasini takanapari ikara parĩkatxi imaerekani xika, maerekani misiritikoãtaã isini ãkapani —itxana Teosomoni.

²⁶ Iposo atoko ikamarina sarauatxi atoko inakari imoianarina imarotinina ãkapani. Ikara atoko ininiã, imereẽrina Matxia. Ininiã Xesosi iokanatakiti itxaua. Ikara õti atoko, iua moianatari apanakini õsi Xesosi iokanatakini.

2

Pêtekósitxi Kiiniriti Ôti

¹ Pêtekósitxi kiiniriti ôti (takari merepitipanika nikiko ôti) apokasaaki, Xesosi sâkire auiâkani âtika kâkiti xinire atoko itxauana. Imakinika apotiitauana. ² Katimaritika iaxiti îkari kataparari îtimati atoko inakari xâpoka aapokotxi âki Xesosi moianariakori topâkiniâtaâ. ³ Ininiâ iuasaaki xamina tirika atoko inakari tokiâ. Imakinikana ikiiâna apoka. ⁴ Erekari Matamatakoti îroâ ikinika âkix-inireê. Iuasaakipeka ninoa sâkirauata âti uâka sâkireê, kotxi Erekari Matamatakoti kamaimaroretana.

⁵ Iuasaaki Xerosareê sitatxitiâ auanâta ikini uâkati kâkiti Xoteoakori. Ninoa Teoso sâkire kîpitakani.

⁶ Ikenakotakasaakirina iaxiti îkari îtima atoko inakari, apotiitauana mirikiniti kâkiti. Ininiâ itikokitatana, kotxi ikenakotarina apanakini sâkirauatini isâkireêna.

⁷ Itsorîkaâtana:

—Kiâtokopa ininiâpa imarotatarina ate sâkire. Hâ-tamatana, Kariréiaklinikara sâkirauanâta ateka sâkireê. ⁸ Kiâtokopa itxa akenakotiniri ateka sâkire? —itxana ninoa.

⁹ Iuaâtaâ auari kaiâopokori kâkiti âti uâka. Auari Patxiakinima, Métxiakinima, Erâokinima, Mesopotâmiakinima, Xotéiakinima, Kapatósiakinima, Pôtokinima, Ásiakinima, ¹⁰ Piríxiakinima, Pâpíriakinima, Exitokinima, Arípiakinima, Sireni takotekinima, Homakinima pakini aua. Apanakini Homakini atâo Xoteoakori. Apanakini mamakaua, ininiâ Xoteo itxapekauana. ¹¹ Kretakinima, Arápiakinima pakini aua iuaâ.

Ininiâ ninoa txa:

—Ate kenakotari Kariréiakini sâkirauatini ateka sâkireê. Isâpiretarina ikinipoko erekari Teoso Apiananiri kamakiti —itxana.

¹² Ininiâ ninoa tsorîkaâta. !Imarotarina.

—Natokopa itxana imarotinarina ate sâkire? —itxana.

¹³ Apanakini kãkiti napetana:
—Poãtakanira ninoa —itxana.

Petro Apakapapiretakiti Kãkitimoni

¹⁴ Iuasaaki Petro, õsi Xesosi iokanatakinikata misãkiretana iuaã apotiitakaniu. Itxari:

—Xotéia auakanii, ikinika Xerosareẽ sitatxiti auakanii, hõtakaõtxikariko nisãkire himarotini ïkapani.

¹⁵ Hïuãkatana naia kikiakori poãtini. Kona ipoãtana, kotxi atokatxi inaãpotapanika. ¹⁶ Ia uatxa hãtamatakiti kitxakapirïka Teoso sãpiretapekari Xoeomoni. Iua Xoeo Teoso sãkire sãpiretakari sãpiretapekaua. Iua txari:

¹⁷ Teoso txari: “Xipokatxi õti iatokopeka inakasaaki, niokanatarï Erekarï Matamatakoti ikini kãkitimoni. Pamariteakori sãpiretariko nisãkire apanakinimoni. Ætokoriakori atamatariko itapone atoko inakari Teoso sikakiti pokamarasaaki. Iuasaaki nisãkire nisãpiretana. Kiomãtxiakori taponetariko nota oerekakiti. Iuasaaki nisãpiretariko nisãkire ninoamoni.

¹⁸ ïkora õtisaaki ninitiriakori, niniteroakoro pakinimoni niokanatarï Erekarï Matamatakoti. Ninoa sãpiretariko nisãkire.

¹⁹ Iaxiti noerekariko niposotiire kãkiti mimarotakiniti. ïkorapokoriti apaka noerekariko niposotiire Apiananiri nininiua imarotinina ïkapani. Arëkatxi, xamina, katxiãri pakini apokako.

²⁰ Atokatxi piãkako. Kasiri arëkatxi atoko itxako. Apiananiri apokini apisapanikarako auako ikara atoko inakari. Peerekapaniri Apiananiri apokini õti. ïkora õti apiatakari, kotxi iuasaaki Apiananiri oerekauako kãkitimoni.

²¹ Ininiã Apiananiri akiritakani makatxakaãkako imapinakanani ïkapani,”

itxa Apiananiri Xoeomoni.

²² Petro sákirauatapanika:

—Kákiti, Isaeokini, hīkenakotariko nisákire. Hīte apisatoõ Teoso oerekapekari Xesosi, Nasaree sitatxitikiri. Teoso mereékiti itxaua, kotxi ikamari Teoso posotiire kákiti mimarotakiniti Teoso himarotini íkapani. Himarotapekari ikara. ²³ Xesosi sikaãka imokaiakariakorimoni, kotxi Teoso nirekari ikara atoko iniko. Teoso imarotapekari ikara atoko inakari apokini õti. Hītekara, apanakini maerekati kamakanikata maíkari Xesosi. Aamina ípiriãmitakari nopini hītokakitari, oka hītxapiri iuani. ²⁴ Iuaritika ipinaka atoko, iuaíkana Teoso õkitikari iua. Teoso sikakari iua ipíkitxi mamsiritakaniri íkapani. Ipík-itxi liposotari ixipokiniri iua, kotxi Apiananiri itxaua.

²⁵ —Kitxakapiríka Tavii sápiretari Xesosi pirena. Itxari: Nota itikapikari Apiananiri nota apisatoõ. Iua aua nikikomoni. Ininiã !nimakatxaãka.

²⁶ Ininiã nixinire poxokoniuatapeka itxa. Nisákire poxokoni apaka aua. Nīito auãki inakasaaki, iãtapari Teoso sikaenetakiti.

²⁷ Apiananiri kona takanapano nota ipíkani auiniãtaã. Apiananiri Iauritano Erekarí Kamakari paiakini.

²⁸ Apiananiri oerekapekano mapíkani kimaporite. Iua notakata aua, ininiã nipoxokoniuata,

itxa Xesosi Taviimoni kitxakapiríka.

²⁹ Ininiã Petro sákirauatapanika:

—Kikiakori, hãuiritano nisápiretiniri Tavii pirena. Tavii anirimane kitxakapiríka auakari. Iuani ipípe, ikatapeêka. Uatxa atemoni auapanika iua akauare. ³⁰ Iua Teoso sákire sápiretakari. Atão iua imarotari Teoso sákire. Teoso sápiretapekari iua apika mekani Teoso mereékiti itxauako. Tavii imarotari Teoso mereékiti õk-itikaãkapanikako auítetxi ininiua tíkane. Teoso sápiretari

imereēkiti topāka auītetxi itopanere nopini. Ininiã atão auītetxi itxaua.

³¹ —Tavii imarotari ikara atoko inakari Xesosi apokini apisapanika, kotxi iōkatsopatari Xesosi ipinini pirena, iuaĩkana ōkitikiniua pirena apaka. Iua txari:

Ipĩkani auiniãtaã likaikota. Ito !ipaiaka,
itxa Tavii kitxakapirĩka.

³² —Iua Xesosi ipinaka atoko, Teoso ōkitikari iua. Ate amakinika Xesosi ōkitikiniua itikakani atxaua. ³³ Ininiã uatxaika Xesosi topāka Teoso kikomoni. Ikara atoko Xesosi Apiananiri itxaua. Apakapari Erekaru Matamatakoti, Teoso sikaenetakiti. Iposo atoko, iokanataru Erekaru Matamatakoti atemoni. Iuakara uatxa hãtamata ikamakiti. Hĩkenakotari iua sãkire uatxa.

³⁴ —Tavii !isari iaxiti auītetxi ininiua ĩkapani, iuaritika iōkatsopatari:

Apiananiri misãkiretari niauĩte: “Nota kikomoni pi-itopãkiniritika ³⁵ nixipokariko pimokaiakariakori. Nikamariko ninoa pikiti pitakiniãtaã atoko ininiua,” Apiananiri txari niauĩte.

³⁶ —Ininiã Isaeo auakanii, himarotariko ia. Hĩte okari Xesosi, iuaritika Teoso kamari iua auītetxi ininiua. Teoso mereēkiti itxaua —itxa Petro.

³⁷ Iuasaaki Petro sãkire ikenakotakasaakina, ãkix-inireēna tsĩĩtxi apoka iouata iorotiniri tsii atoko itxa. Maerekaxiniretinoka itxana. Eereka itxana ninoa:

—Kiripa akama? —itxana.

³⁸ Petro apakapapiretana:

—Himaerekani hĩtakanapa. Hĩte imakinika hĩpatxisa-taãkako Xesosi Kristo uãkaã, ininiã Teoso makatxakari himaerekani. Iuasaakiko hãpakapari Erekaru Matamatakoti Teoso sikakiti. ³⁹ Kotxi ikara Teoso sikaenetakiti hĩte ĩkapani, hamarite ĩkapani, apanakini ōtako auakani apaka ĩkapani. Ikara Teoso sikaenetakiti ikinimane kãkiti Teoso akiritakini ĩkapani —itxa Petro.

⁴⁰ Petro iteene òtākikana ninoa, kotxi inirekari atāo ikaminina, ininiā itokata òtākikana ia atoko:

—Īkorapokoriti auakani maerekati kamakani itxauana. Himaktxakaua. Hitakanapariko himaerekani. Hāuikariko Xesosi sākire —Petro txana ninoa.

⁴¹ Īkora òti, tres mio kākiti ipoxokoniritikana auikari Petro sāpiretakiti. Iuasaaki ipatxisataākana.

Xesosi Sākire Auiākani Moianatakakiniua

⁴² Eereka ikiniòtika apaiaòkarina Xesosi iokanatakini oerekakiti. Ātipirika itiretakauana. Ātipirika ikamarina kiiniri komiri imapixinikinina Xesosi ipinini ixinikinina ĩkapani. Ātipirika imisākiretarina Teoso. ⁴³ Ikinimane tsorĩkaānāta, kotxi Xesosi iokanatakini kamari ito posotiiretxi kākiti mimarotakiniti, apanakini Teoso imarotini ĩkapani.

⁴⁴ Teoso sākire auiākani apotiitapikaua. Ninoa xanakari ikinika inakitina. ⁴⁵ Ivētxitarina itiina, ininiā tiitxi ĩki isikana matxineirotenimoni. ⁴⁶ Ikiniòtika aiko āki Teoso misākiretikoātaā apotiitapikauana. Ninoa aapoko āki ikamarina komiri mapixinikiko kiiniriti. Ātipirika ninoa apotiitaua ipoxokoniritikana nipokori inikinina ĩkapani. Ākixinirena erekapitikari. ⁴⁷ Ixikarauatana Teoso ĩkapani. Imakinika kākiti apokaerekatana ninoa. Ininiā ikiniòtika Teoso makatxakari kākiti maerekani. Ininiā Teoso sākire auiākani apiaāpota.

3

Petro, Matĩpokotakati Pakini

¹ Āti òti mapiātiki Petro, Xoāo pakini sari Teoso misākiretiko aikotimoni Teoso imisākiretinina ĩkapani.

² Iuasaaki ikiniòtika kākiti anikari matĩpokotakati Teoso misākiretiko aikoti toremoni. Itore uāka “Peereri.” Iuaā matĩpokotakati amanaāri txineiro iuaā napakanimoni.

Iponaniãkasaaki matĩpokotakati itxaua iua. ³ Ininiã Petro, Xoão pakini iroãkasaaki, iua amanaãri txineiro:

—Txineiro hĩsikano —itxa.

⁴ Ininiã Petro, Xoão apaka atamatari iua. Ininiã Petro txari:

—Patamataua.

⁵ Ininiã iua matĩkati atamatana ninoa. Iuãkatarĩ txineiro isikinina iuamoni. ⁶ Ininiã Petro:

—Kona auari txineiro atemoni. Kona pirata aua atemoni. Oro apaka !auari. Iuaritika nota auakiti nisikapitikai. Xesosi, Teoso mereẽkiti, Nasareekiri, iua uãkaã põkitikauako. Pitĩpokotako —Petro txari iuamoni.

⁷ Ininiã Petro maĩkari iuako ikikomonikiri õkitikiniua ĩkapani. Iuasaakipeka ikiti, ikitinota pakini kataparapeka itxa. ⁸ Ininiã okakataua, tĩpokota itxa. ĩroã Petro, Xoão pakinikata Teoso misãkiretiko aikoti ãki. Iroãkasaaki, okaãpokataua. Itĩpokoãpokata.

—Ari, peerekari Teoso —itxanãta.

⁹ Ikinimane itikari iua tĩpokotini. Ikenakotari ixikarauatini Teosomoni. ¹⁰ Ikinimane imarotari iua kiki aiko ĩronakikoãtaã “Peereri” inakoriãtaã topãkanãtakari, txineiro amanaãnãtakari iua. Ininiã ninoa:

—Anekani. Kiripa atxiĩti? Mitxi matĩpokotakati. Uatxa itĩpokotape. Kanatokopa itxa? —itxana.

Petro Sãpiretakiti Kãkitimoni

¹¹ Apanakini kenakopiretana ninoa, ininiã imitekana ninoamoni matĩpokotakati pirena imarotinina ĩkapani. Iuasaaki ninoa auiniãtaã akiritaãka “Saromão pakita.” Iuaã Petro, Xoão pakini aua mitxi matĩpokotakatikata. Iua maĩkakanokeãpotana Petro, Xoão pakini. ¹² Iua Petro atapana kãkiti ninoamoni ĩkani. Itxana:

—Isaero auakanii, kinirepa hĩte tikoka ere kiki tĩpokotini hãtamatakasaaki? Kinirepa hĩte itikaua ate? Na ate posotiireẽni kamari iua tĩpokotini. Ate ereka anini

kona kamari iua tĩpokotini. ¹³ Apraãoni, Isakini, Xakooni pakini Teosone, aĩriakorini kitxakapirĩkarini Teosone, iuara oerekepekaua imi Xesosi ereka inini. Teoso ãkiripitikara itxaua. Iua posotiire auapitika. Iuakara hĩsika okiko ĩkapani. Eereka Pirato inakori nirekasaakiri isikakiniri. Hĩte !inirekari iua sikakiniri Xesosi. ¹⁴ Iuasaaki hĩte kona nirekari erekarinoka kamakari. !Hinirekari iua atão inakaranoka kamakari. Hĩte amanaãri Pirato isikakiniri kokaniri hĩtemoni. ¹⁵ Ininiãkara hĩte okapiri kãkiti auãki inini kamakari. Iuaritika ipĩkani sauaki Teoso õkitikari iua. Ate itikari atãopitikara iua õkitikiniri.

¹⁶ —Ia kiki hĩtikakiti himarotakiti kataparapeka itxa, kotxi iua auikari Xesosi posotiire. Iua auikari Xesosi sãkire erekepeka inini ĩkapani. Hãtamatarari hĩte apisatoõ iua ereka inini.

¹⁷ —Ininiã uatxa nitariakori, nimarotari hĩte, hĩte auĩteakori pakini okapiri Xesosi atão himimarotakani xika. ¹⁸ Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakani oerekepekaua Kristo misiritiko. Ikara imisiritiko auapeka. ¹⁹ Ikara atoko ininiã, hĩtakanapariko himaerekani. Erekarari kimaporiti hinitako, ininiã Teoso makatxakari himaerekani. ²⁰ Iuasaaki Apiananiri kamapoxokonitai. Isikataparatai. Iuasaaki iua iokanatarari Xesosi imereẽkiti hĩtemoni. ²¹ Merepanika iua Xesosi kaikota iaxiti. Teoso kamariko imakinika amaneri. Iuasaaki Xesosi apoka iuaĩkana. Iua atokokana itxana Teoso sãkire sãpiretakani kitxakapirĩka. ²² Kitxakapirĩka Moisesi txari:

Apiananiri hĩTeosone iokanatariko isãkire sãpiretakari hĩtemoni nota iokanatarini atokokana. Hinirimane itxaua iua. Hĩkenakotariko ikinika isãpiretakiti hĩtemoni.

²³ Ikinimane iua sãkire makenakotakati xipokaãkako.

²⁴ —Teoso sãkire sãpiretakari Samoeo inakori, eereka ikinikana Teoso sãkire sãpiretakani pakini sãpiretapekari

Teoso iokanatiniri imereēkiti kãkitimoni ïkorasaaki.
²⁵ Teoso sãkire sãpiretakani anaakorirai hïte, ininiãkara isãkire ninoamoni, iuatxikana isãkire hïtemoni uatxa. Itxari Apraãoni:

Ãti pimekaniri sikariko erekari ikini itixiti auakanimoni, itxa Teoso. Ininiã ikara Teoso sikaenetakiti hïkiomaneakorinimoni, hïtemoni apaka isikaeneta.
²⁶ Ininiã Teoso iokanitari iua ãkiri Xesosi hïtemoni merepitipanika. Iokanitari iua hïtemoni erekari hïtemoni isikini ïkapani, himaerekani hïtakanapini ïkapani —itxa Petro.

4

Petro, Xoão Pakini Xoteo Auïteakori Apisatoõ

¹ Petro, Xoão pakini sãkirauatapanika kãkitimoni inakasaaki, sasetotxiakori, Teoso misãkiretiko aikoti nïkatakari, satoseoakori pakini apoka ninoamoni. ² Ininiã ninoa naiataua, kotxi Petro, Xoão pakini sãpiretari kãkiti ipïkani õkitikiniua pirena, kotxi ninoa txari:

—Xesosi ipinaka atoko, iuaïkana iua õkitikaua, ininiã ipïkani õkitikauako.

³ Ininiãkara ninoa maïkana Xoão, Petro pakini. Iuasaaki mapiãnikata, ininiã itakana kateia ãki ïkanõka iuaã inap-inina ïkapani. ⁴ Iuaritika itomaneri Petro sãkire kenakotakani auikapiretari iua sãkire. Sïko mio kikiakori auikari Teoso sãkire Petro sãpiretakiti.

⁵ Katimatinïkata Xoteo auïteakori, kiomãtxiakori, kaiõkatsopareriakori pakini apotiïmanetaua Xerosareë.

⁶ Sasetotxiakori auïte apiatakari Anasi inakori iuaã aua. Inirimane Kaipasi inakori, Xoão inakori, Arexãtri inakori pakini aua iuaã apanakini sasetotxiakori auïte nirimaneakata. ⁷ Xoão, Petro pakini minaãka ninoa apisatoõ. Ipimaãrina:

—Kiposotiireëpa hõkitikari matïpokotakati? —itxana.

⁸ Erekarí Matamatakoti moianatari Petro. Ininiã iua txana ninoá:

—Aãũiteakori, akiomaneakori, ⁹ hinirekari asãpiretinii uatxa erekari akamakiti matĩkatimoni. Hinirekari himarotíniri erekapeka inini. ¹⁰ Ininiã ikinika hĩte, ikinika Isaeo tixini auakani apaka, himarotariko ia. Xesosi Nasareekiri posotiireẽra ia kiki hĩte apisatoõ timakari makananitaãka. Iuara hĩte oka aamina ipiriãmitakari nopini. Iuara Teoso õkitika iuaĩkana ipĩkani sauaki. ¹¹ Kitxakapirĩka Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretari Xesosi hĩte manirekakani, kotxi itxari:

Kai aapokotxi kamakanii, !hinirekari ãti kai soro. Iua kai himanirekakiniti apiari itxapekaua. Apanakini kai soro maĩkakari itxaua.

¹² —Xesosinokara makatxakari kãkiti maerekani. Kona ãti maerekanitxi makatxakakari !auari ikini itixiti. Teoso sikari iuanokara kãkitimoni imaerekani imakatxakini ĩkapani —itxa Petro.

¹³ Ninoá tsorĩkaãnãtana Petro sãkire ikenakotakasaakina, kotxi Petro, Xoão pakini sãkirauata itaparaxinireritika. Mitxi kona ninoá apaiaõkarauata, iuaritika ninoá imarotari atão isãkirauatini. Ninoá xinikari:

—Ixi. Ninoá minakani. Iuaritika kiĩkitena, kotxi Xesosi moianariakori itxauana —itxana.

¹⁴ Ininiã !kasãkirena, kotxi matĩkati tĩpokotapeka ninoá apisatoõ. ¹⁵ Ininiã ipaniãtana Petro, Xoão pakini mapara isinina, ninoá auĩtetxiakori ininimoniuana isãkirauatina ĩkapani. ¹⁶ Ininiã auĩtetxiakori txari:

—Kanatokopa atxatana ninoá? Kotxi ikinimane Xerosareẽ auakani imarotari itxĩkitakinirina matĩkati erekape inini. Atãopitikara ninoá kamari posotiiretxi. !Aposotari akipatiniri ia sãkiretxiti, kotxi ikinipoko imarotapekari matĩkati tĩpokotini. ¹⁷ Kona anirekari ikara pirená apikomoni iaripiretini kãkiti sauaki.

Ininiã atxanako ninoa: “Na apikomoni Xesosi pirena hīsāpiretapinikariko.”

¹⁸ Ininiã uuaĩkana akiritana. Eereka itxana:

—Kona hīsāpiretapinikariko apikomoni Xesosi pirena. Kona hōerekapiriko uuaĩkana Xesosi pirena —itxana.

¹⁹ Ininiã Petro, Xoão pakini apakapapiretana:

—Kiripa atão akĩpitini? Hītekani? Teosokani? Kipa erekari? Hīte mereēri. ²⁰ Kona aposotari atakanapiniri asāpiretiniri aĩtikakiti, akenakotakiti pakini —itxana.

²¹ Ininiã uuaĩkana auĩtetxiakori txitana. Iposo atoko auiritana isinina, kotxi maerekati !ikamana. !Imisiritana, kotxi ipikarina kãkiti. Ikinimane kãkiti txari:

—Peerekari Teoso kamakiti matĩkati ĩkapani —itxana.

²² ĩkora kiki makananitakori koarēta anope iusaaki.

Xesosi Sãkire Auiãkani Misãkiretiniri Teoso

²³ Xoão, Petro pakini sikakikosaaki, ninoa kanapiriã imoianariakorimoni. Ikinika sasetotxi auĩteakori sãkire, kiomãtxiakori sãkire pakini ikinika isāpiretana. ²⁴ Ikara ikenakotakasaakina, ikinikana misãkiretari Teoso. Ininiã itxana:

—Apiananiri, ikinika posotiiretxi auari pitemoni. Pite-nanira Teoso pitxaua. Pite kamari iaxiti, itixi, potxoari uiniti pakini. Imakinika iaxiti auakani, itixi auakani, potxoari uiniti auakani pakini pikama. ²⁵ Kitxakapirĩka Erekar Matamatakoti kamaimaroretari pinitiri aãtokiri Tavii. Ininiã itxari:

Kinirepa kãkiti Teoso manirekaãkani omanãkarauata?

Kinirepa kãkiti maxikatiĩka xinikari maerekati ikamini ãtimoni?

²⁶ Auĩtetxiakori apotiitaua neenamtxi ikaminina ĩkapani. Ninoa apotiitaua Apiananiri inaiatinina ĩkapani, imereẽkiti apaka inaiatinina ĩkapani, itxa Tavii.

²⁷ —Atãopitikara Erotxi, Põsio Pirato pakini apotiitaua Xoteo minakonikata, Xoteoakori pakinikata. Ninoa apotiitaua uai ia sitatxitiã. Isãkirauatana pamarite Xesosi okinina ìkapani. Txamari pite mereëri iua erekarinoka kamakari. ²⁸ Mitxi pite imarotari imakinika ninoa kamakiti tìkane. Kãkiti kamari pinirekakiti, kotxi kaposotirei. ²⁹ Ininiã aãuïte, pixinikariko ikara maerekapirenati. Pisikataparaxiniretaua ate pinitiriakorua pisãkire asãpiretini ìkapani. ³⁰ Pamarite erekari kamakari Xesosi posotiireë pimakananitanako amianatakani. Kãkiti maposotakiniti pikamako. Posotiiretxi pikamako pisãkire aõerekini ìkapani. Ikara pikamako pamarite Xesosi posotiireë —itxana ninoa Teosomoni.

³¹ Teoso imisãkiretaãkana atoko, ninoa apotiitiniãtaãua iakeka. Erekari Matamatakoti apoka ikinimanemoni. Ininiã itaparaxinireritikana isãpiretarina Teoso sãkire kãkitimoni.

Teoso Sãkire Auiãkani Moianatari Itariakori

³² Ikinika Teoso sãkire auiãkani ãtika kãkiti xinire atoko itxauana. Kona itxana: “Nota nakitira ia,” kona itxana. Kapotxinaniri !auari. Ninoa xanakari ikinika itiina. ³³ Xesosi iokanatakini itaparaxinireritikana txari ikinimanemoni:

—Xesosi Apiananiri iuaïkana õkitikaua ipinaka atoko. Ate imarotari, kotxi ate aõkitari iua ipinaka atoko —itxana kãkitimoni.

Ininiãkara Teoso sikari ikinika erekari ninoamoni. ³⁴ Ninoa sauaki tiitxi amonitakari !auari. Kikio ipi auiniãri, kakikioteri vëtxitari ãtika. Aapokotxi ipi auiniãri, kaapokori vëtxitari ãtika. Oa txineiro ninoa sika ³⁵ Xesosi iokanakinimoni. Eereka ninoa xanakaro oa txineiro matiitinimoni.

³⁶ Iuasaaki aua Xosee. Sasetotxi, Arevii apika mekaniri itxaua. Xipri inakori pokomiriïtikiri iua. Xesosi

iokanatakini takauãkatari iua Panapee inaãka. Popĩkari sãkireẽ iuãka: “Kasikapoxokoniri,” kotxi átipirika isikapoxokonitari kãkiti. ³⁷ Iua vëtxitari átika ikikiote. Iua kikiõ ïki isika Xesosi iokanatakinimoni.

5

Ananíasi, Sapira Pakini

¹ Iuasaaki auari Ananíasi inakori, ïtanoro Sapira inakoro pakini. Iua vëtxitari kikiõ. ² Ikaikotakaro ipixini kikiõ ïki. Ipixininoka isika Xesosi iokanatakinimoni. Sapira imarotari õtaniri kamakiti. Txamari iua sikasaakiro oa txineiro Xesosi iokanatakinimoni, itxari:

—Ikinika kikiõ ïki asika Teosomoni —itxa.

³ Iuasaaki Petro txari:

—Ananfasi, kinirepa pauiritari Satanasi misirienetini maerekati pikamini ïkapani? Erekari Matamatakotira pimisirieneta, kotxi ipixini kikiõ ïki kaikota pitekata. Kinirepa pisãpiretari ikinika txineiro pisikini Teosomoni? ⁴ Kikiõ pivëtxitini apisapanika, ïkora kikiõ pite nakiti. Eereka pivëtxitakasaakiri, õkora txineiro pite nakito. Ininiã kinirepa pitxari: “Ikinika nisika Teosomoni?” Kona kãkitini pimisirieneta. Teosora pimisirieneta —Petro txari.

⁵ Iuasaakipeka Ananíasi iripe. Ipĩpe. Ininiã ikara kenakotakani pĩkarauakata. ⁶ Iuasaaki átokoriakori iapirikari Ananíasini ïto mãkatxi mataã ikatinirina ïkapani. Eereka anikarina, kata itxarina iuani.

⁷ Ipi oara, áti oara pakini napaka atoko iua ïtanoro apoka. Kona oimarotapanikari õñtanirini ipinini. ⁸ Ininiã Petro txaro:

—Pisãpiretano. Oia txineironokani hĩkikiote ïki hãpakapakito aua? Atão pisãpiretano? —itxaro.

Ininiã oa:

—Ari aroanokara ate apakapakito aua —otxari.

⁹ Ininiã Petro:

—Híte uăkatatari Erekarî Matamatakoti auiritai himisirienetiniri iua? Uatxaika ĩronakikoătaă pĭtanirini katakani apokapeka. Ininiă ninoa anikapitikai pite apaka —itxaro.

¹⁰ Iuasaakipeka oĭripe, pĭpe otxa. Iuaĭkana ninoa âtokoriakori ĩroă. Apokarona oani, ininiă anikarona. İkatarona ôtanirini takote. ¹¹ Ininiă ikinipoko Xesosi săkire auiăkani, apanakini ikara kenakoenetakani pakini pĭkarauata.

Amianatakani Makananitiko

¹² Iuasaaki Xesosi iokanatakini kamanătari posotiiretxi, kăkiti mimarotakiniti pakini kăkiti sauaki. İkiniôtika Xesosi săkire auiăkani apotiitaua Teoso misăkiretikoătaă, “Saromăo pakita” akiritakori. ¹³ Xesosi săkire mauĭăkani apokaerekatana ninoa, txamari ipĭkarena xika ! inirekarina imoianatinina. ¹⁴ Iuaritika apikomoni kăkiti apotiĭăpotaua ninoakata, kotxi kikiakori, sitoakoro pakini auikari Apiananiri săkire. ¹⁵ Iuasaaki Xesosi iokanatakini makananitana amianatakani, ininiăkara kăkiti anikana amianatakani kimaporimoni. Sirimatatxi nopini itakana ninoa kimaporiătaă. Ininiă kăkiti xinikari: “Petro napakasaaki, isanôka amianatakanimoni apokiniă, imakananitaăkana.” ¹⁶ Ininiă kaiăopokori kăkiti Xerosareĕ takotekini apoka. Ninoa minana amianatakani, apaka kăkiti maerekani matamatakoni misiritakini pakini. Ininiă Xesosi iokanatakini makananitana imakinikana.

Xesosi İokanatakini Misiritiko

¹⁷ Iuasaaki sasetotxi auĭte apiatakari, imoianariakorikata, satoseoakorikata xiketana Xesosi iokanatakini. ¹⁸ Ininiă ninoa maĭkana. Eereka kateia âki taka itxapena ninoa. ¹⁹ Iua ĩkanôkati Teoso nitiri iaxitikiri matakakari kateia tore. Eereka anika itxana iporikiti. İtxana:

²⁰ —Hīsa Teoso misākiretiko aikotimoni. Iuaã hīsāpiretariko Teoso sākire kākītimoni kākīti auini amaneri inini ĩkapani —itxa Teoso nitiri.

²¹ Ininiã ĩkanōkapanika ninoa sari Teoso misākiretiko aikotimoni. Teoso nitiri sākire iaōka ikamana. Iuaã isāpiretarina Teoso sākire kākītimoni.

Iuasaaki sasetotxi auīte apiatakari, imoianariakorikata pīkapiretana Xoteoakori kōtākikarerini, Xoteo kiomanekori pakini, ininiã imakinika ninoa apakītakana Xesosi iokanatakini. ²² Ininiã apanakini sari kateiamoni apinina ĩkapani. Txamari apokasaakina iuaã, ! auaikana Xesosi iokanatakini. Ininiã ikanapiriãna auītetxiakorimoni isāpiretinina ĩkapani. ²³ Ininiã itxana:

—Ate apokasaaki kateia tore, itotaākapanika. Kateia nīkatakani auanāta itore takote. Txamari itore amatakasaaki, kākīti !auaika iriko āki —itxana.

²⁴ Ininiã sasetotxi auīte apiatakari, Teoso aikote nīkatakani auīte, sasetotxiakori pakini kenakoenetakasaakiri ikara sākiretxiti:

—Anekani? Nāpa ninoa atxiīti? Kiripa apikomoni auatako? —itxana.

²⁵ Iuasaakipeka kiki apoka. Isāpiretana:

—Hīkenakotariko nisākire. Ninoa kikiakori kateia āki hītakakini Teoso misākiretiko aikoti āki aua. Oerekanātarina Teoso sākire kākītimoni —itxana.

²⁶ Ininiã Teoso misākiretiko aikoti nīkatakani auīte, iniriakorikata sari iuaã. Ninoa minana Xesosi iokanatakini iuaīkana auītetxiakorimoni. Imaīkasaakina, kona iari-tatana, kotxi ipīkarina kākīti kai soroã kiporonakinina.

²⁷ Ninoa apokasaaki, ipaniātana Xesosi iokanatakini Xoteoakori kōtākikarerini apisatoō itiminina. Sasetotxi auīte apiatakari txana:

²⁸ —Mitxi ate paniãtai Xesosi sãkire himasãpiretakani kãkitimoni. Txamari hõerekapanikari iua sãkire ikini-mane Xerosareë auakanimoni. Ate xika Xesosi ipina, hĩtxanãta ikinimanemoni —itxa sasetotxi auĩte.

²⁹ Ininiã Petro, apanakini Xesosi iokanatakinikata apakapapiretari:

—Ate kĩpitari Teoso paniãtakiti. Kona kãkiti paniã-takitini akĩpita. ³⁰ Teoso, akiomaneakorini Teosone, õkitikari Xesosi iuaĩkana auini ĩkapani. Hĩtera okari iua Xesosi aamina ĩpiriãmitakari nopini. ³¹ Iuaritika Teoso takari Xesosi ikikomoni. Itxĩkitakari iua auĩtetxi ininiua. Kãkiti maerekani makatxaãkari itxaua. Ininiã Isaeo auakani takanapiniãri imaerekani, Xesosi makatx-akari ninoa maerekani. ³² Ikara ate imarota. Apaka Erekar Matamatakoti imarotari ikara. Teoso sikari iua Erekar Matamatakoti isãkire kĩpitakanimoni —itxa Petro ninoamoni.

³³ Ikara ikenakotakasaakina, iteene omanãkarauatana. Ininiã ninoa:

—Mãokana —itxana.

³⁴ Iuasaaki Kamarieo inakori õkitikaua kõtãkikarerini sauaki. Pariseo itxaua. Teoso paniãtakiti oerekakari itxaua. Ikinimane paxitari iua. Ininiã iua txari:

—Hanikana naia mapara atenoka asãkirauatini ĩkapani —itxa.

³⁵ Ininiã eereka itxana:

—Isaeo tixini auakanii, hĩkitetariko hĩkamakiti ninoa Xesosi moianariakorimoni. ³⁶ Akokaxiti auari Teota in-akori. Iua txari: “Auĩtetxi apiatakari nitxaua nota,” itxa. Iuasaaki koatrosẽtosi kikiakori moianatari iua. Auikarina iua sãkire. Txamari okapeẽka iuani. Eereka iuakata sikani iarikape. Iua auĩtetxi ininiua xipope. Isãkire !auikaãkaika.

³⁷ —Teotani ipinaka atoko Xotasi Karirėiakiri apoka. Iuasaaki auĩtetxiakori iaõtari ikinimane kãkiti. Kaiãopokori kãkiti auikari iua Xotasi sãkire, ininiã ninoa moianatari iua. Iua Xotasi imoianariakorikata nirekari

ixipokinina auítetxiakori. Txamari iua apaka okapeêka, ininiã imoianariakori iarikape.

³⁸ —Ininiã uatxaikara nõtãkikai híte: “Hítakanapanako ninoa Xesosi iokanatakini. Hísikakanako ninoa, kotxi atx-íiti ninoa !ikamari Teoso paniãtakiti, ininiã paítiki ninoa sãkire apaka !auaika. ³⁹ Txamari, ninoa kaminiãri Teoso paniãtakiti, erepaniko, kotxi atxiíti hinaiatari Teoso” — itxa Kamarieo.

Iuasaaki ninoa Xoteo õtãkikakani kípitari Kamarieo sãkire. ⁴⁰ Akiritana Xesosi iokanatakini iuaíkana iïroinina. Ipaniãtari ninoa xirokitatiko. Ininiã ninoa:

—Xesosi sãkire kona hísãpiretapinikako —itxana.

Eereka sikaka itxana isinina íkapani. ⁴¹ Isikasaakina, ipoxokoniuatana.

—Teoso apokaerekataua ate, kotxi auiritari amisiritiko Xesosi sãkire aãuikini xika —itxana.

⁴² Ininiã ikiniõtika oerekarauatana Teoso misãkiretiko aikoti ãki, kãkiti aapoko ãki apaka. Isãpiretarina erekari pirena Xesosi Teoso mereêkiti ininiua pirena.

6

Setxi Kikiakori Mereïko

¹ Xesosi sãkire auiaãkani apiaãpota. Iuasaaki Xoteoakori Kreko sãkire imarotakani taparakienatana apanakini Xoteoakori. Itxana:

—Atekata auakani sitoakoro tikinitakoni kona apakapari nipokori ikiniõtika apanakini tikinitakoni apakapiniri atoko —itxana ninoa.

² Ininiã Xesosi iokanatakini tosi pakini píkãpiretana ikinimane Xesosi sãkire auiaãkani. Itxana:

—Kona erekari ate takanapiniri Teoso sãkire aõerekini asikakienarauatini íkapani. ³ Ininiã setxi kikiakori himereêko, ikara paríkatxi ikaminina íkapani. Himereêna Erekari Matamatakoti paniãtakitinoka kamakani. Himereêna kimarorerini. Ininiã asikana ia paríkatxi

ikaminina, sitoakoro tikinitakoni isikakienatinina ikapani. ⁴ Ininiã atepekana, Teoso amisãkireta. Isãkire aõereka. Ikaranoka akamako ikiniõtika —itxana.

⁵ Ikinimane Xesosi sãkire auiãkani apokaerekatari Xesosi iokanatakini sãkire, ininiã ninoa mereẽri Estevão. Iua iteene auikari Teoso sãkire. Erekar Matamatakoti paniãtakitinokara ikama. Apaka imereẽna Piripima, Porókoroma, Nikanooma, Tximoma, Pamenama, Nikoraoma pakini. Iua Nikorao Átxiokiakiri itxaua. Mitxi Xoteo minakatiua iua, eereka imamakaua. Xoteopeka itxapekaua. ⁶ Xesosi sãkire auiãkani minana ninoa Xesosi iokanatakinimoni. Ininiã Xesosi iokanatakini misãkiretari Teoso. Iuakona itakana ninoa nopini, ikara Teoso parika ikaminina tikane.

⁷ Ikara atoko ininiã, Teoso sãkire iaripireta apikoxiti. Ininiã mokatanitika kaiãori Xerosareẽ auakani auikari Xesosi sãkire. Ito sasetotxiakori apaka kãpitari Xesosi sãkire.

Estevão Maĩkiko

⁸ Estevão iteene auikari Xesosi sãkire. Teoso posotiire aua iuamoni. Kaposotiireri iua, ininiã ikamari kãkiti mimarotakiniti. Ikamari posotiiretxi, Teoso posotiire oerekini ikapani. ⁹ Txamari ãtikaka kikiakori !inirekari iua. Ninoa ãti Xoteo apotiitiniãtaãua aikoti sikani. Ninoa “Ninoaka nireẽkiti kamakani” akiritaãkana. Ninoa Sireni sitatxitikini, Arexãtria sitatxitikini, Sirísia tixinikini, Ásia tixinikini pakini. Ninoa iteene misãkiretakakaua Estevãokata, kotxi !auikarina iua sãkire. ¹⁰ Txamari Estevão sãkirauataka atoko, !kasãkireikana, kotxi Erekar Matamatakoti sikaimaroretari iua Estevão. ¹¹ Ininiã ninoa sikari txineiro apanakini kikiakorimoni Estevão apoitinina ikapani. Ininiã ninoa txineiro apakapakani txari:

—Ate kenakotari iua, Moisesini imisãkirepiretini, Teoso apaka imisãkirepiretini —itxana.

Txamari na atãoni isãkirena. ¹² Ikara isãkirena xika, kiomãtxiakori, kaiökatsopareriakori, apanakini kãkiti pakini naiataua, ininiãkara imaïkarina Estevão, kõtãkikarerinimoni anika itxarina iua.

¹³ Eereka iminana apanakini, Estevão imisãkirepiretinina ïkapani. Ninoa txari:

—Ia kiki misãkirepiretapikari Teoso misãkiretiko aikoti. Apaka kona inirekari Moisesi paniãtakiti. ¹⁴ Ate kenakotari iua sãkire: “Xesosi Nasareekiri xipokariko Teoso misãkiretiko aikoti. Ixipokariko akiomaneakorini sãkire Moisesini paniãtakiti.”

Ikara atoko aãpirena ikamana ninoa. ¹⁵ Ikinimane ninoa kãkiti òtãkikakani atamatari Estevão toõ. Teoso nitiri iaxitikiri toõ atokokana itxa Estevão toõ.

7

Estevão Sãkirauata Kõtãkikarerimoni

¹ Ininiã sasetotxiakori auïte apiatakari txari Estevão:

—Atãokani ninoa sãkire?

² Estevão txari:

—Nikiomaneakori, nitariakori pakini, hïkenakotanoko. Teoso iaxitikiri oerekaua aãtokirini Apraõonimoni. Mesopotãmia tixini auakasaaki, Araã tixini auini apisapanika, Teoso motika iuamoni. ³ Iuasaaki Teoso txari iua: “Pitakanapariko pitixine, pinirimane pakini. Æti tixinimoni pisako. Noerekinimoni pisako,” itxa Teoso. ⁴ Ininiã sipe itxa Apraõ. Itakanapari Kaotéia inakori tixini. Araã tixinimoni iua sipe. Araã auakasaaki irini ipïpe. Irini ipinaka atoko, Teoso mïpiri iua uaimoni uatxa aãuniãtaã. ⁵ Apraõ auakasaaki, Teoso !isikari uai tõpa iuamoni iua nakiti inini ïkapani. Kona ipixini metro isika iuamoni inakiti inini ïkapani. Isikaenetari uai tõpa iua, imekaniriakori pakinimoni. Txamari !keeneri iua iuasaaki. ⁶ Teoso txari Apraõomoni:

“Pamariteni, pimekaniriakori, papika mekaniriakori auako áti kákiti tixine. Iuaárako imisiritapeékanako koatrosétosi anokanani. Iparíkauatana apanakini íkapani maxikatiíka. Ininiã iteene imisiritiko aua.”

⁷ —“Ininiãkara nimisiritariko ninoa misiritakani. Eereka Apraão apika mekaniriakori takanapariko iuaã, uaimoni kanapiriã itxanako. Ininiã íkorapokoriti ninoa paríkauatako nota íkapani,” itxa Teoso. ⁸ Ininiã Teoso txari: “Híte kitsotakariko ikini hamariteni tsiki mata. Ikara nitakaótxikare hâtamatakasaaki, hîxinikariko nisikaenetakiti,” itxa Teoso. Eereka Apraão ákiri aua, Isaki inakori. Oito ótipeka auini óti inakasaaki, Apraão kitsotakari itsiki mata. Isaki aneékasaaki, imi Xakoo inakori aua. Eereka Xakoo anaakori auapeka tosi pakini. Ikara tosi imiakori aãtokiriakorini iriakori itxauana.

Xosee Pirena

⁹ —Xakoo anaakori xikotari itarina Xosee inakori. Ininiã itariakori vëtxitari iua Exito sikanimoni. Iuaritika Teoso auapika iuakata. ¹⁰ Imisiritiko auakasaaki, Teoso moianatari iua imapinakani íkapani. Iuasaaki Exito auakani auíte Paraoo inakori. Teoso sikaimaroretari Xosee, ininiã Paraoo potxitari iua, ininiã Paraoo txari iua: “Exito auakani auíte pitxauako. Naapoko auakani piníkata apaka,” itxa Paraoo Xoseemoni.

¹¹ —Eereka makienanitxi aua Exito tixiniã, Kanaaã tixiniã apaka, ininiã ikinimane natxita. Aãtokiriakorini apaka !auari nipokori. !Apokari nipokori. ¹² Ininiã Xakoo kenakoenetari triko auini Exito tixini. Ininiã ipaniãtana tesi imiakori Exito tixinimoni isinina. Mitxi lisana Exitomoni.

¹³ —Ininiã iuaíkana áti óti isana Exitomoni, kienatxi iamotinina íkapani. Iuasaaki Xosee oerekaua ni-noamoni. Iuasaaki Paraoo imarotari Xosee nirimane.

¹⁴ Ininiã Xosee pĩkapiretari iri Xakoo, itariakorikata, inir-
 imanekata. Setêta siko pakini kãkiti sari Exito tixinimoni,
 kotxi aua ikinipoko nipokori iuaã.

¹⁵ —Ininiã Xakoo apanakinikata sari Exitomoni. Iuaã
 mapakanani atoko Xakooni ipĩpe. Eereka aãtokiriako-
 rini ipina iuaãtaã apaka. ¹⁶ Ninoa ipĩkasaakina, iĩtona
 anikapeêka Sikeẽ tixinimoni. Iuaãkiri akauaritiã ikata
 inapeêkana. Apraãoni auapanika inakasaaki, iamotari iua
 akauari Emoo ãkiriakorimoni.

Moisesi Pirena

¹⁷ —Itixi Teoso sikaenetakiti Apraãomoni kaiamapeka
 Xoteoakorimoni inakasaaki, kãkiti Isaeokini
 kaiãopokoikana Exito tixiniã. ¹⁸ Itokanani napaka atoko,
 ãti Exito auakani auĩte Xoseeni mimarotakati aua. ¹⁹ Iua
 auĩtetxi misiritari anirimaneakorini. Ininiã sotatoakori
 mixirika itxapena amarini xapitiri. Eereka oka itxapena.

²⁰ —Iuasaakiikara Moisesi iponaniã. Moisesi amarini-
 panika inakasaakiua peerepatikiri. Ipi, ãti pakini kasiriti
 iri, inoro pakini nĩkatari iua ninoa aapoko. ²¹ Eereka
 ninoa takanapari iua Paraoo ãkero kipaãtiniãtaãua takote.
 Ininiã oa apokari iua amarini. Oanikari oaãpokomoni.
²² Exito auakani imarore ikinipoko oerekaãka iuamoni.
 Kasãkireri iua. Kakamareri iua.

²³ —Koarêta anokanani inakasaaki, inirekari inirimane
 Isaeokini aokitini. ²⁴ Inirimanemoni isikasaaki, itikari
 Exito auakari xirokitatiniri kiki Isaeokiri, ininiã ixikatx-
 itari. Iua aritapiri Exito auakari, oka itxapiri iuani.
²⁵ Iuasaaki Moisesi uãkatari inirimane Isaeokini imaro-
 tiniri Teoso nirekari Moisesi makatxakinina ninoa, Ex-
 ito auakani mamisiritakanina ãkapani. Txamari ninoa
 !imarotari ikara. ²⁶ Apikomoni ãti õti, iua sari iniri-
 manemoni. Iuaã iua apokana ninoa neenamuanãtini,
 inaiapoatakakauana. Ininiã Moisesi õtãkikana ninoa.

Itxana: “Kikiakori h̄itaritakakaua. Kinirepa himisiritakakaua?”

²⁷ —Inirimane misiritakari katika txari Moisesi: “Kipa txai pite ate aūite pininiua? Kipa txai pite ate õt̄äkikakari pininiua? ²⁸ Kita Exitokirini pokini atokokana pokatanoko nota?” itxa. ²⁹ Ikara s̄äkiretxiti ikenakotakasaaki, Moisesi takanapari Exito tixini. Mitxiaã tixinimoni isa. Iuaã ïtanorouata. Ipi imiakori aua iuamoni.

³⁰ —Koarëta anokanani ãparaã makipakaniãtaã iua aua iuasaaki. Teoso nitiri iaxitikiri motika Moisesimoni ixirata Sinai inakoriãtaã. Iuasaaki iua atamatari aanaia tirinini, txama Iarika. Ixipoka. ³¹ Ikara itikasaaki, Moisesi tsoriãkaãta, ininiã aanaia takote isa iteene atamatini ïkapani. Iuasaakipeka ikenakotari Apiananiri s̄äkirauatini: ³² “Pikiomaneakori Teosonekarano nota. Apraã, Isaki, Xakoo pakini Teosonekarano nota,” itxa Teoso. Iuasaaki Moisesi kikinana ipikare xika. Ipikari Teoso s̄äkirauatini manapi atamatini.

³³ —Ininiã Apiananiri txari iua: “Pikitimata pimakatxaka, kotxi uai pitiminiãtaã nota auanãta. ³⁴ Nitikana ninakitiakori Exito tixiniã. Exito auakani misiritapena ninoani. Nikenakotari oõkinina. Nota inari nisikakinina ïkapani. Ininiãkarako Exito tixinimoni niokanatai pite,” Apiananiri txari Moisesi.

³⁵ —Iua Moisesi Isaeokini manirekakiniti, kotxi ninoa txari: “Kipa txai pite ate aūite pininiua? Kipa txai pite ate õt̄äkikakari pininiua?” itxarina. Iuakara Teoso iokanatakiti ninoamoni ninoa aūite ininiua ïkapani, ninoa imaktxakini ïkapani, kotxi Teoso nitiri aanaiaã tirinakariã auakari iokanatai iua ninoamoni.

³⁶ —Eereka iua makatxakana ninoa Exito tixini. Oerekari Teoso posotiire kãkiti maposotakiniti Exito tixiniã. Oerekari Teoso posotiire potxoari uiniti, Põkamarari inakoriã. ãparaã makipakaniãtaã apaka oerekari Teoso posotiire koarëta anokanani iuaãtaã.

³⁷ —Ia Moisesikara sãpiretana Isaeokini: “Teoso iokanatariko isãkire sãpiretakari hitemoni nota iokanadini atokokana. Hite nirimanekeara iua. Hikenakotariko iua sãkire,” itxa Moisesi. ³⁸ Moisesi aua Teoso nakitiakorikata ãparaã makipakaniãtaã. Aãtokiriakorini aua iuakata. Apaka Teoso nitiri iaxitikiri aua iuakata. Iua Teoso nitiri misãkiretari Moisesi ixirata Sinai inakoriãtaã auakasaaki. Iua apakapari Teoso sãkire, atemoni isikini ikapani. Iua Teoso sãkire txikitakari iua sãkire auiãkani ãtipirika auini Teosokata.

³⁹ —Aãtokiriakorini kona nirekari inãkaenetinirina Moisesi sãkire. !Inirekarina iua. Inirekarina Exitomoni ikanapiriinina. ⁴⁰ Iuasaaki ninoa paniãtari Arão: “Teosoakori kamakoni pikaminaua, ate mĩkiikakani tĩkane. Ìkora Moisesi Exito tixini amakatzakakiri, ãtapari iua? !Aimarotari iua auiniãtaã,” itxarina Arãomoni. ⁴¹ Ininiã ninoa kamari kema auĩte ãkiri atoko inakari oro kamakori iteasonetinina ikapani. Eereka okarina soti auĩte teoso ikamakitina isikinina ikapani. Kiiniri ikamana. Ipoxononiatana, kotxi ninoaka kamari iteasonena. ⁴² Txamari Teoso atão inakari takanapana ninoa. Ininiã iteasonetarina iaxiti auakani iõriki, kasiri, atokatxi pakini. Teoso sãkire sãpiretakani kitxakapirĩka iõkatsopataria sãkiretxiti:

Hite Isaeokini, koarẽta anokanani ãparaã makipakaniãtaã hãuakasaaki, lhõkari pirãtxi nota ikapani.

⁴³ Iuasaaki hite anikari papiri aamata kamakori hiteosone Moroki inakori ikapani. Apaka iõriki atoko inakari hiteosone Hẽpaã inakori hĩkamakiti hanika hitekata iuasaaki. Hite kamari Moroki, Hẽpaã pakini hiteosonetini ikapani. Ikara xika nota iokanataiko hite ãti kãkiti tixinemoni. Papirõnia sitatxiti apikoxiti niokanatai hite.

Teoso Papire Pirena

⁴⁴ —Aãtokiriakorini auari papiri aamata kamakori Teoso misãkiretiko papire ãparaã makipakaniãtaã auakasaakina. Moisesi kamari iua papiri Teoso paniãtakiti iaõka, kotxi Teoso oerekari Moisesi iua papiri kamiko.

⁴⁵ Moisesi ipinaka atoko apanakini aãtokiriakorini apakapari iua papiri irina sikakiti. Ininiã iuasaaki ninoa anikari iua papiri, Xosoeekata isikasaakina, ãti uãka tixine imixirikasaakina, kotxi Teoso omitikana ninoa ãti uãka, aãtokiriakorini apokasaaki iuaã. Iua papiri kaikota iuaã. Auapanika iuaã Tavii aãtokiriakorini auãte inakasaakia.

⁴⁶ Teoso apokaerekatari Tavii, ininiã Tavii nirekari Xakoo Teosone misãkiretiko aikoti ikamini. ⁴⁷ Txama Teoso ! auiritari Tavii kaminiri. Ininiã Saromão, iua ãkiri kamari Teoso misãkiretiko aikoti.

⁴⁸ —Teoso Apiananiri kona aua aapokotxi kãkiti kamakiti ãki, kotxi Teoso sãkire sãpiretakari kitxakapirãka txari:

⁴⁹ Apiananiri txari: “Niitopãkiniãtaã iaxiti itxa. Itixi nikiti nitakiniãtaã. Ininiã kanatokopa itxa aapokotxi hãkamini nota ãkapani? Namonipa nauiniãtaã?”

⁵⁰ Kotxi notakara kamari ikinipoko,” itxa.

Erekari Matamatakoti Manirekakani

⁵¹ Estevão sãkirauatapanika:

—Hãte kona kinirão kenakotaka txari Teoso sãkire. Hãtsiki mata kisauakaãkapitika, txamari kona hãkenakotari Teoso sãkire hãkixinireẽ. ãtipirika kona hinirekari Erekari Matamatakoti paniãtakiti hãkamini. Hãtokiriakorini kitxakapirãka atokotxikana hãte. ⁵² Hãtokiriakorini misiritana ikinimane Teoso sãkire sãpiretakani. Ninoa okana iua sãkire sãpiretakani, Erekarinoka Kamakari sãpiretakani. Ninoa Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretari Erekarinoka Kamakari ãti õti uai apokini. ãkorasaaki hãtera mãkapiritari iua. Hãtera okari iua Erekarinoka Kamakari. ⁵³ Hãtekara apakapapekari Teoso sãkire Teoso

nitiriakori mĩkiti. Iuaritika Ihĩkamari ipaniãtakiti —itxa Estevão.

Estevão Kiporonakiko

⁵⁴ Xoteoakori kenakotakasaakiri Estevão sãkire, omanãkarauatana. Akatsakatsiriĩtauana omanãkarena xika. ⁵⁵ Iuaritika Erekaru Matamatakoti iteene sikataparaxiniretari Estevão. Iuasaaki iua ionakaãta iaxiti. Atamatari Teoso iotximere. Atamatari Xesosi timini Teoso kikomoni. ⁵⁶ Ininiã itxa:

—Hãtamata. Natamatari iaxiti xorekini. Aĩtari iaxitikiri tima Teoso kikomoni —itxa Estevão.

⁵⁷ Iuasaaki Xoteoakori totari ikenakokina iuakoãna. Iteene ninoa akiripoakata. Eereka ninoa ikinika miteka iuamoni. ⁵⁸ Imaĩkarina. Ikosekaãpotarina sitatxi mapotõkire. Iuaãtaã ipotorikana ikiporonakinirina iua kai soroã. Iuasaaki itikarauatakani takari imãkana Saoro inakori kiti takote inĩkatini ikapani.

⁵⁹ Ikiporonakasaakirina, Estevão akiritari Teoso. Itxari:

—Apiananiri Xesosi, papakapariko nixinire.

⁶⁰ Iuasaaki ikapotoreẽkaua. Itaparasãkireritika akiritari Teoso:

—Apiananiri, pimaxinĩkaretariko ia maerekati ninoa kamakiti —itxa.

Iuasaakipeka ipĩpe.

8

Xesosi Sãkire Auiãkani Misiritiko

¹ Estevão ipĩkasaaki Saoro aua iuaã.

—Ari erekapitikari ipinini —itxa Saoro.

Estevãoni ipinini õtisaakipeka ipotorika Xesosi sãkire auiãkani misiritiko Xerosareẽ. Ninoa iteene misiritãka, ininiã ikinimane Xesosi sãkire auiãkani Xerosareẽ auakani iarika itxapena. Xotéia tõpamoni, Samaria tõpamoni pakini iarikana. Xesosi iokanatakininoka kaikota Xerosareẽ. ² Estevão ipinaka atoko kikiakori Teoso sãkire

auiäkani katari iuani. Iteene itxiapatana. ³ Iuasaaki Saoro potorika ixipokinina Xesosi sãkire auiäkani. Ni-noa aapokomoni isaãpota. Kikiäkini, sitoakoro apaka ikosekaïtota, taka itxana kateia äki.

Piripi Samariamoni Sini

⁴ Teoso sãkire auiäkani iarikasaaki, isãpiretarina Teoso sãkire ikini aapokotxitiã. ⁵ Piripi sari Samaria sitatxitimoni. Iuaã iua sãpiretari kãkiti Xesosi Teoso merekiti ininiu. ⁶ Isãkire ikenakotakasaakina, posotiiretxi ikamakiti itikasaakina, iteene ikenakotarina isãkire. Imixinikarina isãpiretakiti. ⁷ Maerekani matamatakoni kãkiti auaitotakini takanapari kãkiti. Akiripoakatana ipokikasaakina. Kaiãopokori matïpokotakani apaka makananitaãka. ⁸ Ininiã Samaria auakani iteene poxokoniuata.

Miiti Simão Inakori

⁹ Iuasaaki Samaria sitatxitiã aua kiki Simão inakori. Miiti itxaua iua. Imisirienetana kãkiti Samaria auakani. Ininiã ikinimane tsoriãkaãta, ikamakiti atamatakasaaki. Iua iuikaua.

—Kimaroreno nota —itxa.

¹⁰ Ininiã ikinimane kïpitari iua sãkire. Auïtetxiakori, poiãorini pakini kïpitari isãkire. Ininiã itxana:

—Iua Simão auari Teoso posotiire. Kaposotiireri iua — itxana.

¹¹ Ininiã ikïpitarina isãkire, kotxi itokatapeka itikarina ikamakiti kãkiti mimarotakiniti. ¹² Ninoa aukasaakiri Piripi sãpiretakiti erekari pirena, Teoso auïtetxi ininiãua pirena, Xesosi Kristo posotiire pirena pakini, kikiakori, sitoakoro apaka patxisataãka. ¹³ Iuasaaki Simão apaka aukari. Ipatxisataãka. Ininiã isari Piripi sinimoni, kotxi itsoriãkaãta, posotiiretxi kãkiti mimarotakiniti itikasaaki.

¹⁴ Xesosi iokanatakini Xerosareë auakani kenakopiretari Samaria auakani auikiniri Teoso sãkire.

Ininiã ninoa iokanataro Petro, Xoão pakini Samariamoni.

¹⁵ Iuaã apokasaakina, imisãkiretarina Teoso, Erekaro Matamatakoti isãkire auiaãkani apakapini ikapani.

¹⁶ Erekaro Matamatakoti kona apokapanika ninoamoni iuasaaki. Apiananiri Xesosi uãkaãnanira ipatxisataãkana.

¹⁷ Ininiã Petro, Xoão pakini takari iuakona ninoa nopini. Iuasaakipeka apakaparina Erekaro Matamatakoti.

¹⁸ Simão itikasaakiri Erekaro Matamatakoti apokini kãk-itimoni, kinirão sikaka itxaro txineiro Petro, Xoão pakinimoni. ¹⁹ Ininiã itxa:

—Íkora hĩposotiire hĩsikano, niuako kãkiti nopini nitakasaaki, Erekaro Matamatakoti ninoamoni apokini ikapani —itxa.

²⁰ Txamari Petro txari:

—Pite, pitxineirotekata samakauako, kotxi pite uãkatari pitxineirote iamotiniri Teoso posotiire. ²¹ Kona xapiti pitemoni auapani ia parĩkatxi, kotxi pãkixinire na atão Teoso apisatoõ. ²² Ininiã pitakanapariko ikara pimaerekani. Pamanaãri Apiananiri pimaerekani imaktxakini ikapani. Atxiĩti iua maxinĩkaretari pixinikakiti pãkixinireẽ. ²³ Nota imarotai pite. Pãkixinireẽ xãpoãkata maerekatinoka. Pimaerekani maĩkai. !Auiritai pisini pinirekinimoni —itxa Petro.

²⁴ Ininiã Simão apakapapiretari:

—Pimisãkiretariko Teoso nota ikapani. Ikara atoko pisãpiretakiti na ninireka —itxa Simão.

²⁵ Petro, Xoão pakini sãpiretari Xesosi kamakiti ninoa ikapani. Isãpiretarina Apiananiri sãkire. Eereka ikanapiriãna Xerosareẽmoni. Ikanapiriaãpotakasaakina, isãpiretarina Teoso iokanapirena erekaro kaiãopokori aapokotxi auakanimoni Samaria tõpa.

Piripi Etxiõpiakirikata

²⁶ Eereka Apiananiri nitiri iaxitikiri misãkiretari Piripi:

—Paiamatako. Atokatxi pokikinimoni pikikomoni pisako. Pisa kimaporimoni, ãparaã makipakaniãtaã. Iua kimapori Xerosareẽ Kasa tixinimoni sikari.

²⁷ Ininiã aiamata, sipe itxari. Ipixinipokoriti aõkitari Etxiõpia tixinikiri. Etxiõpia auakani auĩte õtãkikakari itxaua. Paimatireri iua. Ikinimane kamari iua paniãtakiti. Etxiõpia auakani auĩte sito Kãtasi inakoro. Kaiõpokoro otxineirote, otii pakini. Iua kiki parĩka ikinipoko oa nakiti inĩkata oa ãkapani. Mitxi iua sari Xerosareẽmoni Teoso imisãkiretini ãkapani. ²⁸ Ikanapiriãkasaaki, mitekaĩ ãki iitopãkasaaki, atatsopatarari Isaía iõkatsopatakiti. Isaía Teoso sãkire sãpiretakari kitxakapirĩka. ²⁹ Iuasaaki Erekarari Matamatakoti txari Piripi:

—Pisa okira mitekaĩmoni. Pikaikota oa takote.

³⁰ Ininiã Piripi miteka iuamoni. Ikenakotakasaakiri Isaía iõkatsopatakiti atatsopatini, Piripi pimaãri:

—Pimarotatarari ere patatsopatakiti? —itxari.

³¹ Ininiã iua:

—Natokopa ininiãpa nimarotari? Kipa oerekano? — itxari.

Ininiã aiatarari Piripi mitekaĩ ãki iuakata iitopãkini ãkapani. ³² Iua iõkatsopatarari ia Teoso sãkire:

Soti auĩte okikomoni anikiko atoko itxa iua. Soti auĩte ãkiri piti kisauakikosaaki, !kasãkireri iua. Iua soti auĩte ãkiri atoko itxa iua, kotxi iua apaka ! kasãkireri.

³³ Inapetaãka iua. ! Atãoni kãkiti kama iuamoni. Okaãkape. !Auari iua ãkiri.

Ikara atoko itxa Teoso sãkire, Isaía iõkatsopatakiti.

³⁴ Ininiã iua Etxiõpiakiri pimaãri Piripi:

—Pisãpiretano, natokopa itxa Teoso sãkire sãpiretakari sãkire? Kipa soti auĩte atoko inakari? Kipa okaãka? Iuakani? ãtikani?

³⁵ Ininiã Piripi oerekari ikara Teoso sãkire iõkat-sopatakori.

—Xesosira ikara atoko inaãka —itxa.

Ininiã apikomoni isãpiretari Teoso iokanapirena erekari, Xesosi pirena.

³⁶ Isaãpotakasaakina, apokana ãparaã auiniãtaã. Ininiã iua kiki txari:

—Uai aua ãparaã. Apakata nipatxisatiko?

³⁷ Ininiã Piripi txari iua:

—Apakatapitika pipatxisatiko iteene pauikiniãri Xesosi sãkire pãkixinireẽ.

Ininiã iua apakapipireta:

—Nota auikapitikari Xesosi Teoso mereẽkiti, Teoso ãkiri ininiãua.

³⁸ Ininiã iua Etxiõpiakiri paniãtari mitekaĩ anikakari iotokini. Iuasaaki Piripi, iua Etxiõpiakiri apaka katxaka, imaãta itxana. Ininiã Piripi patxisatari iua kiki.

³⁹ Ikanĩkiĩtakasaakina, Erekari Matamatakoti anikari Piripi. Ininiã iua kiki kona atamataikari Piripi. Ininiã iãpotapitipo. Ipoxoninoka itxa. ⁴⁰ Iuasaaki Asoto sitatxitipeka itokiã Piripi. Isaãpotakasaaki, ikinika aapokotxitiã isãpiretari Teoso sãkire. Teoso sãkire isãpiretinitika Sesaréia sitatxitimoni apokako.

9

Saoro Auikiniri Xesosi Sãkire (Átosi 22.6-16; 26.12-18)

¹ Iuasaaki Saoro okaenetapikana Apiananiri sãkire auiãkani. Ininiã iua sari sasetotxi auĩte apiatakarimoni.

² Amanaãri aãtsopa Saoro parĩka sãpiretiko aãtsopati. Iua nirekari sasetotxi auĩte iõkatsopatiniri ikara, Saoro anikini ikapani. Inirekari isikiniri iua aãtsopa ikinika aiko Xoteo apotiitiniãtaãua nĩkatakanimoni Tamásiko sitatxiti, kotxi Saoro nirekari imaĩkinina Xesosi sãkire auiãkani,

kikiakori, sitoakoro pakini, Tamásiko sitatxitiã apokakini. Inirekari anikinina Xerosareẽmoni.

³ Iua apokaãpotakasaaki Tamásiko sitatxitimoni, katarimaritika iotximeretxi iaxitikiri ákitari. ⁴ Irika xitipe. Ininiã ikenakotari sákiretxi:

—Saoro, Saoro, kinirepa pimisiritano? —itxa ikenakotakiti.

⁵ Ininiã iua:

—Kiriparai Apiananiri?

Ininiã:

—Xesosira nota. Pimisiritakitikarano —itxa Xesosi.

⁶ Ikikinanaka, iteene ipĩkarauatiniã.

—Apiananiri, kipa pinireka nikaminii? —itxa.

Ininiã Apiananiri:

—Põkitikaua, sitatxi pisa. Iuaã áti sãpiretai pikamakiti tĩkane —itxa Xesosi.

⁷ Imoianariakori iotoka. Ipĩkarauatana. Masákireni-noka itxana. Ninoa kenakotari iaxitikiri sákire, txamari latamatarina.

⁸ Eereka Saoro õkitikaua, xorekaãta itxa, txamari imosiãretapeka iua. Ininiã imoianariakori anikari iua. Ikanõpiãpotarina Tamásikomoni. ⁹ Ipi, áti pakini õti mõsiãretika itxa. Iuasaaki !inipokota. !Iãta.

Ananíasi Makananitiniri Saoro

¹⁰ Tamásiko sitatxiti aua kiki Xesosi sákire auiãkari, Ananíasi inakori. Iuasaaki Teoso sákirauata Ananíasikata itaponemoni. Itaponeẽ Apiananiri akiritari iua:

—Ereẽkai Ananíasi —itxa.

Ininiã:

—Uaikarano nota, Apiananiri —itxari Teoso.

¹¹ Apiananiri txari:

—Paiamatako. Kimapori Eretĩka ãpori kimaporitimoni pisako. Xotasi aapokomoni pisa. Iuaã pinitari Taaso sitatxitikiri Saoro inakori. Uatxiikara isákirauanãta notakata. ¹² Saoro taponetai pite. Iua atamatai pite

apokini iuamoni, piuako inopini pitakini ikapani iuaikana kōsiārepeka inini ikapani —itxa Teoso.

¹³ Ininiā Ananíasi:

—Apiananiri, kākitipokoni sãpiretano ikara kiki pirena. Pamonoñkoniri iua. Imisiritapekana pite nakitiakori Xerosareē sitatxiti auakani. ¹⁴ Sasetotxiakori auite paniātari iua imaikinina piuāka akiritakani uai Tamásiko sitatxiti auakani —itxa Ananíasi.

¹⁵ Ininiā Apiananiri txari:

—Pisako iuamoni. Nota mereēpekari iua kiki, nota parika ikamini ikapani. Iua sãpiretariko nota sãkire Xoteo minakonimoni, auitetxiakorimoni, Isaeo tixini auakanimoni pakini. ¹⁶ Noerekariko Saoro iteene atatsiirauatini nota sãkire aukini xika —itxa Teoso.

¹⁷ Ininiā Ananíasi sari Xotasi aapokomoni. Iiroã. Eereka iuako itaka Saoro nopini.

—Nitari Saoro, Apiananiri Xesosi, paõkitakitira kimaporiã, iuara iokanatano nota pitemoni kōsiārepeka iuaikana pinini ikapani. Iokanatano nota pitemoni Erekari Matamatakoti papakapini ikapani —itxa.

¹⁸ Iuasaakipeka oki nopini auakari katxaka. Ximaki tãta atoko itxa. Kōsiārepeka itxa. Eereka õkitikaua. Iuasaaki ipatxisataãka. ¹⁹ Inipokotaka atoko, itapara auapeka.

Saoro Tamásiko Sitatxiti Auakasaaki

Saoro kaikota Tamásiko mapaõti Xesosi sãkire auiañkanikata. ²⁰ Iua sari aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. Iuaã oerekarauata. Oerekari Xesosi Teoso ãkiri ininiãua. ²¹ Isãkire kenakotakani tsoriãkaãta.

—Iua Saoro okana Xesosi uãka akiritakani Xerosareē auakani. Iua ina uaimoni Xesosi uãka akiritakani imaikini ikapani, sasetotxi auiteakorimoni anikinina ikapani —itxana.

²² Saoro oerekarauatakasaaki, imaroãpotari Teoso imarore. Teoso sikaposotiireãpotari iua. Ininiã iteene

imarotari Teoso sãkire, apanakini oerekini ìkapani. Iua atoko ininiã, itaparaxinireritika oerekari Xoteoakori Tamásiko sitatxiti auakani Xesosi Teoso Mereëkiti ininiãua. Ininiã ninoa !imarotari apakapapiretinirina iua.

²³ Mapaõti atoko Xoteoakori sãkirauatakaka Saoro okinina ìkapani. ²⁴ Saoro sãpiretaãka Xoteo aiamatapeka okinirina iua. Ninoa iãtapapikari sitatxi ìronakikoãtaã okinirina tìkane. Ìkanõka, pokamara iãtaparina iua.

²⁵ Iuasaaki ìkanõka Xesosi sãkire auiãkani anikari iua sitatxi pirikeremoni. Iuaã Saoro ieretakaua kotari ãki. Pirikeri sonaã iokatxakarina Saoro kotari ãki sitatxi mapara. Iposo atoko imiteka Xerosareëmoni.

Saoro Xerosareë Apokini

²⁶ Saoro apokasaaki Xerosareë, inirekari Xesosi moianariakori imoianatini. Txama ikinikana pìkari iua. Kona !auiritarina iua moianatinina ninoa, kotxi !auikarina iua atão auikiniri Xesosi sãkire. ²⁷ Iuaritika Panapee anikari iua Xesosi iokanatakinimoni. Isãpiretana ninoa:

—Kimaporiã isikasaaki, Saoro aõkitari Apiananiri. Api-ananiri misãkiretari iua. Tamásiko sitatxiti auakasaaki, itaparaxinireritika isãpiretari Xesosi sãkire kãkitimoni — itxa Panapee.

²⁸ Panapee sãkire ikenakotakasaakina, auikarina Saoro sãpiretakiti. Ininiã Saoro kaikota Xerosareë Xesosi sãkire auiãkanikata. Inirekinimoni isa Xerosareë. Isinimoni itaparaxinireritika isãpiretari Apiananiri Xesosi sãkire. ²⁹ Isãkirauata Xoteoakorikata, Kreko sãkire imarotakanikata. Inirekarina ninoa imarotiniiri Xesosi sãkire. Txamari inirekarina okinirina iua. ³⁰ Iuasaaki Xesosi sãkire auiãkani imaropiretari ninoa okaenetiniri Saoro, ininiã anikarina sitatxi Sesaréia inakorimoni. Eereka iokanatarina iua Taaso inakori sitatxitimoni.

³¹ Iuasaaki Xesosi sãkire auiãkani ! imisiritaãkaika. Xotéia tõpa, Kariréia tõpa, Samaria tõpa pakini !auaika

Xesosi sãkire auiãkani misiritiko iusaaki. Erekarî Mata-matakoti sikataparaxiniretana ninoa. Kãkiti itoãpotari auikîni Xesosi sãkire. !Ikamarina maerekati, kotxi iteene ipîkarina Apiananiri.

Enéiasî, Tókasi Pakini

³²Petro ianaxititakasaaki, iua sari Teoso sãkire auiãkanimoni Arita sitatxiti auakanimoni. ³³Iuaã aõkitari kiki Enéiasî inakori. Iua matîpokotakati itxaua. Oito anokananipeka lõkitikaua. ³⁴Petro txari iua:

—Enéiasî, Xesosi Kristo makananitai. Põkitikaua. Pipirikari pisirimata —itxari matîpokotakati.

Iusaakipeka õkitikaua. ³⁵Ikinipoko Arita sitatxiti auakani, Sarõ sitatxiti auakani pakini atamatari iua Enéiasî, ininiã itakanaparina imaerekanina. Inîkapiretarina Apiananiri sãkire.

³⁶Ãti sitatxiti Xopi inakoriã oãua sito Teoso sãkire auiãkaro, Tapita inakoro. Kreko sãkireẽ ouãka Tókasi otxaua. Oa kamapikari erekari. Omoianatana matxineiroteni.

³⁷Arita auakani aukasaakiri Apiananiri sãkire, oa Tókasi amianata. Eereka oani opîpe. Opîpeka atoko, arokaîtaronana, taka itxarina oïto itanokiri koaã. ³⁸Xopi sitatxiti Arita sitatxiti takote, ininiã Xesosi sãkire auiãkani Xopi sitatxiti auakani kenakoenetari Petro Arita sitatxiti auiniã, iokanatana ipi kiki Petromoni, apinirina îkapani. Iokanapiretana:

—Pinapokako uai. Katima pitxako —itxana.

³⁹Ininiã Petro aiamata. Ninoakata isa. Iua apokasaaki, anikarina itanokiri koaã. Ikinipoko tikinitakoni txiapanáta Petro takote. Ninoa oerekari Petro mãkatxi Tókasini kamakiti ninoa îkapani oãuakasaaki. ⁴⁰Ininiã Petro iokanatana ninoa mapara. Eereka ikapotoreẽkaua. Isãkirauata Teosokata. Eereka oamoni ikirioka. Itxaro:

—Tapita põkitikaua.

Iuusaakipeka xorekaãta otxa. Oãtamatakasaakiri Petro, oitopãka. ⁴¹ Ininiã imaïkaro ouako oõkitikiniua ïkapani. Eereka iua akiritana Xesosi sãkire auiaïkani, tikinitakoni pakini, oa auãki onini oerekini ïkapani.

⁴² Ikini Xopi auakani imaropiretari Tókasi iuaïkana auãki onini, ininiãra itomaneri kãkiti auikari Apiananiri sãkire. ⁴³ Petro kaikota iuaã Xopi sitatxiti mapaõti. Iua kaikota Simão inakorikata. Iua Simão aamata kamakari.

10

Konério Tapone Pirena

¹ Iuusaaki Sesaréia sitatxiti aua kiki Konério inakori. ãti uãka iua. Homano itxaua. Seï pakini sotato auïte iua. Kãkiti akiritana ninoa sotatoakori Itáriakini. ² Iua Konério kamari Teoso sãkire iaõka. Iua, ikinipoko aapoko auakanikata paxitari Teoso. Imisãkiretapikari Teoso. Isikana matiitimoni inirekakitina. ³ ãti õti kikatapeka inakasaaki itaponeuata. Itaponeẽ itikari Teoso nitiri apokini iuamoni. Itxari:

—Konério —itxa.

⁴ Teoso nitiri atamatakasaaki, ipïkarauata.

—Apiananiri, kipa pinireka? —itxa Konério.

Ininiã Teoso nitiri txari:

—Teoso kenakotapekari pisãkire iuamoni. Itikapekari pisikarauatini matiinimoni. Teoso xinikapitikai.

⁵ Ininiãkara ãtikaka kikiakori piokanata Xopimoni Simão Petro uaimoni imininina ïkapani. ⁶ Iua kaikota ãti Simãokata, aamata kamakarikata. Iua aapoko potxoari uiniti takote aua. Iua Simão Petro sãpiretaiko pikamakiti tïkane —itxa Teoso nitiri.

⁷ Eereka iua Teoso nitiri sipe. Iposo atoko Konério akiritana ipi initiriakori, ãtika isotatone pakini. Iua sotato kamari Teoso sãkire iaõka. Iua auapika Konériokata, inireẽkiti ikamini tïkane. ⁸ Ininiã Konério sãpiretana

ninoa ikinipoko Teoso nitiri sãpiretakiti. Iposo atoko iokanatana Xopimoni.

Petro Tapone Pirena

⁹ Katimatinĩkata Konério iokanatakini potorika. Apaniãxiti inakasaaki ninoa apokaãpota sitatxi Petro auiniãtaã. Iusaaki Petro kanikauata aapokotxi nopini Teoso imisãkiretini ĩkapani.

¹⁰ Iusaaki Petro natxita. Inirekari inipokotini. Nipokori kamikosaaki, itaponeuata. ¹¹ Itaponeẽ atamatarı iaxiti xorekini. Aamata mitamatarı katxakaãpota iuamoni. Imapotomatare ipi ipi pakini iaxirikaãka. Iua aamata katxaka xitimoni. ¹² Iua aamata ãki aua ikini sereti kaxipirini. Aua pirãtxi. Aua ĩtopa auakani. Aua ĩmini. Aua araãkani. ¹³ Ininiã Petro kenakotari itanokiri sãkirauatini:

—Petro, põkitikaua. Pokari ia, pinikini ĩkapani —itxari Petro.

¹⁴ Petro Xoteo itxaua, ininiã kona ikinika ĩnika. Ininiã Petro txari:

—Konapitini Apiananiri. Kona ninikari ikinipoko naia kaxipirini. Manaiatini. Pamininiri —itxa.

¹⁵ Iuaĩkana itanokiri sãkirauata:

—Nota oeretakiti kona kamininiri kona pitxape —itxa.

¹⁶ Ipi, ãti pakinikata iua aamata katxaka ikara atoko. Iposo atoko ĩkanĩkaxitita Teoso tixinemoni.

¹⁷ Ininiã Petro ãkixinireẽ ĩxinikaxitita:

—Kanatokopa itxa ikara nitapone?

Iusaakipeka Konério iokanatakini apokapekari Simão aapoko. Apokana Simão aapoko toremoni. ¹⁸ Akiritana:

—Ereẽkai. Simão Petro uai aua atxiĩti? —itxana.

¹⁹ Iusaaki Petro xinikapanikari itapone. Erekarı Mata-matakoti txari:

—Ikiraãkarana ipi, ãti pakini kãkiti nitanãtai.

²⁰ Põkitikaua. Pikatxaka xitimoni. Pisa ninoakata, kotxi niokanatana ninoa uaimoni —itxa Erekarı Matamatakoti.

²¹ Ininiã Petro sari Konério iokanatakinimoni:

—Notakara hïte nitanãta. Kipa ïkai hïte?

²² Ninoa apakapapiretari iua:

—Konério, aãuïte iokanataua ate. Erekarì iua. Ikamari Teoso sãkire iaõka. Ikinipoko Xoteo apokaerekatari iua. Teoso nitiri iaxitikiri paniãtari iua pite akiritini, pisãkire ikenakotini ïkapani —itxana.

²³ Ininiã Petro:

—Hiïroã. Uai himaka —itxa.

Konério Aapoko Auakasaakina

Katimatinïkata Petro sari ninoakata. Apanakini Xesosi sãkire auiãkani Xopikini sari apaka. ²⁴ Katimatinïkata apokana Sesaréia sitatxiti, Konério auiniãtaã. Iua Konério apotiitapekana inirimane, aõkimanere pakini Petro iãtap-inina ïkapani. ²⁵ Petro ïroãkasaaki Konério aapoko, iua aõkitari Konério. Iusaaki Konério kapotoreëkaua Petro apisatoõ. ²⁶ Txamari Petro txari iua:

—Põkitikaua. Kiki pite atoko inakarikarano nota.

²⁷ Isãkirauatakasaakina, Petro ïroã. Aõkitari ito kãkiti apotiitakaniua. ²⁸ Ininiã itxana:

—Hïte imarotari ate kiomaneakorini !auritari Xoteo moianatiniri ãti uãka. !Auiritaãka ate ïroini hïte atoko inakari aapoko. Iuaritika Teoso txano nota: “Na pakiritapiri ãti uãka kanaiari,” itxano. ²⁹ Ininiã hïte pikapiretakasaakino nota, nimarotari atão nisini hïtemoni. Ininiã, kinirepa hïte apakïtakano nota? —Petro txari Konériomoni.

³⁰ Konério apakapapiretari:

—Ipi, ipi pakini õti apisapanika nauanãta naapoko. Iusaaki kona ninikari nipokori, Teoso nimisãkiretini ïkapani. Kikatapeka inakasaaki, nimisãkiretakasaakiri Teoso, katimaritika kiki tokiã nota apisatoõ. Pomëkoriri imãka. ³¹ Itxano: “Konério, Teoso kenakotapekari pamanaãkiti. Ixinikari pisikarauatini matiinimoni.

³² Ātikaka kiki piokanata Xopi sitatxitimoni Simão Petro inakori uaimoni imininina ĩkapani. Iua aua āti Simãokata, aamata kamakarikata. Simão aapoko potxoari uiniti takote.” ³³ Iuasaaki nota apakĭtakai pite. Peerekari papokini atemoni. Uatxa ate uai aua Teoso apisatoō Teoso paniātakiti pitemonikiri akenakotini ĩkapani. Ininiā pisāpiretauako —itxa Petromoni.

³⁴ Ininiā Petro txari:

—Uatxa nimarotari atāo inakari. Teoso sikari erekari ikininapemoni. Inirekari ikini uāka apokini iuamoni, inakitiakori ininiuana ĩkapani. ³⁵ Teoso apakapari ikini itixiti auakani, iua paxitakani, atāo inakari kamakani. Apakapari Xoteoakori. Apakapari Xoteo minakanuia apaka. ³⁶ Himarotari Teoso iokanapirena Isaeo auakanimoni. Ikara erekari pirena sāpiretaua Xesosi Kristo xipokari Teoso omanatiniri kākiti imaerekani xika, kākiti erekaxinire inini ĩkapani. Ikinimane auĭte itxaua Xesosi. ³⁷ Ikara Teoso iokanapirena himarota, kotxi iaripireta ikini Xotéia tōpa. Merepitipanika iaripireta Kariréia tōpa, Xoão patxisarauataka atoko. ³⁸ Himarotari Xesosi Nasareekiri pirena. Himarotari Teoso sikari Erekari Mata-matakoti iuamoni. Iteene isikaposotiiretari iua. Ikini tōpati isa erekari ikamini ĩkapani. Imakananitana Satanasi misiritakini, kotxi Teoso aua iuakata. ³⁹ Ateka itikari ikinipoko ikamakiti Xoteoakori tixine iua auakasaaki, Xerosareē sitatxiti auakasaaki apaka. Eereka aamina ĩpiriāmitakari nopini ninoa okari iuani.

⁴⁰ —Iuaritika ipi āti pakini ōtisaaki Teoso ōkitikari iua. Iuaka oerekaua kākitimoni ipĭpekariika iuaĭkana aua inini. ⁴¹ Kona ikinipokoni atamatari iua. Teoso mereēkininanira atamatari iua. Iuaritika kaiāori iua atamatakani. Ininiā ate atamatari iua. Iua ōkitikaua atoko ate nipokota, iāriā aāta iuakata. ⁴² Iokanataua ate Teoso sākire asāpiretini ikini kākitimoni. Teoso

mereëri iua, kãkiti misiritiko mereëkari ininiua ïkapani. Auãkipanika inakani, ipïkani pakini misiritiko mereëkari itxaua. ⁴³ Ikinipoko Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretari iua pirenã. Ninoa txari: “Iua sãkire auiãkani maerekani makatxakaãka” —itxa Petro.

Xoteo Minakaniua Patxisatiko

⁴⁴ Petro sãkirauatapanika inakasaaki, Erekarì Mata-matakoti apoka ikinika Petro sãkire kenakotakanimoni. ⁴⁵ Ininiã Petro moianariakori Xesosi sãkire auiãkani kisauakatsikimatatakoni tsorïkaãta, kotxi Teoso sikari Erekarì Matamatakoti Xoteo minakonimoni apaka. Ninoa tsiki mata !ikisauakaãka, iuaritika Erekarì Matamatakoti apoka ninoamoni. ⁴⁶ Ikenakotarina Xoteo minakaniua sãkirauanãta ãti uãka sãkireë.

—Peerekari Teoso. Apiananiri itxaua —itxanãtana Xoteo minakaniua.

⁴⁷ Ininiã Petro txari:

—Ninoa Xoteo minakaniua apakapapekari Erekarì Matamatakoti ate apakapiniri atokokana. Ininiã apakatapitika ninoa patxisatiko ãparaaã. Kona kãkitini iotokakana ipatxisatikona.

⁴⁸ Ininiã iua paniãtana ninoa patxisatiko Xesosi Kristo uãkaã. Iuasaaki ninoa aiatarì Petro:

—Atekata mapaõti pikaikota —itxarina.

Ininiã Petro kaikota ninoakata.

11

Petro Sãpiretakiti

¹ Xesosi iokanatakini, Teoso sãkire auiãkani Xotëia tõpa auakani apaka kenakotari Xoteo minakaniua auikini-rina Teoso sãkire. ² Ininiã Petro kanapiriãkasaaki Xerosareëmoni, kisauakatsikimatatakoni apoõtari iua.

³ —Pite imaka itsiki mata makisauakakoni aapoko ãki. Ninoakata pinipokota pitxa. !Apakata pikamakiti — itxarina.

⁴ Ininiã Petro sãpiretari ikinipoko itiãkiti, ikenakotakiti pakini.

⁵ —Xopi sitatxiti nauakasaaki, Teoso nimisãkiretakasaaki, nitaponemoni natapari mãkatxi mata atoko inakari iaxiti katxakaãpotini. Ipi, ipi pakini imapotomatare iaxirikaãka. Iua apoka nota takote.

⁶ Iteene nimixinitari mãkatxi mata ãki auakani. Natamatari ikini sereti kaxipirini. Aua pirãtxi. Aua ãtopa auakani. Aua imini, araãkani pakini. ⁷ Iuasaaki nikenakotari sãkiretxi iaxitikiri: “Põkitikaua. Oka, nika pitxako,” itxa. ⁸ Txamari nitxari iua: “Apiananiri, konapitini. !Ninikari nipokori mauiritakoti ia atoko inakari, kotxi pamininiri,” nitxari.

⁹ —Iuaãkana iaxitikiri sãkirauata: “Teoso oeretakiti kona kamininiri kona pitxape.” ¹⁰ Ipi ãti pakinikata iua aamata katxaka ikara atoko. Eereka ikinika kosekaãka iaxiti.

¹¹ —Iuasaakipeka ipi, ãti pakini kikiakori Sesaréiakini apoka aapokotxi nikaikotiniãtaã. Iokanataãkana notamoni. ¹² Ininiã Erekar Matamatakoti paniãtano: “Pisa ninoakata. Kona pipãkarauatape,” itxa. Naia seisi ãtariakori Xopikini moianatano nota iuasaaki. Ininiã ate ãroã Konério aapoko. ¹³ Ininiã iua sãpiretaua ate, Teoso nitiri iaxitikiri apoka iuamoni aapoko ãki. Iua Teoso nitiri txari iua: “Piokanatar kikiakori Xopimoni Simão Petro inakori apinina ãkapani. ¹⁴ Iua sãpiretaiko pite maerekani makatxakiko, paapoko auakani maerekani makatxakiko apaka.”

¹⁵ —Nipotorikasaaki nisãkirauatini, Erekar Matamatakoti apoka ninoamoni merepanika atemoni apokini atokotxikana. ¹⁶ Iuasaaki nixinikari Apiananiri

sãkire. Iua txari: “Xoão patxisarauata ãparaaã. Hïte patxisataãkako Erekarî Matamatakotiã.” ¹⁷ Ininiã Teoso sikari Erekarî Matamatakoti ninoamoni, atemoni isikini atokotxikana Xesosi Kristo Apiananiri sãkire aãuikasaaki. Ikara atoko ininiã, ðapakata Teoso ninaiatini —itxa Petro.

¹⁸ Petro sãkire ikenakotakana atoko, litsoataikana.

—Peerekari Teoso —itxana.

—Ininiã Teoso auiritari Xoteo minakanuia apaka imaerekanina itakanapinina, Teosokata ãtipirika auinina ðkapani —itxana.

Teoso Auiãkani Ætxiokia Sitatxiti Auakani

¹⁹ Estevão ipinaãka atoko, Xesosi sãkire auiãkani misir-itaãka, ininiã ninoa iarika. Iariãkani sari maioakari. Penísia tixinima, Xipri pokomiriïtima, Ætxiokia sitatx-ítima pakinimoni isana. Ninoa oerekari Teoso sãkire Xoteomoninani. ²⁰ Ninoa ãtikaka Xiprikini, Sirenikini pakini sari Ætxiokia sitatxitimoni. Iuaã isãpiretarina Teoso iokanapirena erekari, Xesosi Apiananiri pirena, Xoteo minakonimoni ninoa apaka imarotini ðkapani. ²¹ Apiananiri sikaposotiiretana ninoa. Ininiãkara itomaneri kãkiti aukari Apiananiri sãkire. Maerekati itakanapana. Ikamarina Apiananiri nireëkiti.

²² Ikara apopireta Xesosi sãkire auiãkanimoni Xerosareë sitatxitiã. Ininiã ninoa iokanatarî Panapee Ætxiokia sitatxitimoni. ²³ Iuaã iua apokasaaki, imarotakasaakiri ninoa apakapiniri erekari Teoso sikakiti, ipoxokoniuata. Isikataparaxiniretana. Ôtãkikana Apiananiri paniãtakitinoka ikaminina ikini itaparaxinireritikana. ²⁴ Erekarî Panapee. Ikinika Erekarî Matamatakoti paniãtakiti ikama. Aukari Xesosi sãkire ikini ixinireritika. Ikara atoko ininiã, itomaneri kãkiti aukari Apiananiri sãkire.

²⁵ Eereka Panapee sari Taaso sitatxitimoni, Saoro initini ìkapani. ²⁶ Itaõkitakasaakiri, iminari iua Ætxiokia sitatxitimoni. Æti anokanani ikaikotana iuaã Xesosi sãkire auiãkanikata. Oerekarina Teoso sãkire itomaneri kãkitimoni. Xesosi sãkire auiãkani Ætxiokia sitatxiti auakani merepitipanika takauãkataãka, “Kristopiki.”

²⁷ Iuusaaki ãtikaka Teoso sãkire sãpiretakani Xerosareëkini sari Ætxiokia sitatxitimoni. ²⁸ Ninoa ãtika Ákapo inakori õkitikaua. Erekari Matamatakoti sãkire isãpireta:

—Natxinoka auako ikini itixiti —itxa.

Ikara isãkire apokapeka Kráotxio Homano auíte inkasaaki.

²⁹ Ininiã ikinika Xesosi sãkire auiãkani nirekari txineiro iokanatini itariakorimoni Xotéia tõpa auakanimoni. Ito auinina, ito iokanatana. Poiãonoka auinina, poiãonoka iokanatana. ³⁰ Panapee, Saoro pakini anikari isikakitina. Isikaro oa txineiro Xotéia tõpa auakani õtãkikakanimoni.

12

Xesosi Sãkire Auiãkani Misiritiko Iuaïkana Apokini

¹ Iuusaaki auítetxi, Erotxi inakori, misiritana Xesosi sãkire auiãkani. Ætikaka itaka kateia ãki. ² Iua okapiri Txiaiko iouata mitaroã. Iua Txiako Xoão itari. ³ Erotxi imarotakasaakiri Xoteoakori apokaerekatiniri Txiakoni okiko, ipaniãtari Petro maïkiko. Imaïkari Petro Xoteoakori kiiniritisaaki, pão miãtiãkati kiiniritisaaki. ⁴ Petro imaïka atoko itakari iua kateia ãki. Ipaniãtari tesiseisi sotatoakori nïkatiniri iua. Kiiniri xipoka atoko Erotxi nirekari imeriniri imisiritiko ikinimane apisatoõ. ⁵ Ininiã Petro kateia ãki kaikota. Iuusaaki Xesosi sãkire auiãkani ãtipirika misãkiretari Teoso Petro ìkapani.

Petro Sikakaãka

⁶ Íkanõka, imisiritiko imarotini õti apisapanika, kateia ãki Petro imakanãta ipi sotato apaníkaki. Iaxirikiko tsapi metao kamakori ipi. Aua apaka apikomoni sotatoakori kateia toreãtaã, Petro mamitekakani íkapani. ⁷ Patimari Teoso nitiri tokiini. Tirikapi ponika kateia ãki. Iuasaakipeka Teoso nitiri õpiríkari Petro.

—Põkitikaua. Katima pitxako —itxari.

Iuasaakipeka itsapi iaxirikiko iuakoãkiri katxaka. ⁸ Teoso nitiri paniãtari:

—Pimãka pieretaka. Pikiti mata pitaka, ininiã Petro takari. Pimãka pinopinikiri apaka pitaka, eereka pisa notakata —itxa.

⁹ Ininiã Petro sari iua tikini. Kateia ipokíkana. Iuasaaki Petro uãkatari itaponeuatini. !Imarotari atão Teoso nitiri mipokíkiniri iua. ¹⁰ Eereka inapari ipi sotatoakori auiniãtaã, apoka itxana itore maparakiri metao kamakori. Iuaãtaã napakari sari sitatximoni. Ikara itore iuaka matakakaua. Ininiã ninoa pokíka. Iua ahoa mapotókire apokasaakina, katimaritika Teoso nitiri takanapari iua.

¹¹ Iuasaaki Petro imarotapekari:

—Na nitaponeni itxa. Atãopitikara Apiananiri iokanatarini initiri itixinekiri nota imakatzakini íkapani. Pataparari Erotxi, iuaritika Apiananiri makatzakano. Xoteoakori nirekari okinino, iuaritika Apiananiri makatzakano —itxa.

¹² Ikara ixinika atoko, isari Maria aapokomoni. Xoão Marko inakori inoro oa Maria. Iuaã itomaneri kãkiti apotitapekaua, Teoso imisãkiretinina íkapani. ¹³ Maria aapoko apokasaaki, akirita. Átokoro Hotxi inakoro sari itoremoni. Okenakotari Petro sãkire. ¹⁴ Oimarotakasaakiri Petro mapara apokini, omiteka iriko ãki aapokotxi ãki auakanimoni. Opoxokoniyata, txamari omaxiníkaretari itore omatakakini Petro íkapani. Ininiã otxari apanakinimoni:

—Aapokotxi toreãtaãpekari Petro —otxa.

¹⁵ Ininiã ninoa:

—Pimapitxirita.

—Atãopitikara nisãkire —otxa oa.

Ininiã ninoa:

—Petro kamiritekara.

¹⁶ Ninoa ikara atoko inaãtakasaaki, Petro mapara akirinãtapanikana ninoa. Eereka ninoa matakakari itore, atamata itxarina.

—Kanatokopa pitakanapari kateia? —itxarina.

¹⁷ Ininiã iuakoã ipinitana:

—Hïkenakotari nisãkire —itxana.

Eereka isãpiretana:

—Apiananiri makatxakano nota kateia ãki. Ikinika ikara hisãpiretariko Txiako, apanakini aïtariakori pakini —itxa.

Iuasaaki isipe. ãtiãtaã isa.

¹⁸ Katimatinïkata sotatoakori kateia nïkatakani tsorïkaãta:

—Ïteri iua Petro? Kanatokopa itxa Petro pokïkini? —itxana.

Initapiimarina Petro. ¹⁹ Ininiã Erotxi paniãtana initiko, txamari !apokarina. Erotxi pimaãna sotatoakori Petro nïkatakani, Petro sinimoni imarotinina ïkapani, txamari ninoa !imarotari Petro sinimoni. Ininiã eereka ipaniãtari ninoa sotatoakori okiko Petro mitekini xika.

Ikara atoko inaãka atoko Erotxi sipeka. Xotëia tãpa ipotorika. Sesarëia sitatxitimoni isa.

Erotxi Ipinini Pirena

²⁰ Erotxi omanatana Txiro sitatxiti auakani, Sitoõ sitatxiti auakani pakini. Ninoa nirekari iua omanatinina xipokini, kotxi ninoa apakapari nipokori Erotxi tixinekiri. Ininiã ninoa sãkirauata Parásito inakorikata. Iua Parásito nïkatari Erotxi aapoko, itii pakini. Paimatireri iua. Ninoa sãkirauatakasaaki iuakata, iua auikari ninoa

sãkire. Eereka Erotximoni isana neenamatchi xipokini ikapani. ²¹ Erotxi ketotari ikinimane kãkiti imisãkiretini ikapani. Iketo õti apokasaaki ieretakari imãka ereri inakari, auĩtetxi mãka. Eereka iitopãka auĩtetxi itopanere nopini. Iuaã iua misãkiretana kãkiti. ²² Ininiã kãkiti txari:

—Teosora sãkirauanãta. Na kãkitini —itxana.

²³ Iuasaakipeka Teoso nitiri iaxitikiri okari Erotxi, kotxi iua auiritari kãkiti iteosonetiniri iua. Ininiã tsumi sotakiperi nika txari iĩto. Ikara atoko inikoã ipĩpe.

²⁴ Iuasaaki Teoso sãkire iaripireta. Ininiã itomaneri kãkiti aukari Teoso sãkire.

²⁵ Panapee, Paoro pakini parĩka Xerosareẽ sitatxitiã xipokaãka atoko, Átxiokia sitatxitimoni kanapiriã itxana. Anikarina Xoão Marko ninoakata.

13

Panapee, Saoro Pakini Mereĩko

¹ Xesosi sãkire auĩãkani sauaki Átxiokia sitatxitiã aua Teoso sãkire sãpiretakani, Teoso sãkire oerekakani pakini. Aua Panapee. Aua Simão “Pomamari.” Aua Arósio Sirenikiri. Aua Manaeẽ. Auĩtetxi Erotxi inakori xapitipanika inakasaaki, iua Manaeẽ xapitipanika inakasaaki, imakananitaãka Erotxikata. Apaka Saoro aua Átxiokia sitatxitiã. ² Áti õti Xesosi sãkire auĩãkani iuaãtaã takanapari inipokotinina Apiananiri imisãkiretinina ikapani. Iuasaaki Erekaru Matamatakoti txana ninoa:

—Himakatxakana Panapee, Saoro pakini parĩkatxi ikaminina nota ikapani —itxa Erekaru Matamatakoti.

³ Ininiã ninoa takanapari inikini Teoso imisãkiretini ikapani. Iposo atoko itakarina iuakona Panapee, Saoro pakini nopini. Iokanatana ninoa Erekaru Matamatakoti paniãtakiti ikaminina ikapani.

Xipri Pokomiriĩti Pirena

⁴ Erekarí Matamatakoti iokanatana Panapee, Saoro pakini, ininiã ninoa sari Sereósia sitatxitimoni. Iuaã ninoa iereëtaua maporo äki. Isana Xipri pokomiriütimoni.

⁵ Saramina sitatxitiã apokasaakina, isãpiretarina Teoso säkire aiko äki Xoteo apotiitiniãtaãua. Xoão Marko inakori moianatana ninoa iuasaaki.

⁶ Xipri pokomiriüti ipirixititana. Paposi sitatxitimoni isana. Iuaã itaõkitarina kiki Xoteo. Miüti itxaua. Iuãka Paxesosi. Äti iuãka Erimasi.

—Teoso säkire säpiretakarikarano nota —itxa iua.

Txamari na atão isäkire. ⁷ Iua moianatari Xipri auakani auüte Séxio Paoro inakori. Paimatireri iua Séxio Paoro. Iua akiritana Panapee, Saoro pakini iuamoni Teoso säkire ikenakotini ikapani. ⁸ Txamari Erimasi !nirekana ninoa. !Nirekari Séxio Paoro auikiniri atão Teoso säkire.

⁹ Iuasaaki Erekarí Matamatakoti iteene sikaimaroretari Saoro (ãti iuãka Paoro,) ininiã iteene atamatari iua miüti.

¹⁰ Itxari iua:

—Pite Satanasi äkiri pitxaua. Pite atão kamakari mokaiakari pitxaua. Pite kamari ikini sereti maerekati. Ikara atoko ininiã, pimisirienetari kãkiti. Atão inakari Apiananiri säkire pite nirekari pimamakini. ¹¹ Ikara pimaerekani xika Teoso misiritaiko pite uatxa. Mõsiãreti pitxauako. Kona patamatapaniri atokatxi mapaõti.

Iuasaakipeka katxiãri atoko inakari, ipiã apaka apoka Erimasimoni. Ininiã iua nitari äti anikakiri ikapani.

¹² Séxio Paoro atamatakasaakiri Erimasi misiritiko, iua auikari Teoso säkire. Itsorikaãta:

—Peerekari Paoro oerekakiti säkiretxiti Apiananiri pirena isãpiretakiti —itxa.

Ätxiokia Sitatxiti Pisítxia Tixini

¹³ Iposo atoko Paoro imoianariakorikata iereëtaua maporo äki. Paposi itakanapana. Pexi sitatxitimoni, Pãpíria tixini isana. Pexi sitatxiti auakasaakina, Xoão Marko

takanapana ninoa, Xerosareẽmoni ikanapiriini ìkapani. ¹⁴ Eereka iuaĩkana maporo ãki iereẽtauana. Isana Átxiokia sitatxitimoni, Pisítxia tixinimoni. Átxiokia sitatxiti auakasaakina tomatiko õtisaaki ìroãna aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. Iuaã iitopãkana. ¹⁵ Teoso paniãtakiti aãt-sopateẽ, Teoso sãkire sãpiretakani iõkatsopatakiti aãt-sopateẽ pakini atatsopataãka atoko auĩtetxiakori iuaãtaã auakani txana ninoa:

—Aĩtariakori, ate nirekari hĩsãkirauatini, hĩsãkire auiniã, naia kãkiti hĩsikataraxiniretini ìkapani —itxana.

¹⁶ Ininiã Paoro õkitikaua. Õkatari iuako ninoa sãkirauatini iotokakinina ìkapani. Ininiã itxa:

—Nitariakori Isaeo auakanii, apaka hĩte Xoteo minakanuia Teoso paniãtakiti kamakanii, hĩkenakotariko nisãkire. ¹⁷ Isaeo auakani Teosone mereẽna aãtokiriakorini Exito tixini auakasaakina, ãti uãkakata auakasaakina. Itxĩkitakana ninoa itomane ininina. Iuasaaki Exito auakani misiritana. Ininiã eereka Teoso makatxakana iposotiireẽ, ininiã itakanaparina Exito tixini.

¹⁸ —Eereka, koarẽta ano Teoso mĩteenekana ninoa ãparaã makipakaniãtaã, kotxi ikamapikarina maerekati iuaã. ¹⁹ Eereka ixipokana setxi pakini ãti uãka Kanaaã tixini auakani. Eereka isikari iua itixi ninoamoni ãtipirika iuaã auinina ìkapani. ²⁰ Eereka Teoso sikana kõtãkikarerini Isaeo auakani auĩteakori tĩkane. ãti kõtãkikareri aua. Eereka iua ipina. Eereka ãtipekana kõtãkikareri aua. Eereka iua ipina. Itxaãpotana koatrosẽtosi sikoẽta anokanani. Imapotõkire, Samoeo inakori Teoso sãkire sãpiretakari ninoa õtãkikakari itxaua.

²¹ —Eereka ninoa nirekari auĩtetxi apiatakari ninoa auĩte ininiuua ìkapani. Ininiã Teoso sikana ninoa Saoo inakori, Kixi ãkiri. Iua atokiri kitxakapirĩka Pẽxamiĩ inakori. Iua Saoo ninoa auĩte apiatakari koarẽta anokanani.

²² Eereka Teoso makatxakari Saoo. Itxĩkitakari Tavii ninoa auĩte apiatakari ininiuua. Teoso sãpiretari Tavii pirena:

“Kākiti Tavii Xeseē ākiri atoko inakari ninireka, kotxi iua kamari ikinika ninireēkiti,” itxa Teoso.

²³ —Teoso sikaenetari āti, Tavii apika mekani Isaeo auakanimoni. Isaeo auakani maerekani makatxaākari itx-auako. Iua Xesosikara. Iua kākiti maerekani makatxaākari txaua. ²⁴ Xesosi parīka ipotorikini apisapanika, Xoão sāpiretari ikinimane Isaeokini imaerekanina itakanapina, eereka ipatxisataākana. ²⁵ Xoão parīka ixipokasaaki, ipimaāna ninoa: “Kipa hīuākatatano nota? Nota kona iua hiātapakitini. Iuaritika iua ina nota tikini. Nota poiāori, ininiā !apakata iua takote napokini ikiti mata nimakatkakini īkapani, kotxi iua Apiananiri,” itxa Xoão.

²⁶ Paoro sākiraumatapanika:

—Nitariakori, Apraão apika mekaniriakorii, apaka hīte Xoteo minakanuia Teoso paniātakiti kamakanii, hīkenakota. Hītemonikari Teoso iokanatarī iokanapirena kākiti maerekani makatkakiko pirena. ²⁷ Xerosareē auakani, ninoa auīteakori pakini kona imarotari Xesosi Teoso ākiri ininiua. Ninoa atatsopatarī Teoso sākire sāpiretakani sākire ikini tomatiko ōti, iuaritika !imarotarina ninoa sākire. ²⁸ Ninoa kona apokari ixika Xesosi okiko īkapani, iuaritika ipaniātari Pirato okiniri. ²⁹ Ninoa kamari Xesosi-
moni ikinipoko mitxi Teoso sākire iōkatsopatakorī iaōka. Ipošo atoko imakatkakarina iua aamina īpiriāmitakariā. Ikata itxarina kai iriko āki. ³⁰ Iuaritika Teoso ōkitikari iua ipīkitximonipeka auakaripeka. ³¹ Ōkitikaāka atoko, ito ōti kākiti atamatari iua. Kariréiakini, iukata Xerosareēmoni sikani aōkitari iua. Ininiā Xesosi iuaīkana auini pirena sāpiretakani itxauana ninoa Xesosi aōkitakani. Isāpiretarina apanakini Isaeo auakani.

³² —Ininiā uatxa ate sāpiretari Teoso iokanapirena erekari hītemoni. Ikara sākiretxiti Teoso kamaenetakiti aātokiriakorinimoni kitxakapirīka. ³³ Īkorasaaki Teoso kamapekari ikara ikamaenetakiti ate īkapani, ninoani

apika mekaniriakori ĩkapani, kotxi iua ōkitikari Xesosi ipĩkasaaki, iuaĩkana auāki inini ĩkapani. Kitxakapirĩka Teoso sākire iōkatsopatakori Xikari ipiātaā sāpiretari Xesosi ōkitikiniua ōti, kotxi itxari:

Pite namarite. Ia ōti noerekari kākiti pite iri nininiua nota.

³⁴ —Kitxakapirĩka Teoso sāpiretapekari iua ōkitikiniri Xesosi ipĩkasaaki, iuaĩkana imapinakani tĩkane, kotxi isākire iōkatsopatakori txari:

Nikamaenetakiti Taviimoni pitemonikara nikama. Ikara erekari nikamapitikako pitemoni.

³⁵ Teoso sākire iōkatsopatakori Xikari tesiseisiātaā txari:

Teoso kona auiritari Erekari Kamakari ĩto paiakini.

³⁶ —Kitxakapirĩka Tavii auakasaaki, ikamari Teoso nireēkiti, kotxi inirimane auĩte itxaua. Eereka ipĩpe. Ikatapeēka. Inirimanekata ikatapeēka, ininiā ĩto paiaka.

³⁷ Xesosipekana, Teoso ōkitikari iua. Iua ĩto kona paiaka. ³⁸ Ininiākara nitariakori himarotariko ia. ³⁹ Xesosi sākire auiākani maerekani makatxakaāka. Erekarini ninoa. Moisesi paniātakiti kamiko kona makatxakari kākiti maerekani. ⁴⁰ Erepaniko. Kitxakapirĩka Teoso sākire sāpiretakani sākire iaōka atxiĩti apoka hĩtemoni, kotxi

⁴¹ ia atoko itxana:

Hĩkenakota, hĩte Teoso sākire napetakanii. Hātamatariko niposotiire, iuaritika hĩpinako, kotxi !hāuikari niparĩka hĩte sauaki. Āti sāpiretiniāri niparĩka, iuaritika !hāuikari.

Ikara atoko itxa Paoro sākire ninoamoni.

⁴² Xoteoakori pokĩkasaaki Xoteo apotiitiniua aapokotxiti, iusaaki Xoteo minakaniua aiatana Paoro, Panapee pakini iuaĩkana tomatiko ōti ĩkari Teoso sākire isāpiretinina ĩkapani. ⁴³ Kākiti apotiitakaniua potorika atoko, itomaneri Xoteo, Xoteo minakaniua Teoso sākire auiākani pakini sari Paoro, Panapee pakinikata. Paoro, Panapee

pakini misākiretana ninoa. Ōtākikana ninoa, ikiniōtika atāo ikaminina, kotxi Teoso iteene turetana ninoa.

⁴⁴ Ininiā āti tomatiko ōtisaaki ikinimane iua sitatxiti auakani apoka Apiananiri sākire ikenakotinina ĩkapani. ⁴⁵ Xoteoakori atapari itomaneri kākiti apokaāpotini Paoro, Panapee pakini sāpiretakiti ikenakotinina ĩkapani. Ininiākara ninoa xikotana Paoro, Panapee pakini. Imisākirepiretana ninoa:

—Na atāo Paoro sākire. !Apakata isākire —itxanātana.

⁴⁶ Iuasaaki Paoro, Panapee pakini itaparaxinireritikana isākirauatana.

—Ate sāpiretari Teoso sākire hīte Xoteoakorimoni merepitipanika. Ikara atāo. Txamari hīte !inirekari. Hīte atxiīti !inirekari ātipirika auāki hinini? Ikara atoko ininiā, ate sariko Xoteo minakonimoni, ⁴⁷ kotxi Apiananiri paniātaua ate ia atoko:

Tirikapi atoko inakari hītxauako Xoteo minakaniuā ĩkapani nisākire atāo ninoa imarotini ĩkapani, ninoa maerekani nimakatzakini ĩkapani, ikini itixiti auakani ikara imarotini ĩkapani,

—itxa Paoro.

⁴⁸ Xoteo minakaniuā kenakotakasaakiri ikara Paoro sākire, ipoxokoniuatana. Ininiā ninoa:

—Peerekari Apiananiri sākire —itxanātana.

Teoso mereēri kākiti ātipirika iuakata auini ĩkapani, ininiā iuasaaki kākiti kenakotakasaakiri Paoro sākire, ninoa Teoso mereēkini auikari iua sākire.

⁴⁹ Iuasaaki Teoso sākire iaripireta ikinipoko iua tixini. ⁵⁰ Txamari Xoteoakori !apokaerekatari Xoteo minakaniuā auikiniri Xesosi sākire. Ininiā isāpiretarina aāpirena sitoakoro apiatakani Teoso paxitakanimoni, sitatxi auakani auīteakorimoni pakini. Ininiā ikara xika ninoa omanatana Paoro, Panapee pakini. Ininiā iokanatana ātiātaā isinina. ⁵¹ Ininiā Paoro, Panapee pakini takanapari

iuaã. Itakanaparina kipatxi ikiti mataã auakari apaka, kotxi kona ninoa nirekaikari Teoso sãkire. Ininiã isana Ikónio sitatxitimoni. ⁵² Átxiokia sitatxiti auakani Xesosi sãkire auiãkani poxokoniuaata. Iteene ikamarina Erekar Matamatakoti nireẽkiti.

14

Ikónio Pirena

¹ Paoro, Panapee pakini auakasaaki Ikónio sitatxitiã, isana aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. Isãpiretarina Teoso sãkire kãkitimoni, ininiã kaiãopokori Xoteoakori, Xoteo minakaniuua pakini auikapiretari Teoso sãkire. ² Txamari apanakini Xoteoakori Teoso sãkire mauiaãkani kamaomanãkaretana Xoteo minakaniuua. Ininiã ninoa omanatana Teoso sãkire auiãkani. ³ Xesosi iokanatakini Paoro, Panapee pakini okanani auana Ikónio sitatxiti. Ninoa sãpiretari Apiananiri pirena itaparaxinireritikana. Isãpiretarina Apiananiri sikiniri ikinipoko erekari maerekanimoni. Apiananiri oerekari isãkirena atão inini, kotxi isikaposotiiretana ninoa, posotiiretxi, kãkiti mimarotakiniti pakini ikaminina. ⁴ Kãkiti sitatxi auakani omanatakakana. Apanakini aukari Xoteoakori sãkire. Apanakini aukari Xesosi iokanatakini sãkire.

⁵ Ininiã Xoteo minakaniuua, Xoteoakori pakini, ninoa auãteakorikata imisãkiretakakaua Xesosi iokanatakini imisiritinina ikapani, kai soroã ikiporonakinina ikapani. ⁶ Paoro, Panapee pakini kenakotakasaakiri ikiporonakikona pirena, imitekana. Arisitara sitatxitimoni, Tepi sitatxitimoni, Arikaónia tixini isana. ⁷ Iuaã isãpiretarina Teoso iokanapirena erekari kãkitimoni.

Arisitara Pirena

⁸ Arisitara sitatxiti aua kiki petokakititakari iusaaki. Matipokotakati. Iponaniãkasaaki, ipetokakititapeka. ⁹ Ikenakotakasaakiri Paoro sãkire, Paoro atamatari iua.

Iuasaaki Paoro imarotari iua kiki auikapiretiniri Xesosi sãkire erekape inini ìkapani. Ininiã iteene atamatari iua.

¹⁰ Itapasãkireritika Paoro txari iua:

—Põkitikaua. Pitima —itxari.

Ininiã iuasaakipeka õkitikaua, tĩpokota itxa. ¹¹ Iuasaaki kãkiti itikari Paoro kamakiti. Ininiã ninoa akirikata isãkireẽna, Arikaõnia tixini auakani sãkireẽ:

—Teosoakori apoka atemoni. Kikiakori atoko itxana ninoa.

¹² Ninoa takauãkatari Panapee, Xópite ininiua. Itakauãkatari Paoro Mekório ininiua, kotxi apiata isãkirauata. Panapee poiãoka isãkirauata. Xópite, Mekório pakini teosoakori kamakoni uãka. ¹³ Sitatxi ìronakikoãtaã takote aua Xópite misãkiretiko aikoti. Xópite misãkiretakani auĩte iuasaaki minari kema auĩteakori, aãui kaiãori pakini sitatxi ìronakikoãtaãmoni. Iuaã iua apanakini kãkitikata nirekari kema auĩte okinina Paoro, Panapee pakini ìkapani, iteosone ìkapani okinirina atokotxikana. ¹⁴ Panapee, Paoro pakini imarotakasaakiri ikamakitina tĩkane, imatsorakitarina ninoaka mãka, kotxi Teoso litxauana.

Ninoa kãkiti itomanerimoni imitekana. Itapasãkireritikana itxana:

¹⁵ —Kãkiti, kinirepa ìkora atoko hĩtxa? Hĩte kikiãkini atokokanera atxa ate. Ate uai apoka teoso kãkiti kamakiti hĩtakanapini ìkapani, atão Teoso himarotini ìkapani, kotxi atão Teoso auapininiika inakari itxaua. Iua kamari iaxiti, iaxiti auakani, itixi, itixi auakani, potxoari uiniti, potxoari uiniti ãki auakani pakini. ¹⁶ Kitxakapirika Teoso auiritana ikinipoko kãkiti inirekaãkitina ikaminina. ¹⁷ Iua Teoso ininiua sãpiretakari kaiãopokori auapika, kotxi erekari Teoso sikakiti kãkitimoni oerekari iua Teoso ininiua. Teoso sikari ãparaã iaxitikiri kãkitimoni. Iua ãparaã oerekari iua Teoso ininiua. Takari kikiõ auakari

iua sikakiti erekari apaka oerekari kãkiti iua Teoso ininiua. Teoso sikari nipokori ikini sereti kãkitimoni. Ikara oerekari iua Teoso ininiua. Iua sikapoxokonitari aãkix-inire. Ikara apaka oerekari iua Teoso ininiua.

¹⁸ Ikara atoko itxana Paoro, Panapee pakini, iuaritika kãkiti nirekapanikari okiniri kema auïte Paoro, Panapee pakini ïkapani. Itapararitika Paoro, Panapee pinitana ninoa, ininiã ! ikamarina. ¹⁹ Eereka Xoteoakori Átx-iokia sitatxitikini, Ikónio sitatxitikini pakini apoka Arisitarata sitatxitimoni. Ninoa kãkiti misãkiretana Arisitarata auakani. Imisãkirepiretana Paoro, Panapee pakini, ininiã Arisitarata auakani auikari ninoa sãkire. Ininiã ikiporon-akarina Paoro kai soroã. Eereka ikosekaïtotarina iua sitatxi mapotõkire. Ninoa uãkatari iua ipïpe. ²⁰ Iuaritika Xesosi sãkire auiãkani apotiitakasaakia iuakata, Paoro õkitikaua. Sitatximoni kanapiriã itxa. Katimatinïkata Paoro, Panapeekata sari Tepi sitatxitimoni.

Ikanapiriãna Átxiokiamoni, Síria Tixiniã

²¹ Paoro, Panapee pakini sãpiretari Teoso iokanapirena erekari Tepi sitatxiti auakanimoni. Ninoa oerekari kaiãopokori kãkiti. Eereka Arisitarata, Ikónio, Átxiokia pakini sitatxitimoni ikanapiriãna. ²² Iuaã oerekana kãkiti Teoso sãkire iteene imarotinina ïkapani. Õtãkikana ninoa Teoso sãkire iaõka ãtipirika ikaminina. Ia atoko Paoro, Panapee pakini oerekana ninoa: “Teoso aãuïtetakasaaki, amisiritiko kaiãopokori amïteenekako.”

²³ Ikinipoko Xesosi sãkire auiãkani apotiitiniãtaãua Paoro, Panapee pakini mereẽna ninoa õtãkikakani. Ninoa kõtãkikarerini iteene auikari Apiananiri sãkire. Paoro, Panapee pakini misãkiretari Teoso ninoa ïkapani. Nipokori itakanapa Teosokata isãkirauatini ïkapani iusaaki.

²⁴ Eereka isipekana. Īpirixititarina Pisítxia tixini. Eereka Pápíría tixinimoni isana. ²⁵ Isápiretarina Teoso iokanapirena erekari Pexi sitatxiti auakanimoni. Eereka isana Atária tixinimoni. ²⁶ Iuaã iereētaua maporo āki Ātxiokia sitatxitimoni isinina ĩkapani. Iuaã Ātxiokia sitatxitiã mitxipeka ninoa iokanataāka Teoso parĭka ikaminina ĩkapani. Iuaãtaã Xesosi sākire auiākani misākiretari Teoso ninoa ĩkapani, Teoso iteene nĭkatinina ĩkapani. Ikara parĭkatxi iposope ninoa kamini.

²⁷ Ātxiokia sitatxiti apokasaakina, Xesosi sākire auiākani imakinika apotiitaua ninoakata. Ininiã Paoro, Panapee pakini sápiretari ikinika Teoso kamakiti. Isápiretarina Teoso auiritinina Xoteo minakanuia apaka auikiniri Xesosi sākire. ²⁸ Paoro, Panapee pakini auapokota iuaã Ātxiokia sitatxitiã Xesosi sākire auiākanikata.

15

Teoso Takaōtxikare Pirena

¹ Ātikaka kikiakori Xotéia tōpakini apoka Ātxiokia sitatxitimoni. Ninoa oerekana Xesosi sākire auiākani:

—Moisesini paniātaua Teoso takaōtxikare aĭtoã atakini. Txamari hĭte !hĭtakari, ininiã Teoso !imakatxakari hi-maerekani —itxana ninoa.

² Paoro, Panapee pakini txana ninoa:

—Na atão hĭte sākire. Teoso takaōtxikare ninoa ĭtoã ! auari, iuaritika Teoso makatxakapekari ninoa maerekani —itxana.

Ininiã itaparakienatakakauana ikara sākiretxiti xika, ininiã ninoa mereēna Paoro, Panapee, ātikaka Xesosi sākire auiākani Ātxiokia auakani apaka Xerosareēmoni isinina ĩkapani.

—Iuaã hīsāpiretariko ikara sākiretxiti Xesosi iokanatakinimoni, kiomātxiakori pakinimoni. Ninoa sāpiretaua atão —itxana.

³ Iuasaaki Xesosi sākire auiākani takapiretanapana nino, ininiã Paoro, Panapee, apanakini pakini potorika. Ninoa ĩpirixititakasaakiri Penísia tixini, Samaria tōpa pakini, Paoro sāpiretana ikinimanemoni:

—Xoteo minakaniua takanapapekari imaerekani. Inirekarina Teoso paniātakinoka ikaminina.

Ininiã Xesosi sākire auiākani poxokoniuata ikara pirena ikenakotakasaakina.

⁴ Eereka Paoro apanakinikata apoka Xerosareẽmoni. Xesosi iokanatakini, kiomātxiakori, apanakini Xesosi sākire auiākani pakini apakapana ninoa. Paoro, Panapee pakini sāpiretari Teoso kamakiti Xoteo minakonimoni.

⁵ Iuasaakipeka ātikaka pariseoakori, Xesosi sākire auiākani, apakapapiretana:

—Ninoa Xoteo minakaniua apakapapitkariko Teoso takaōtxikare. Ninoa kamapitkariko Moisesini paniātakiti. Hīsāpiretanako —itxana.

Xesosi Iokanatakini Kiomātxiakorikata

⁶ Ininiã ninoa Xesosi iokanatakini, kiomātxiakorikata apotiitaua, Xoteo minakaniua ĩtoã Teoso takaōtxikare takiko pirena isākiretinina ĩkapani. ⁷ Ninoa iteene sākiraatata atoko, iua Petro ōkitikaua, misākireta itxana ninoa:

—Nitariakori hĩte imarotari Teoso mereẽno nota. Hĩte sauaki uatxakapokoikani iua mereẽno nota, iua iokanapirena erekari nisāpiretini ĩkapani Xoteo minakonimoni, ikenakotinina ĩkapani, auikinirina ĩkapani. ⁸ Teoso imarotari kākiti ākixinire sākire. Iua sikari Erekar Mata-matakoti Xoteo minakonimoni. Ininiākara aimarotari Teoso apakapari Xoteo minakaniua, kotxi isikari Erekar Matamatakoti ninoamoni, atemoni isikini atokotxikana.

⁹ Amaerekani ate äkixinireë Teoso makatxakini atokokanera, Teoso makatxakari imaerekanina äkixinireëna, kotxi ninoa auikari Xesosi säkire. ¹⁰ Hïte txikitakari Teoso omanäkarauatini. !Erekari hïkamakiti. Hïte nirekari Xesosi säkire auiäkani kaminiri ikinika Moisesi paniätakiti, txamari akiomaneakorini kitxakapirïka !iposotari ikaminirina Moisesi paniätakiti. Ate apaka !aposotari. ¹¹ Moisesini paniätakiti kamiko !imakatxakari käkiti maerekani. Amaerekani makatxakaäka, kotxi Xesosi Apiananiri iteene tiretaua ate, ininiä aäuikari isäkire. Ikara atokokana Xoteo minakanuia maerekani makatxakaäka apaka —itxa Petro.

¹² Panapee, Paoro pakini säpiretana ninoa Teoso kamakiti Xoteo minakonikata auakasaakina, Teoso kamakiti käkiti maposotakiniti, posotiiretxi. Ikara isäpiretakasaakina, ikinimane iuaä apotiitakanuia tsorïkaänäta. Masäkireninoka itxana. ¹³ Panapee, Paoro pakini säkirauataka atoko, Txiako txari:

—Nitarianira hïkenakotari nota säkire. ¹⁴ Simão Petro uatxananira isäpiretaua Teoso tiretinina Xoteo minakanuia, kotxi ninoa sauaki imereëna käkiti inakitiakori ïkapani. ¹⁵ Teoso säkire säpiretakani kitxakapirïkarini iökatsopatapekari ikara atoko inakari säkiretxiti. Ninoa iökatsopatapekari:

¹⁶ Apiananiri txari: “Eereka nikanapiriä. Noerekai nisäpirena amaneri, notamoni häpokini ïkapani. Hïäuïte Taviini auakasaaki, pamimari häpokini notamoni. Ikara atoko inakari uatxa xipope, aapokotxi irikakari xipokakari atoko itxa. Aapokotxi amaneri atoko nikamako, ininiä apakatapitika käkiti apokini notamoni.

¹⁷ Ininiä ikini uäkatï nitanoko nota. Xoteo minakanuia nota akiritakini ninakitiakori nitanoko nota.”

¹⁸ Ikara atoko itxa Apiananiri kitxakapirïka käkiti imarotini ïkapani,

itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori.

¹⁹ —Ininiã notamoni, !erekari apaniãtinina ninoa Xoteo minakaniua, Teoso sãkire auiãkani, ate kiomaneakorini paniãtakiti ikaminina. Ikara atoko inakari pami-mari. ²⁰ Maõtãkikana ninoa. Maiõkatsopata ninoamoni: “!Hinikapiri nipokori teoso kamakorimoni siãkori. Hĩtanoro minakotokatika !hĩsirĩkape. Hĩtaniri minakotikatika hĩsirĩkape. !Hinikapiri nipokori manotsãtakori xini. Arẽkatxi !hiãtape, !hinikape.” Ikaranokara maiõkatsopata ninoamoni. ²¹ Ikaranoka aiõkatsopata, kotxi apikomoni Moisesini paniãtakiti atatsopataãka aiko ãki Xoteoakori apotiitiniãtaãua ikini õti tomatiko õtisaaki. Moisesini sãkire sãpiretaãka ãtipirika ikininape sitatxiti, ninoa iteene imarotini ïkapani —itxa Txiako ninoamoni.

Iokanatsopatakitina Xoteo Minakonimoni

²² Ninoa Xesosi iokanatakini, kiomãtxiakori apaka, ikinimane Xesosi sãkire auiãkani apaka, ninoa apokaerekatari ãtikaka kiki imereinina ãtxiokia sitatxitimoni Paoro, Panapee pakinikata isinina ïkapani. Ninoa mereëri Xotasi inakori, Sírsasi inakori pakini. Iua Xotasi uãka Pasapasi inaãka. Xesosi sãkire auiãkani iteene paxitana ninoa ipi. ²³ Xesosi iokanatakini, apanakini pakini iokanatarari aãtsopa iõkatsopatakitina Xotasi, Sírsasi pakini anikiniri. Ia atoko itxa iua iõkatsopari:

Ate hĩtariakori, Xesosi iokanatakini, kiomãtxiakori apaka, aiokanatsopata hĩte aĩtariakorimoni Xoteo minakonimoni, ãtxiokia sitatxiti auakanimoni, Sírsia tixini auakanimoni, Sirísia tixini auakani pakinimoni aiokanatsopata. Ereëkai hĩte.

²⁴ Ate kenakoenetari Xesosi sãkire auiãkani uai auakani sari hĩtemoni. Ninoa txai hĩte: “Hĩtakariko Teoso takaõtxikare hiĩtoã. Hĩkamariko Moisesini

paniätakiti. Ikara himakamakanisaaki, Teoso !imakatx-akapaniri himaerekani.” Ikara atokora itxaina hïte. Ininiã hïte kamaxirexinirenoka hïtxa. Uatxa kona hïte imarotari atão hïkamini. Kona ateni paniãtana ninoa ikara atoko inakari isãpiretiniina hïte. ²⁵ Ininiãkara ate apotiitaua. Akinika ate apokaerekatari kikiakori amereëkini hïtemoni aiokanadini Panapee, Paoro pakinikata. Panapee, Paoro pakini ate tirketakini. ²⁶ Ninoa kikiakori amereëkini sipeka monõkoriãtaã Apiananiri Xesosi Kristo paniätakiti ikaminina ïkapani.

²⁷ Ate iokanatari Xotasi, Síراسi pakini ninoakata hïtemoni. Hãpisatoõ ninoa sãpiretaiko ate iokanatsopatak-
ititxikana. ²⁸ Erekar Matamatakoti apokaerekatak-
iti sãkiretxiti, ate apokaerekatakiti sãkiretxiti apaka
asãpiretai hïte uatxa. Paniãtakori apia mimari !apaniã-
tai hïte. Ianokara apaniätakiti sãkiretxiti hïkamako:
²⁹ “!Hinikapiri nipokori teoso kamakorimoni sikakori.
Arëkatxi !hiätape, !hinikape. !Hinikapiri nipokori man-
otsaãtakori xini. !Hïsirïkape sitokata pïtanoro minako-
tokatika. !Hïsirïkape kikikata pïtaniri minakotikatika.”
Iuanokara himakamakaniã, peerekari. Ereëpiko,
itxa ninoa iõkatsopatakiti.

³⁰ Paoroma, Panapeema, Xotasima, Síراسima pakini iokanataãka Átxiokia sitatxitimoni. Ninoa iuaã apokana. Apotiitana ikinimane Xesosi sãkire auiãkani, ninoamoni sika itxarina iua iõkatsopari. ³¹ Atatsopatakana atoko ipoxokoniuatana, kotxi erekapirenari ninoa iokanapirena. ³² Xotasi, Síراسi pakini Teoso sãkire sãpiretakani itxauana. Ninoa iteene sãkirauata ninoa Xoteo minakaniua isikataparaxiniretinina ïkapani. Ininiã ninoa Xoteo minakaniua apikomoni auikarina Xesosi sãkire. ³³ Xotasi, Síراسi pakini kaikota iuaãtaã mapaõti. Eereka Xesosi sãkire auiãkani takanapapiretana, Xesosi

iokanatakinimoni ikanapiriinina ìkapani.

—Hìsipiniikaua erekaxinire hinini —itxana.

³⁴ Iuaritika Sírası apokaerekatari iuaã ikaikotini.

³⁵ Paoro, Panapee pakini kaikotapanika Átxiokia sitatxiti. Ninoa apanakinikata oerekari Apiananiri sãkire iua sãkire auiãkanimoni. Isãpiretarina iua sãkire isãkire mimarotakanimoni apaka.

Paoro, Panapee Pakini Iarikini

³⁶ Eereka mapaõtipeka inapaka atoko, Paoro misãkiretari Panapee:

—Makanapiriã ikininape aapokotxitimoni mitxi Api-ananiri sãkire asãpiretinimoni. Mamotikaëtana aítari-akori atauako erekana atxiíti —itxari Panapee.

³⁷ Panapee nirekari Xoão Marko inakori anikini ni-noakata. ³⁸ Txamari Paoro !inirekari anikiniri iua.

—Pãpíria tixini aãuakasaaki, iua Xoão Marko asikaua. ! Inirekaikari atekata iparíkauatini —itxa.

³⁹ Ikara xika itaparaxienatakakauana. Eereka iarikana. Panapee anikari Xoão Marko. Maporo ãki iereëtauana Xipri inakori pokomiriítimoni isinina ìkapani. ⁴⁰ Paoro mereëri Sírası, iuakata isini ìkapani. Iuaãtaã Xesosi sãkire auiãkani misãkiretari Teoso, Paoro, Sírası pakini ìkapani, Teoso iníkatatinina ìkapani. Eereka Paoro potorika Sírasikata. ⁴¹ Ìpirixititarina Síria tixini, Sirísia tixini pakini. Aapokotxi apokasaakina, isãpiretari Xesosi sãkire iuaãtaã auakanimoni. Isikataparaxiniretana Xesosi sãkire auiãkani. Ininiã ninoa apia auikari Xesosi sãkire.

16

Tximótxio Moianatana Paoro, Sírası Pakini

¹ Paoro sari Tepi sitatxiti. Eereka Arisitara sitatxiti isa. Iuaã aua kiki, Xesosi sãkire auiãkari, Tximótxio

inakori. Inoro Xoteo otxaua. Oa apaka auikari Xesosi sãkire. Iri kona Xoteoni. Áti uãka Kreko itxaua. ²Xesosi sãkire auiaãkani, Arisitara auakani, Ikónio auakani apaka sãkire: “Peerekari Tximótxio.” ³Paoro nirekari anikiniri Tximótxio iuakata imoianari íkapani. Ininiã iua takari Teoso takaótxikare Tximótxio ítoã, kotxi Xoteakori iuaãtaã auakani imarotari Tximótxio iri Kreko ininiua. ⁴Paoro imoianariakorikata saãpota ikininape sitatxitimoni. Kãkiti aapoko apokaãpotakasaakina, isãpiretarina ninoa Xesosi iokanatakini sãkire, kiomãtxiakori sãkire pakini. Isãpiretarina ikinimane kãkitimoni. Ninoa sãkire aãtsopaã iókatsopatakori sãkiretxiti isãpiretana ninoa. Paoro imoianariakorikata ótãkikana ninoa ikara isãkirena auikinina íkapani. ⁵Ininiã ikiniótika kãkiti apiaãpotape auikiniri Xesosi sãkire. Itomanepoka auikari Xesosi sãkire.

Paoro Taponetari Masetónia Auakari

⁶Paoro imoianariakorikata ípirixitiãpotari Piríxia tixini, Karásia tixini pakini. Iuasaaki Erekarí Matamatakoti !auritana ninoa Xesosi sãkire isãpiretinina Ásia tixiniã. ⁷Ninoa apokasaaki Mísia tixini takote, inirekamarina Pitxínia tixini isinina. Erekarí Matamatakoti !auritana isinina Pitxínia tixinimoni. ⁸Ininiã ninoa ípirixititari Mísia tixini. Apokana Tóatxi sitatxiti.

⁹Iua íkanókati Paoro taponeuata. Itaponetari kiki Masetónia tixini auakari. Itimanãta. Amanaanãtari:
—Uaimoni pina Masetónia tixini. Pimoianataua ate — itxari.

¹⁰Ininiã Paoro taponeuataka atoko, ate xinikari:
—Masapoka Masetónia tixinimoni, kotxi atãoka Api-ananiri akiritaua ate Teoso iokanapirena erekarí kãkiti ikiraãkinimoni asãpiretini íkapani.

Ininiã aiamata Masetóniamoni asini íkapani.

Arítzia Auikari Xesosi Sãkire

¹¹ Tóatxi ioporokote ate iereētaua maporo āki. Asapitipo Samotírásia ipokomiriīti. Pokatimari ōti ate sari Niápori sitatxiti. ¹² Iuaā apotorika. Asari Piriposi sitatxitimoni, Masetónia tixiniā. Masetónia tixiniā iua sitatxi mitari. Piriposi atoko inakari !auari. Iuaā auana kaiāopokori kākiti Homa sitatxitikini. Ate napari mapaōti iuaā.

¹³ Tomatiko ōtisaaki sitatxi ĭtinikata ate sari uini ĭtinikata. Ate uākatari uini ĭtinikata Xoteoakori apotiitiniāua Teoso imisākiretinina ĭkapani. Ininiā ate apoka iuaā. Atāopitika ate uākatakiti. Aāpokaro Xoteoakoro. Iuaā apotiitauana Teoso imisākiretinina ĭkapani, ininiā aītopāka, ninoakata asākirauatini ĭkapani. ¹⁴ Sito Arítxia inakoro aua ninoa sitokata. Oa txīta poporeri vētxitakaro otxaua oa. Txiatxira sitatxitikero oa. Teoso misākiretakaro oa. Iuasaakipekara okenakotari asākire. Iuasaaki Apiananiri iteene kamaimaroretaro oa Paoro sāpiretakiti, ininiā oa auikari isāpiretakiti. ¹⁵ Ininiākara oa, oaāpoko auakani apaka, patxisataāka. Eereka oa aiataua oaāpoko āki akaikotini:

—Masa naapoko, hīkaikotini ĭkapani. Hītemoni atāo nauikiniāri Apiananiri sākire, ininiā notakata hīkaikota —otxa.

Ikara atoko oa aiataua oakata akaikotini, ininiākara akaikota oaāpoko.

Paoro, Síراسi Pakini Kateia Āki Auini

¹⁶ Āti ōti Teoso misākiretiko aikotimoni asikasaaki, ataōkitaro ātokoro iamotakoro. Maerekati matamatakoti auāitotaro oa. Iua maerekati matamatakoti imarotari kākiti kamakiti apisapanika. Oa amotakani apakaparo ito txineiro oimarore ĭki. ¹⁷ Oa ātokoro osapika Paoro tikini, ate tikini apaka. Oākiritapika:

—Naia kikiakori Teoso nitiriakori. Apiananiri nitiriakori itxauana naia. Oerekauana amaerekani makatxakiko, Teosomoni asini ĭkapani —otxaāpokata.

¹⁸ Itanaõtika ikara atoko oãkirinãta. Ininiã Paoro maerekaxiniretinoka itxa oãkiritakiti xika. Áti õti isapotorika, paniãta itxari maerekati matamatakoti:

—Xesosi Kristo uãkaã nota paniãtai, pitakanapiniro aroa ãtokoro —itxa.

Iuasaakipeka maerekati matamatakoti takanaparo. ¹⁹ Oa amotakani ikara imarotakasaaki, otsopa imapakapapekaniika oimarore ìki, ininiã imaïkarina Paoro, Sírası pakini. Ikosekaïtotana, anikana sitatxi apaníkaki auïtetxiakorimoni. ²⁰ Iuaã apokana. Isãpiretarina Homanoakori:

—Naia kikiakori Xoteo itxauana. !Erekari ninoa oerekapiretakiti, ininiã sitatxi auakani omanãkarauata ninoa sãpiretakiti xika. ²¹ Ate amakinika Homano atxaua. Aimarotapekari aãuiãkiti aãuïte paniãtakiti. Txamari naia oerekaua ipinimonipo inakari akamini ìkapani. Naia oerekaua áti uãka auïãkiti sãkiretxiti. !Auiritaãka aãuikiniãri naia oerekapiretakiti. !Auiritaãka akaminiri —itxana.

²² Iuasaaki kãkitipokoni iuaã apotiitakaniu nirekari Paoro, Sírası pakini iãsokinina. Ninoa auïtetxiakori matsorakitari Paoro mãka, Sírası mãka apaka, imaktxakinina ìkapani. Ipaniãtarina apanakini aãpitsaã ixirokitatiko. ²³ Ixirokitatapeëkana atoko, kateia ãki okaãkana Paoroni, Sírasini pakini. Auïtetxiakori paniãtari iua kateia nïkatakari, inapokopiretiniri imasikakakoni tïkane. ²⁴ Ininiãkara kateia nïkatakari okaraïtotana Paoro, Sírası pakini kateia irikoãkixiti. Ieretakari ninoa kiti isïkatatxi taopata kamapakotatakori ãki, imaktxakakanina ìkapani.

²⁵ Ìkanõka Paoro, Sírası pakini misãkirenãtari Teoso. Ixikarauanãtana Teoso ìkapani. Apanakini kateia ãki auakani kenakonãtari. ²⁶ Iuasaaki katimaritika itixi iakeëkata iteene. Kateia patapi apaka iakeëkata.

Iuasaakipeka kateia tore takaka. Ītxikikona metao kamakori, pirikeri āki auakani ītxikikona, karakitakata, katxaka itxa metao. ²⁷ Iuasaaki kateia n̄katakari mereka. Iua atamatari kateia tore takakapeka, ininiā iuākatari ikinimane kākiti in̄katakini mitekapeka. Ninoa mitekaākamako, iua aūite okamariko iua, ipar̄ika imakamakani xika. Ininiā ikosekaro iouata mitaro iuaka iorotiniua īkapani. ²⁸ Okaaritakasaakiua, Paoro akirikata:

—Kona pokapeua. Uaikareua ate amakinika —itxa.

²⁹ Iua kateia n̄katakari amanaāri tirikapi. Katimari-tika īroā. Ipamaka Paoro, Sírası pakini apisatoō. Ikikinanaākata. ³⁰ Eereka imipok̄ikana ninoa. Iua:

—Kiatokopa nikama, nimaerekani Teoso makatxakini īkapani? —itxana ninoa.

³¹ Ninoa:

—Pauikariko Apiananiri Xesosi s̄akire, ininiākara Teoso makatxakari pimaerekani, paapoko auakani maerekani apaka —itxari.

³² Eereka Paoro, Sírası pakini s̄apiretari Apiananiri s̄akire iuamoni, iua aapoko āki auakanimoni apaka.

³³ Iuasaaki imaropir̄ikata kateia n̄katakari arokari ninoa karo. Eereka iua imiakorikata, ītanorokata patxisataāka. ³⁴ Eereka anikana Paoro, Sírası pakini aapoko āki. Isikakienatana. Iua imiakorikata, ītanorokata poxokoni-
ata, kotxi iuasaaki ninoa auikari Teoso s̄akire.

³⁵ Katimatin̄kata aūitetxiakori iokanatana initiriakori kateiamoni, Paoro, Sírası pakini isikakini īkapani. Ninoa apokasaaki, itxana kateia n̄katarimoni:

—Pauiritana Paoro, Sírası pakini isinina.

³⁶ Ininiā iua kateia n̄katakari s̄apiretari Paoro:

—Niaūiteakori iokanapireta notamoni h̄ite nisikakini īkapani. Ininiākara h̄isipiniikaua erekaxinirepeka hinini —itxana.

³⁷ Txamari Paoro txari aūitetxiakori nitiriakorimoni:

—Ari, Homanoakorikareua ate, iuaritika auñtetxiakori Homanoakori iaritataua ate ikinimane apisatoõ. Maxikatiïka ninoa iaritataua ate. !Akamari maerekati. Eereka kateia ãki ninoa okaua ateni. Uatxa ninoa nirekari iokanatinuia ate ikinimane mimarotakinitipanika. Konapitini. Ninoapitikarako inari uai. Ninoa makatxakaua ate uai —itxa Paoro ninoamoni.

³⁸ Ninoa kikiakori kanapiriã iauñteakorimoni. Isãpiretarina Paoro iokanapirena. Ninoa auñteakori imaropiretakasaakiri Paoro, Sírsasi pakini Homano ininiuana, ninoa pïkarauata, kotxi ninoa maxikatiïka misiritana Paoro, Sírsasi pakini. ³⁹ Ininiãkara ninoa sari Paoromoni, Sírsasi pakinimoni. Ninoa:

—Ate !imarotari hñte Homano hininiu. Aimarotaãkamariko !amisiritamaiko —itxana.

Eereka ninoa auñtetxiakori mipokïkana Paoro, Sírsasi pakini.

—Sitatxi hñtakanapako —itxana.

⁴⁰ Ininiã Paoro, Sírsasi pakini takanapari kateia. Arítxia inakoro aapokomoni isana. Iuaã aõkitana kãkiti Xesosi sãkire auiãkani. Paoro, Sírsasi pakini sikataparaxiniretana ninoa. Eereka isipekana, iua sitatxiti itakanapinina.

17

Tesarónika Sitatxiti Pirena

¹ Paoro, Sírsasi pakini napari Æpïpori sitatxiti. Apikomoni inaparina Aporónia sitatxiti. Eereka apokana Tesarónika sitatxiti. Iuaã aua aiko Xoteo apotiitiniãtaãua.

² Paoro itotapekari Xoteo apotiitiniãtaãua aikotimoni isini. Ininiãkara iua sari iuaã. Ipi ãti pakini õti tomatiko õti, isari iuamoni. Iuasaaki Teoso sãkire iõkatsopatakori isãpireta kãkitimoni iuaãtaã auakanimoni. Ninoa pimarauata, ininiã iua sãpirenauata. ³ Ininiã Paoro txari:

—Teoso sãkire iøkatsopatakori oerekaua ate: Teoso mereëkiti misiritaãkapitikako, okaãkapitikako. Eereka økitikapitikauako, iuaïkana auãki inini ïkapani. Ia Xesosi hïtemoni uatxa nisãpirenãtakiti Teoso mereëkitipitikara iua —Paoro txana ninoa.

⁴ Ætikaka Xoteoakori auikari Paoro sãkire, ininiã Paoro, Sírsi pakini moianariakori itxapekauana. Kaiãopokori Akaia tixini auakani Teoso sãkire auiaãkani, auikari Paoro sãkire apaka. Kaiãopokoro sitoakoro, auïtetxiakori ïtanoroakoro, auikari Paoro sãkire apaka.

⁵ Xoteoakori, Paoro sãkire mauiaãkani, xikotari Paoro. Ininiã ninoa apotiitana kãkiti kaneenamarini, maparïkau-atakani ahoaãtaã auakani. Apotiitana kãkitipokoni. Ininiã ninoa akiripoakata, imiteëkatana. Ikinimane sitatxi auakani kenakotari. Neenamatchi atoko itxakatana. Imitekana Xasão inakori aapokomoni. Íroãkatana ita-pararitikana, Paoro, Sírsi pakini initinina. Inirekarina imipokïkinirina ninoa kãkiti apotiitakanimoni apisatoø.

⁶ Txamari Paoro, Sírsi pakini !auari iuaã. Ininiã ikosekaï-totarina Xasão. Apanakini Xesosi sãkire auiaãkani apaka ikosekaïtotana. Iauïteakorimoni anikana. Isãpiretarina iauïteakorimoni:

—Paoro, Sírsi pakini kamari maerekati. Ikini itixiti ikamarina maerekati. Ininiã ninoa uai ate sitatx-ineëpekarana uatxa. ⁷ Ia Xasão apakapana ninoa. Iua aapoko ikaikotana ninoa. !Ikamarina aãuïte Sesa inakori paniãtakiti, kotxi ninoa oerekari kãkiti ãti auïtetxi ininiãua, Xesosi inakori —itxana iauïteakorimoni.

⁸ Ikara sãkiretxiti ikenakotakasaakina, kãkiti apotiitakaniua akiripoakata. Auïtetxiakori !imarotari ikamak-itina tïkane. ⁹ Eereka auïtetxiakori misãkiretana Xasão, apanakinikata:

—Hiïkitxitana hïsikakiko ïkapani. Eereka auiritaina hïsini.

Ininiã eereka auiritana isinina.

Peréia Sitatxiti Pirena

¹⁰ Kikatapeka inakasaaki, Xesosi sãkire auiãkani iokanatana Paoro, Sírsasi pakini Peréia sitatxitimoni. Iuaã Peréia sitatxiti ninoa apoka atoko, ñroãna aikoã Xoteo apotiitiniãtaãua. ¹¹ Kãkiti iuaã auakani iteene nirekari Paoro sãpirena ikenakotinina. Tesarónika auakani ! atokoni itxana ninoa. Ikiniõtika ninoa atatsopatarí Teoso sãkire iòkatsopatakori, kotxi inirekarina imarotnirina:

—Paoro sãkire atão atxiĩti? —itxana.

¹² Ininiã kaiãopokori Xoteoakori auikari Xesosi sãkire. Kaiãopokoro sitoakoro Akaia tixini auakani apaka auikari Xesosi sãkire. Naia sitoakoro auĩtetxiakori ñtanoroakorokara. Kaiãopokori kikiakori Akaia tixini auakani apaka auikari Xesosi sãkire. ¹³ Eereka Xoteoakori Tesarónika sitatxiti auakani kenakopiretari Paoro sãpiretiniri Xesosi sãkire Peréia sitatxitiã. Ininiã ninoa sari Peréia sitatxitimoni. Apokaãkana atoko, itxĩkitakarina kãkiti ahoaãtaã apotiitakaniua Paoro omanatinina ñkapani. ¹⁴ Ikara atoko ininiã, Xesosi sãkire auiãkani iokanatarí Paoro potxoari uinitimoni. Sírsasi, Tximótxio pakini kaikotapanika Peréia sitatxiti. ¹⁵ Paoro moianatakani anikari iua Atena sitatxitimoni. Eereka ninoa kanapiriã Peréia sitatxitimoni. Paoro iokanapireta Sírsasi, Tximótxio pakinimoni:

—Katimariã hinako —itxa.

Atena Sitatxiti Pirena

¹⁶ Ininiã Atena sitatxitiã Paoro iãtapari Sírsasi, Tximótxio pakini apokini. Iuasaaki Paoro itikari kaiãopokori teoso kãkiti kamakiti. Sitatxi xãpoka kãkiti teosonenoka. Ia xika Paoro matinaniuata. ¹⁷ Ininiãkara Paoro oerekari Teoso sãkire Xoteoakorimoni aiko ãki Xoteo apotiitiniãtaãua. Xoteo minakaniua, Teoso sãkire auiãkani apaka, Paoro oerekari Teoso sãkire iuaãtaã. Ninoa pimarauata, ininiã imisãkiretakana Teoso sãkire ixinikinina ñkapani. Ikiniõtika Paoro oerekari Teoso sãkire kãkitimoni,

nipokori iamotikoātaā sikanimoni. ¹⁸ Kākiti kaxinikaxitirerini, Epikoreo inakoni, Esitóiko inakoni apaka sāki-rauata Paorokata. Paoro sãpiretana ninoa Xesosi pirena. Isãpiretana Xesosi ipinini, eereka ōkitikiniua, iuaĩkana auāki inini pirena. Ininiā ātikaka:

—Natokopa itxa ikara inakari sãkiretxiti? Uuato sãkire atoko itxa. !Kiĩkiteri iua —itxana.

Apanakinipekana txari:

—Isãpiretari āti itixiti auakani teosone pirena.

Paoro Sãpirenauata Ariópako Inakoriātaā

¹⁹ Eereka ninoa kaxinikaxitirerini anikari Paoro aiko kākiti apotiitiniātaāua, imiriĩ nopini Ariópako inakoriātaā. Iuaā ninoa txari:

—Ate nirekari aimarotiniiri poerekakiti sãkiretxiti. Mĩtxi kona ate kenakotari ikara atoko inakari sãkiretxiti.

²⁰ Ipiixini poerekakiti sãkiretxiti !aimarotapanika. Ipinimonipo itxa poerekakiti. Ininiā pisãpiretaua. Poerekaua, aimarotini ĩkapani —itxarina Paoro.

²¹ Ikara atoko itxana, kotxi ikiniōtika Atena sitatxiti auakani, apaka āti itixiti ĩkani Atena kaikotakani nirekari ātiātaākiri sãpiretakiti imarotinina ĩkapani, ininiā ikiniōtika amaneri sãkiretxiti ikenakonātana.

²² Paoro ikinimane apisatoō itima, imiriĩ Ariópako inakoriātaā. Iua txana ninoa:

—Kikiakori, Atena sitatxiti auakanii, nitikapekari hĩteosone kaiāopokori, ininiā nimarotari iteene hĩpaxitiniri hĩteosone. ²³ Ahoaātaā ninapaāpotakasaaki, natamatari kaiāopokori hĩteosone misãkiretikoātaā. Iuasaaki natamatari āti hĩteosonemoni sikakori takikoātaā. Iuaā natatsopataro iōkatakori: “Uai Teoso mimarotakoti misãkiretikoātaā.” Iua hĩteosonetakiti, himimarotakiniti, iuapitikara uatxa nota sãpiretai hĩte.

²⁴ —Iua Teoso kamari itixi. Ikinipoko itixi nopini auakari apaka ikama. Iua Apiananiri. Iua itixi auakani

auíte itxaua iua. Iaxiti auakani auíte apaka itxaua iua. ! Ikaikota kākiti kamakiti aikotiã. ²⁵ Ikinipokokara auapeka Teosomoni, ininiã linirekari kākiti kamakiti iua auini ìkapani. Teosopitikara txīkitakari kākiti auãki inini. Iuakara sikaxiniretari kākiti. Teosokara sikari ikinipoko kākiti auakiti. ²⁶ Merepitipanika kākiti !auari, eereka Teoso kamari kiki Atão inakori. Ikini uãkati kākítiti atokiri itxaua iua Atão. Teoso iokanatana ninoa ikini itixitiã auinina. Kākiti mauakani apisapanikara, imereëri kākiti iponaniini òti tīkane. Iaõtari kākiti auiniãtaã tīkane. ²⁷ Ikara atokora itxa Teoso kamakiti. Teoso txīkitakari kākiti nitiniri Teoso. Initaãpotakasaakirina, atxiĩti ninoa apokari Teoso, kotxi kona òtakoni aua Teoso. ²⁸ Æti txapekari: “Teoso txīkitakaua auãki anini, atīpokotini ìkapani. Iua matxīkitakaniãua auãki anini, laãuari.” Kaxikarerini hīte sauaki auakani txapekari: “Teoso anaakori ate apaka txaua.” ²⁹ Teoso anaakori aniniãua, ininiãkara aimarotari kona kākiti kamakiti atoko inakarini !itxaua Teoso. Kona oro kamakorini !itxaua. Kona pirata kamakorini !itxaua. Kona kai kamakorini !itxaua Teoso. Konapitini. ³⁰ Mitxipe kākiti limarotari atão inakari. Iuasaaki Teoso !imisiritana kākiti imimarotakanisaakina. Txamari uatxaika ipaniãtari ikininape kākiti ikini itixiti auakani imaerekanina itakanapinina ìkapani. ³¹ Ikara atoko Teoso txari ikini-manekākiti, kotxi iua ketotapekari ãti òti kākiti misiritiko òti. Xesosi Teoso mereëkiti iuakarako sãpiretariko kākiti misiritiko ikara òti apokasaaki, kotxi iua imarotari atão inakari. Aimarotari Xesosi Teoso mereëkiti ininiãua, kotxi Teoso òkitikari iua, iuaĩkana auãki inini ìkapani — Paoro txana ninoa.

³² Xesosi iuaĩkana auãki inini pirena ikenakotakasaakina, ãtikaka napetari Paoro. Apanakini:

—Ate nirekari pisãpirena iuaĩkana akenakotini — itxarina Paoro.

³³ Ininiã Paoro sipe. ³⁴ Apanakinipekana auikapitikari

Paoro sãkire. Txionísio inakori, Atena sitatxiti auakani auíte, auikari isãkire. Apaka sito Tamari inakoro auikari isãkire.

18

Korïto Sitatxiti Pirena

¹ Eereka Paoro takanapari Atena sitatxiti. Korïto sitatxitimoni isa. Iuamoni apoka. ² Iuaã aõkitari kiki Ákira inakori. Iua Xoteo. Põto inakoriãtaã iua iponaniã. Itária tixini ïkari. !Okanani apoka Korïto sitatxiti. Apoka ïtanorokata, Pirisira inakorokata. Nino takanapari Itária tixini, kotxi Itária auakani auíte Kráotxio inakori paniãtana ikinimane Xoteoakori, Homa sitatxiti itakanapinina. Paoro ianapokota Ákira, Pirisira pakinimoni. ³ Eereka ikaikota ninoakata, kotxi ninoa parïka iua Paoro parïkatxikana. Papiri aamata kamakori kamakani ninoa. Ininiã Paoro kaikota Ákirakata, iuakata iparïkauatini ïkapani. ⁴ Ikiniõtika tomatiko õti, Paoro sari aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. Iuaã Xoteoakori, Krekoakori pakini apotiitaua. Paoro oerepiretana ninoa Xesosi sãkire, isãkire auikinina ïkapani.

⁵ Sírası, Tximótxio pakini takanapari Masetónia tixini. Korïto sitatxiti apoãkana atoko, Paoro takanapari iparïka papiri aamata kamakori ikamini, Teoso sãkire kãkitimoni ikiniõtika isãpiretini ïkapani. Iua oerekana Xoteoakori Teoso mereëkitipitikara iua Xesosi. ⁶ Txamari ninoa Xoteoakori omanatari Paoro. Ninoa misãkirepiretari Xesosi, ininiã Paoro kamaãkaretxitana ninoa Xesosi imisãkirepiretinina xika. Iõkokari imãka ninoa apisatoõ aãpani katxakini ïkapani, omanãkare oerekini ïkapani. Ininiã Paoro txana:

—Teoso !apakapai hïte Xesosi sãkire himauikakani xika. Kona nota xikani, kotxi nisãpiretapekamai hïte. Ininiã

uatxaika nisãpiretariko Xesosi sãkire Xoteo minakoni-
moni. Xoteoakorimoni !nisãpiretaikariko —itxa Paoro.

⁷ Ininiãkara Paoro takanapana ninoa. Isari Txísio Xósito inakorimoni iua aapoko ikaikotini íkapani. Xoteo minakatiua iua. Teoso misãkiretakari iua. Iua aapoko aiko Xoteo apotiitiniãtaãua takote aua. ⁸ Aiko Xoteo apotiitiniãtaãua sikani auíte Krispo inakori auikari Api-ananiri Xesosi sãkire. Ítanoro, imiakori apaka, auikari Xesosi sãkire. Kaiãopokori kãkiti Koríto auakani kenako-tari Paoro sãpirena, ininiã eereka ninoa auikapiretari. Ipatxisataãkana.

⁹ Áti íkanõkati Teoso txíkitakari Paoro itaponeuatini. Itaponemoni Apiananiri misãkiretari iua:

—! Pipíkarauatape. Nisãkire pisãpiretapitipo kãkiti-
moni. !Piotokape. ¹⁰ Kotxi nota auapika pitekata. Pikaro-
takiri !auari, kotxi kaiãopokori kãkiti nota nakitiakori
íkorapokoriti auari —itxa Paoromoni.

¹¹ Ininiã Paoro kaikota iuaã áti ano, ipixini ano
pakinikanani Teoso sãkire oerekini íkapani.

Xoteoakori Anikari Paoro Káriomoni

¹² Eereka iuaã Akaia tixini auakani auíte áti íroã, Kário
inakori. Iua Homano itxaua. Homanoakori auítetari iua.
luasaaki Xoteoakori apotiitaua. Ninoa maĩkari Paoro.
Anikarina aiko kãkiti misiritiko sãpiretikoãtaã. ¹³ Iuaã
ninoa txari Káriomoni:

—Ia kiki na atão oerekari kãkiti Teoso paniãtakiti
kamiko. Ipinimonipo itxa iua oerekakiti. Na aãtokiriako-
rini oerekakiti atokoni itxa. !Auiritaãka Paoro oerekapire-
takiti —itxana.

¹⁴ Paoro sãkirauatini apisapanika, Kário txana Xo-
teoakori:

—Nisãpiretai híte Xoteoakori. Paoro kamaãkamariko
maerekati, nota kenakotamariko apikomoni

hīsākiremako. ¹⁵ Txamari ! ikamari maerekati. Hīte taparakienatakakaua hāuikapiretakiti xika, hātokiriakorini oerekapiretakiti xika. Hīte Xoteoakori. Nota āti uāka nitxaua, ininiā hītekara xinikari atāo inakari. Kona notani sāpiretai hīte auiākiti —itxa Kário.

¹⁶ Ininiā omitikana ninoa, aiko kākiti misiritiko sāpiretikoātaā ōpōkikinina ĩkapani. ¹⁷ Iuasaaki Krekoakori maĩkari Sóseni inakori. Iuani Xoteoakori apotiitiniātaāua sikani auīte. Krekoakori xirokitatari aākeē aiko kākiti misiritiko sāpiretikoātaā apisatoō. Txamari Kário limaākatari.

Paoro Kanapiriā Ātxiokia Sitatxitimoni

¹⁸ Eereka Paoro kaikotapanika mapaōti iuaā Korīto sitatxiti Xesosi sākire auiākanikata. Eereka iua takapiretanapana ninoa. Isipe Pisisira, Ākira pakinikata. Iereētauana maporo āki, Síria tixinimoni isinina ĩkapani. Sēkireia sitatxiti apokana. Iuaā Paoro sāpiretari Teoso ikamaenetakiti Teoso ĩkapani. Eereka ikixatari ikii ikamaenetakiti ixinikini ĩkapani. ¹⁹ Ninoa apoka Épeso sitatxiti. Iuaā Paoro takanapana Pisisira, Ākira pakini. Paoro ĩroā aiko āki Xoteo apotiitiniātaāua. Iuaā apakapapiretakakaua Xoteoakorikata Teoso sākire isāpiretinina. ²⁰ Ninoa misākiretari Paoro ninoakata apikomoni ikaikotini ĩkapani. Txamari Paoro !inirekari ikaikotini.

²¹ —Nisariko kiiniri Teoso misākiretiko aikotiā Xerosareē. Eereka Teoso nirekiniāri, uai nikanapiriā hītemoni —itxa Paoro.

Eereka isipe. Iereētaua maporo āki. Épeso sitatxiti itakanapa. ²² Sesaréia sitatxiti apoka Paoro. Eereka isa Xerosareēmoni. Iuaā apokasaaki, ianapokota Xesosi sākire auiākanimoni. Eereka isa Ātxiokia sitatxitimoni. ²³ Iuaā ikaikota mapaōti. Eereka isipe. Karásia tixini, Piríxia

tixini apaka ñpirixitiãpota. Aapokotxi apokaãpotakasaaki, isikapoxokonitana ikinimane Xesosi sãkire auiãkani.

Aporo Pirena

²⁴ Iuasaaki Xoteo Aporo inakori sari Épeso sitatxiti-moni. Iua iponaniã Arexãtria sitatxitiã. Paimatireri iua. Imarotari Teoso sãkire iõkatsopatakori imakinika. ²⁵ Iua oerekapeẽkaika Xesosi sãkire, ininiã atão Xesosi sãkire isãpireta kãkitimoni. Ipoxoniritika isãpirenauata. Txamari kãkiti patxisatiko pirena ! iteene imarotapanika. Xoão kapatxisareri oerekapiretakitinanira imarota. ²⁶ Iua Aporo sãpirenauata itaparaxiniriritika aiko ãki Xoteo apotiitiniãtaãua. Iuasaaki Pirisira, Ákira pakini kenakotari isãkire. Eereka anikarina aapokomonina. Oerekarina apikomoni Teoso sãkire imarotini ikapani. ²⁷ Eereka Aporo:

—Ninirekari Akaia tixinimoni nisini —itxa.

Ininiã Xesosi sãkire auiãkani:

—Ari, erekapitikari pisini.

Ininiã Xesosi sãkire auiãkani, Épeso auakani, iokanatsopatari itariakorimoni Akaia tixini auakanimoni. Itxana iõkatsopariã: “Hãpakapariko aĩtari Aporo inakori.” Aporo apokasaaki Akaia tixini, iteene imoianatana Xesosi sãkire auiãkani. Ninoa auikari Xesosi sãkire, kotxi Teoso iteene tiretana ninoa. ²⁸ Ikinimane apisatoõ Aporo oerekana Xoteoakori, Xesosi sãkire mauĩãkani, Xesosi atãopitika Teoso mereẽkiti ininiua. Teoso sãkire iõkatsopatakoriã iua oerekana Xesosi Teoso mereẽkiti ininiãua. Ininiã Xoteoakori !kasãkirena.

19

Paoro Épeso Sitatxiti Auakasaaki

¹ Aporo Korĩto sitatxiti auakasaaki, Paoro ĩpirixititari Épeso tōpa Épeso sitatxiti apokini ĩkapani. Iuaã aõkitana kãkiti Xesosi sãkire auiãkani. ² Paoro pimaãna ninoa:

—Xesosi sãkire hãuikasaaki, hãpakapatari Erekar Matamatakoti? —Paoro txana ninoa.

Ininiã ninoa:

—Kiripitipa iua Erekar Matamatakoti? !Aimarotari — itxana.

³ Ininiã Paoro:

—Kanatokopa inakariãpa hĩte patxisataãka, Erekar Matamatakoti himimarotakani?

Ininiã ninoa:

—Ari, Xoão patxisarauatini atoko inakarikanera ate patxisataãka —itxarina Paoro.

⁴ Ininiã Paoro:

—Xoão patxisatana kãkiti maerekati takanapakani. Itxana ninoa: “Hĩteko iteene auikapiretariko nitikini apokakari, Kristo Xesosi inakori,” Xoão txari kãkiti —itxa Paoro.

⁵ Ikara ikenakotaãkana atoko, ninoa patxisataãka Xesosi Apiananiri uãkaã. ⁶ Iuasaaki Paoro takari imakinika iuako ninoa nopini. Iuasaakipeka ninoa apakapari Erekar Matamatakoti. Iuasaaki ninoa sãkirauata kãkiti ãti uãka sãkireẽ. Isãpiretarina Teoso sãkire kãkitimoni. ⁷ Ninoa kikiakori atxiĩti tosi pakini.

⁸ Ipi ãti pakini kasiriti ikiniõtika aiko Xoteo apotiitiniãtaãua Paoro sãpirenauata itaparaxinireritika. Apanakinikata imisãkirenãtakakauana. Paoro nirekana ninoa auikininirina Teoso sãkire, Teoso auĩtetxi ininiãua pirena. ⁹ Txamari ãtikaka ninoa !inirekari auikapiretinirina, kotxi !inirekarina ikara atoko inakari sãkiretxiti. Ninoa misãkirepiretari Xesosi sãkire ikinimane kãkiti apisatoõ. Ininiãkara Paoro takanapana ninoa. Anikana Xesosi sãkire auiãkani iuakata. Ikiniõtika Txirano inakori oerekarauatiniãtaã Paoro oerekari Teoso

sãkire kãkitimoni. Ninoa pimaaãpotakakaua Teoso sãkire imarotininina ìkapani. Apakapapireãpotakakauana. ¹⁰ Iuaã Paoro oerekarauata ipikanani, ininiã ikinimane kãkiti Ásia tixini auakani kenakotari Xesosi Apiananiri sãkire. Xoteoakori, Krekoakori pakini kenakotari.

Sepa Anaakori Pirena

¹¹ Teoso sikaposotiiretari Paoro posotiiretxi ipinimonipo inakari ikamini. ¹² Ikara atoko ininiã ikii mata, imãka iparìkauatini ìkapani apaka anikaãka amianatakanimoni, ininiã Teoso txìkitakana amianatakani erekape ininina. Maerekani matamatakoni auaitotiniãri kãkiti, Paoro mãka ninoa kãkiti apakapakasaaki, maerekani matamatakoni sipe.

¹³ Iuasaaki apanakini Xoteoakori, miñtiakori, maerekani matamatakoni omitiãkani, sari kãkitimoni maerekani matamatakoni omitikinina ìkapani. Xesosi pirena ikenakotana. Ininiã eereka ninoa txari maerekani matamakonimoni:

—Apaniãtai hìsipiniikaua Xesosi uãkaã, Paoro sãpiretakiti Xesosi uãkaã —itxana ninoa.

¹⁴ Iuasaaki aua kiki Xoteo, Sepa inakori. Sasetotxiakori auñte itxaua. Iua anaakori kiki setxi pakini. Sepa anaakori paniãtana maerekani matamatakoni sini Xesosi uãkaã.

¹⁵ Txamari ãti õti maerekati matamatakoti apakapapiretana ninoa:

—Nota imarotari Xesosi. Nimarotari Paoro. Hñte !nimarota. Kiniparai hñte? —itxa maerekati matamatakoti.

¹⁶ Iuasaakipeka kiki maerekati auaitotakiti okakataua ninoa nopini. Apiataparata iua maerekati. Iuasaaki iua ãsokitakatapena ninoani. Ininiã ninoa miteẽkata, kasarapekana, kakaropekana itxapena.

¹⁷ Ikinimane kãkiti Êpeso sitatxiti auakani kenakopiretari ikara ene. Xoteoakori, Krekoakori apaka kenakopiretari ikara ene, ininiãkara ipìkarauatana. Ikara atoko

ininiãkara Xesosi uãka apiata ipaxitaãka. ¹⁸ Kaiãopokori Xesosi sãkire auiãkani apotiitaua. Ikinimane apisatoõ isãpiretarina maerekati mitxi ikamakitina. ¹⁹ Apanakini kasikapõererini apaka apoka iuaã. Iminarina sikapõeretxi apaiaõkiko tsopa. Ikinimane apisatoõ iotikarina. ! Inirekaikarina maerekati ikaminina. Iaõtarina ikara aãt-sopa ìki. Ìiki sïkoëta mio txineiro ota pirata kamakoro. Kaiãopokoro txineiro. ²⁰ Ikara atoko ininiãpanirako Api-ananiri sãkire iaripiretako ikini itixiti. Kaiãopokori kãkiti apiata auikaãpotari Apiananiri sãkire.

²¹ Eereka Paoro ãkixinire txari:

—Nïpirixititariko Masetónia tixini, Akaia tixini pakini. Iposo atoko Xerosareëmoni nisako. Iposo atoko Homa sitatxitimoni nisako —itxa ãkixinireë.

²² Iokanatana imoianariakori, Tximótxio, Erásito inakori pakini Masetónia tixinimoni. Paoro kaikotapanika Ásia tixiniã.

Neenamatxi Épeso Sitatxiti Auini

²³ Iuasaaki Paoro Épeso sitatxiti auakasaaki, kãkiti Xesosi oerekapiretakiti manirekakani misãkirepireãpotari Paoro, kotxi ! inirekarina Xesosi oerekapiretakiti. ²⁴ Iuasaaki kiki Temétxio inakori aua iuaã. Ikamari aiko axapitipikiri inakari. Krekoakori teosone Txiana inakoro misãkiretiko aikoti atoko inakari ikama. Kaiãopokori ikama pirata kamakori ivëtxitini ìkapani. Iua, initiriakori apaka apakaparo txineiropokoni iparìkana ìki. ²⁵ Iua Temétxio pìkapiretana ikinimane initiriakori, ninoa kamakitikana kamakani apaka. Temétxio txana:

—Kikiakori, hïte imarotari kaiãopokori txineiro aãpakapa aparìka ìki. ²⁶ Hïte kenakotapekari Paoro sãpirenãtakiti. Paoro txanãta: “Kãkiti kamakiti kona teoso !itxaua.” Kona ia tõpananini, kona Épesonanini,

ikara atoko itxa. Ikini itixiti Ásia tixini auakanimoni ikara atoko itxa. Kaiãopokori kãkiti Paoro sãkire auiaãkani auapeka. Kaiãopokori kãkiti !inirekaikari teoso ate kamakiti. ²⁷ Atxiĩti kãkiti misãkirepiretari ate kamakiti. Atxiĩti !inirekaikari aparika. !Ikarananini. Atxiĩti kãkiti !ipaxitaikari ateosone Txiana misãkiretiko aikoti. Ininiã atxiĩti kãkiti misãkirepiretaro oa Txiana. Ikinimane Ásia tixini auakani teosonetaro oa. Ikini itixiti auakani teosonetaro oa —itxa Temétxio ninoamoni.

²⁸ Ninoa kenakotakasaakiri ikara sãkiretxiti, omanãkarauatana. Ninoa akirikata:

—Txiana, Épeso auakani teosone. Apiananiro oa — itxanãtana ninoa.

²⁹ Ikinimane kãkiti sitatxi auakani miteẽkata, akiriãpokata. Imaïkarina Paoro moianariakori, Kaio inakori, Arisitako inakori pakini. Ninoa Masetónia tixinikini. Ikosekaĩtokatana. Imimiteẽkatana. Kãkiti apotiitiniãtaãua aikotimoni anikaãkana, miĩroã itxana. ³⁰ Ikara Paoro imarotakasaaki, inirekari ñroini kãkitikata isãkirauatini ñkapani, txamari Xesosi sãkire auiaãkani lauiritari iua ñroini. ³¹ Ætikaka Ásia tixini auakani auiteakori, Paoro tiretakani, iokanapireta Paoromoni:

—Kona piĩroãpeko kãkiti apotiitiniãtaãua aikoti ãki — itxarina iokanapirena.

³² Aiko ãki ikinimane akiripoananikata. Apanakini akirikatakiti ipinimonipo. Apanakinipekana akirikatakiti ipinimonipo itxanãtana, kotxi kaiãopokori kãkiti txari:

—Kixikapa aãpotiitaua?

!Imarotarina ixika. ³³ Xoteoakori iuaã apotiitakaniua katikari Arexãtri inakori ikinimane apisatoõ, isãkirauatini ñkapani. Iuasaaki õkitikari iuako kãkiti iotokini ñkapani, isãkire ikenakotinina ñkapani. ³⁴ Txamari ninoa imarotakasaakiri Arexãtri Xoteo ininiãua, akiripoakatana ipi oara:

—Txiana, Épeso auakani teosone, Apiananiro — itxanãtapikana.

³⁵ Eereka auítetxi inakariua apoka ninoa apisatoõ. Iua posotari ninoa iotokakini. Itxarina:

—Ikini itixiti auakani imarotari atenokara Épeso auakaninokara nĩkatiniri ateosone Txiana misãkiretiko aikoti. Apiananiro oa. Ninoa imarotari atenokara nĩkatiniri kai oa ãto atoko inakari iaxiti katxakakaro. ³⁶ Ikinimane imarotapekari ikara inakari, ininiãkara hĩtokako. Iteene hĩxinikariko hĩkamakiti tĩkane. Maxikatiũka !hãkirinãtape. ³⁷ Kotxi hĩte minana naia kikiakori uaimoni, txamari !iĩtirĩkarina tiitxi ateosone misãkiretiko aikoti ãki auakari. !Imisãkirepiretarona ateosone. ³⁸ Temétxio, iuakata parĩkauatakani pakini, nirekiniãri naia kateiamoni isinina, auapitika aiko kãkiti misiritiko sãpiretikoãtaã. Auapitika aãũteakori. Iuaã erekari isãpiretinirina maerekati naia kamakiti. ³⁹ Iuaĩkana hĩtsoatiniã, sitatxi auakani auĩteakori apotiitakasaakia, hĩsãpiretana ninoa himapokaerekatakiniti ninoa õtãkikinii ĩkapani. ⁴⁰ ! Apakata mixikanani himitekini, hãkiripoakatini atoko hĩkamini. Maxikatiũka hãkiripoanãta. Ixika !auari. Atxiĩti Homanoakori auĩte txitaua maerekati akamakiti xika —itxana ninoamoni.

⁴¹ Eereka ipaniãtana ninoa sini.

20

Masetónia Tixini, Akaia Tixini Pakini

¹ Ninoa kãkiti apotiitakania aapokomonina ikanapiriãka atoko, Paoro pĩkapiretana Xesosi sãkire auĩãkani. Imisãkiretana. Ikamapoxokonitana. Iposo atoko itakanapapiretana. Isipe Masetónia tixinimoni. ² ĩpirixititari Masetónia tixini. Aapokotxi apokaãpotakasaaki, isãpireãpotari Xesosi sãkire

kãkitimoni. Isikataparaxiniretana. Eereka Akaia tixinimoni apoka. ³ Iuaã ikaikota ipi ãti pakini kasiriti. Eereka Paoro kaiaapeka maporo ãki iereētiniua Síria tixinimoni isini ikapani. Iuasaaki, ikenakopiretari Xoteoakori okaenetiniri iua. Ininiãkara Paoro:

—Masetónia tixinimonikanerako nikanapiriãko —itxa Paoro.

⁴ Sópato inakori Peréia sitatxitikiri sari iuakata. Piho inakori ãkiri itxaua. Arisitako inakori, Sekõto inakori, Tesarónika sitatxitikini, ninoa apaka sari Paorokata. Kaio inakori Tepi sitatxitikiri apaka sari Paorokata. Txíkiko inakori, Tópimo inakori Ásia tixinikini, Tximótxio inakori pakini moianatari Paoro.

⁵ Iuasaaki nota Arókasi inakori iuakata naua. Paoro imoianariakorikata ìkiika isinina. Nota, nimoianariakorikata sari Paoro tikini. Tóatxi sitatxiti Paoro iãtapaua ate. ⁶ Pão miãtiãkati nikiko õti napaka atoko, Piriposi sitatxiti aiereẽtaua maporo ãki Tóatxi sitatxiti asini ikapani. Siko pakini õti napaka atoko Tóatxi aãpoka. Iuaã aaõkitana Paoro imoianariakorikata. Iuaã anapari ãti semanati.

Paoro Txíkitakari Ipíkari Iuaíkana Auãki Inini

⁷ Tomatiko õtisaaki Xesosi sãkire auiãkani apotiitaua komiri ixanakinina ikapani, Xesosi ipinini ixinikinina ikapani. Iuasaaki Paoro oerekanãtari Teoso sãkire. Apaïkanõkapeka isãpirenauatapanika, kotxi katimatiniãkata isipe. ⁸ Ate apotiitiniãtaãua aiko inopinita auakari iriko ãki. Iuaã auari kaiãopokori tirikapi poniãkari, ininiãkara papatakari. ⁹ Iuasaaki ãtokori Etxiko inakori topãkanãta inopinita auakari sonaã. Paoro sãpirenauanãtapika, ininiãkara itapo inokaãpotari iua Etxiko. Eereka imaka. Iuasaaki ixipotorika. Xitipeka apoãkata. Ninoa miteẽkata iuamoni isinina, txamari ! auaika. ¹⁰ Ininiã Paoro katxaka, sa itxa iuamoni. Isirika iua ipíkari nopini, imaarata itxari.

—!Hĩpĩkarauatape. Auãkipanikari —itxana ninoa.

Ininiã iuaĩkana iua ãtokori auãkipeka itxa. ¹¹ Iposo atoko Paoro kanĩka iuaĩkana inopinita irikomoni. Komiri inika. Iposo atoko iuaĩkana ninoakata isãkirauanãtiniritika katimata itxa. Ikatimataãka atoko isipe Paoro. ¹² Eereka anikarina iua ãtokori aapokomoni. Ninoa iteene poxokoniuata iua auãkipanika inini.

Miretomoni Sikiko Pirena

¹³ Iuasaaki Paoro paniãtaua ate:

—Hĩte sari maporoã Asosi sitatxitimoni. Imiriĩrako nota sari. Iuaã nota iereẽtaua hĩtekata —itxaua ate.

Ininiã ate sari iua apisa. ¹⁴ Asosi sitatxiti Paoro aõkitaua ate. Iereẽtaua maporo ãki. Iposo atoko asa Mitxireni sitatxitimoni. ¹⁵ Iuaãtaã aãpokasaaki, iuaĩkana apotorika. ãti õti napaka atoko, anapari Kio inakori takote pokomiriĩ. ãti õti napaka atoko, Samosi inakori pokomiriĩ aãpoka. Iuaĩkana ãti õti napaka atoko, aãpoka Mireto sitatxiti. ¹⁶ Iuasaaki Paoro !inirekari Épeso ioporokoti apokitini, kotxi linirekari auapokotini Ásia tixiniã. Ikatimaritaua, kotxi iposotiniãri, inirekari Xerosareẽ apokini. Pẽtekósitxi kiiniriti apisapanika apokini inireka.

Xesosi Sãkire Auiãkani Auĩteakori Õtãkikiko

¹⁷ Ininiã Paoro Mireto sitatxiti auakasaaki, iokanapireta Épeso sitatxitimoni. Ipĩkapiretana Xesosi sãkire auiãkani auĩteakori. ¹⁸ Ninoa apokasaaki, Paoro misãkiretana ninoa:

—Himarotari merepitipanika Ásia tixini napokasaaki, eereka hĩtekata nauakasaaki, himarotari ikiniõtika nauini hĩtekata. ¹⁹ Iuasaaki niparĩkauata Apiananiri nirekakiti nikamini. Na niuikaua. Iteene nitxiapata. Xoteoakori nirekari okinino, ininiã nimaxirexinire auapitika iuasaaki, iuaritika nikamari Apiananiri paniãtakiti. ²⁰ Himarotari na nikipatari ipixini Teoso sãkire.

Nisãpiretapekai hïte imakinika Teoso sãkire hïte ereka hinini ïkapani. Kãkiti apotiitiniãtaãua noerekai Teoso sãkire. Apaka nisari ãti haãpokomoni, eereka ãti haãpokomoni, eereka ãti haãpokomoni, nitxaãpota Teoso sãkire noerekinii. ²¹ Xoteoakori, Xoteo minakaniua apaka nisãpiretari nimarotakiti Teoso oerekakiti maerekanitxi itakanapinina ïkapani, Teoso paniãtakiti ikaminina ïkapani. Nisãpiretari nimarotakiti Teoso oerekakiti, Xesosi Apiananiri sãkire auikinina ïkapani.

²² —Ininiã nota sariko Xerosareë, kotxi Erekarî Mata-matakoti paniãtano nota iuaã nisini. !Nimarotari kiatokouako ninaãkapaniko iuaã. ²³ Ikini sitatxiti nauakasaaki, Erekarî Matamatakoti pinitano: “Piteniko takapeëkako kateia ãki iuaã. Iuaã pimisiritiko auapitikako,” itxano. Iuananira nimarota Xerosareë napokasaaki. ²⁴ Ikara nimisiritiko sãkiretxiti kona mamakari nixinikakiti, kotxi kona nitiretari nauini ïkorapokoriti. Xesosi Apiananiri paniãtakiti parïkatxiti ninireka nikamini. Nipoxokoniritika nauini mapotökirepe nitxako. Xesosi paniãtano Teoso iokanapirena erekarî Teoso tiraõki nisãpiretini kãkiti.

²⁵ —Nisãpiretapekari Teoso auïtetxi ininiãua pirena hïte sauaki nauakasaaki. Uatxa nimarotari hïte hïkinika kona hãtamataikanoko nota. ²⁶ Ininiã hïxinikapikariko nisãkire iaõka uatxa nisãpiretakiti. Kãkiti hïte sauaki auakari pïpinanakiniã, Teoso kimapore imimarotakaniã, kona nota xikani. ²⁷ Kotxi nisãpiretapekai hïtemoni imakinika Teoso iokanapirena. ²⁸ Erepaniko, katokinani hïtxako maerekati apokini hïtemoni. Erekarî Matamatakoti sikapekari kãkiti hïtemoni Xesosi sãkire hõerekini ïkapani, ininiãkara hinïkatana ninoa. Soti auïte nïkatakani atokokana hïtxauako. Ninoa hïpiraakori atoko. Ininiã hïtiretanako ninoa kãkiti, kotxi Teoso naki-tiakori itxauana. Teoso ãkiri ipina ninoa ïkapani, iua naki-

tiakori ininiuana ĩkapani. ²⁹ Nimarotari k kiti apokapitikako h temoni nota sini tikini. Ninoa nirekari ixipokini-rina h par ka Teoso ĩkapani. Xapakori patari ima kini mon koni atoko itxako ninoa h te sauaki imon koni apokini. Inini  erepaniko. Katokinani h txako. ³⁰  ti  ti k kiti h te oere kine s piretakiti na at oni. Koketakori s kiretxiti is piretana apanakini Xesosi s kire aui kani. Ikara xika apanakini auikari ninoa s kire, inini kara isanako ninoakata. !Auikaikarina h te s kire. ³¹ Inini kara erepaniko. H xinikariko ipi anokanani  ti anokanani pakini nota  t kikan tai h te. Noerekan tai h te Teoso s kire ĩkan ka, pokamara pakini. Ikini tika noerekai h te. Nitxiapata n t kikasaakii, kotxi nitiretai.

³² —Uatxa nisikai h te Teosomoni, iua n katini ĩkapani. Nitakanapari Teoso sãpirena h tekata, kotxi iua s piretari isikini ikinipoko erekari. Iuara sikaposotiiretai h te. Iuara sikai h te erekari in katakiti, inakitiakorimoni isikini ĩkapani. ³³ !Nixikotari apanakini. !Nimaãkatari itxineirote, imãkana pakini. ³⁴ H te imarotapitikari notaka par kauata imakinika ninire kiti, nimoianariakori nire kiti apaka niamotini ĩkapani. ³⁵ Ikara atoko apar kauatini , atiretana k kiti maposotakaniua. Nota par ka oerekapekai h te ikara atoko h kamini. Maxinikari Xesosi Apiananiri s kire. Iua txari: “Teoso takari erekari k kitimoni iua amonitakiti apakapakasaaki. Teoso takari apia erekari sikarauatakarimoni,” —Paoro txana ninoa  pesokinimoni, Teoso s kire aui kani au teakorimoni.

³⁶ Iuasaaki Paoro kapotore kaua ninoakata. Imis kiretarina Teoso. ³⁷ Ninoa ikinimane txiapakata. Imaar karina Paoro, apitxoka itxarina. Itakapiretanaparina. ³⁸ Apiata imatinanina, kotxi Paoro s piretana ninoa, ! a kitaikarina iua. Isana iuakata maporomoni.

21

Paoro Sari Xerosareẽmoni

¹ Maporo aãpokasaaki, ate takapiretanapana ninoa Épe-sokini. Eereka asipeka. Kosi pokomiriĩtimoni asakatapi-tipo. Iuaã aãpoka. Katimatinĩkata asa Hotxi ioporokotemoni. Eereka Pátara sitatxitimoni asa. ² Iuaã aãpokaro áto maporo Penísia tixinimoni sikaro, ininiã aiereẽtaua atoko ate potorika asini. ³ Apaniãxiti apokasaaki, aãtamatarari Xipri pokomiriĩti. Anapari Xipri pokomiriĩti asanaremoni. Asari Síria tixinimoni. Aãpokita Txiro sitatxiti, kotxi iuaã tiitxi maporo ãki auakari kaikota. ⁴ Iuaã ate aõkitari kãkiti Xesosi sãkire auiãkani, ininiã akaikota ninoakata áti semanati. Ninoa txari Paoro:

—Xerosareẽmoni !pisipe, kotxi Erekarri Matamatakoti sãpiretapekaua ate pimisiritiko tĩkane aua iuaãtaã — itxarina.

⁵ Apotorikini õti apokasaaki, ate sipe iuaĩkana maporomoni. Ninoa ikinika, ĩtanoroakorokata, imiakorikata, isana atekata sitatxi ĩtiniã ioporokomoni. Akinika akapotoreẽkaua ikipatxiteẽ, misãkireta atxari Teoso. ⁶ Atakapiretanapana iposo atoko, ate iereẽtaua maporo ãki. Ninoa kanapiriã aapokomonina.

⁷ Ininiã Txiro sitatxiti atakanapa. Iuaĩkana apotorika. Eereka aãpoka Pitoremaita sitatxiti. Iuaã ate misãkiretana kãkiti Xesosi sãkire auiãkani. Akaikota áti õti ninoakata. ⁸ Katimatinĩkata iuaĩkana apotorika asini. Eereka aãpoka Sesaréia sitatxiti. Iuaã Piripi inakori aapokomoni asa. Teoso sãkire sãpiretakari itxaua Piripi. Xesosi moianariakori Xerosareẽ auakasaakina, ninoa mereẽri iua Piripi, apikomoni kikiakori seisi pakini, ninoa imoianatinina ĩkapani. Ate kaikota Piripi aapoko. ⁹ Piripi auari ipi ipi pakini imiakoro átokoropanika. Ninoa apaka sãpiretari Teoso iokanapirena kãkitimoni. ¹⁰ Ate auanapa iuaã mapaõti. Iuasaaki Teoso sãkire sãpiretakari

Ákapo inakori Xotéia tōpa potorikakari apoka Piripi aapoko. ¹¹ Ikosekari Paoro makiomatare. Iĩtxikari iuako ikitikata. Itxari:

—Erekari Matamatakoti txari: “Xoteoakori Xerosareē auakani iaxirikapiriko ia makiomataretxi nakititakari ia atokokanerako iaxirikiko. Eereka isikarina Xoteo minakonimoni” —Ákapo txaua ate.

¹² Ikara akenakotakasaaki, ate apanakini iuaã auakanikata txari Paoro:

—Paoro koniko !pisipe Xerosareēmoni —atxari.

¹³ Txamari Paoro:

—Kinirepa hĩtxiapanāta? Hĩte kamamatinanitano nota. !Nimaãkatari niaxirikiko Xerosareē. !Nimaãkatari nokiko apaka Apiananiri Xesosi nauikini xika —itxaua ate.

¹⁴ !Ikĩpitari asãkire. Ininiã ate:

—Iaõpe. Ikara atoko ininiã, ate nirekari Teoso nireēkiti kamiko —atxa.

¹⁵ Mapaõti inapaka atoko, aãiamata Xerosareēmoni asini ĩkapani. Eereka apotorika asini. ¹⁶ Apanakini Xesosi sãkire auiãkani Sesaréiakini sari atekata apaka. Menasõ inakori aapoko ninoa anikaua ate, kotxi iuaã anirekari akaikotini. Menasõ Xipri pokomiriĩtikiri. Okananipeka iua auikari Xesosi sãkire.

Paoro Apoka Xerosareē

¹⁷ Xerosareē aãpokasaaki, Xesosi sãkire auiãkani apaka-paua ate ipoxokoniritikana. ¹⁸ Katimatinĩkata Paoro sari atekata Txiakomoni aianapokotini ĩkapani. Ikinimane Xesosi sãkire auiãkani auĩteakori aua iuaãtaã. ¹⁹ Paoro mis-ãkiretana. Isãpiretana imakinika Teoso kamakiti Paoro parĩkaã Xoteo minakaniuau sauaki iparĩkauatakasaaki.

²⁰ Ikara ikenakotakana atoko, ninoa txari:

—Peerekari Apiananiri —itxana.

Eereka itxarina Paoro:

—Aĩtari, pimarotari kaiãopokori Xoteoakori auikiniri Xesosi sãkire. Ninoa auikari Moisesini oerekakiti sãkiretxiti apaka. ²¹ Apanakini sãpiretapekana ninoa: “Paoro oerekanãtana Xoteoakori, Xoteo minakaniua sauaki auakani, Moisesini oerekakiti itakanapinina ĩkapani. Oerekanãtana ninoa Teoso takaõtxikare imiakori ĩtoã imatakakani ĩkapani. Oerekanãtana ninoa aãtokiriakorini oerekakiti itakanapinina ĩkapani.” Ikara atoko itxanãtana ninoa. ²² Ninoa !imarotapanikari pite uai apokini, ininiãkara natokopa atxatari akaminiri, kotxi anirekari ninoa imarotiniiri apanakini sãpiretakiti poxiene inini. Anirekari ninoa imarotiniiri pite auikapitikari Moisesini oerekakiti. ²³ Ininiãkara ia pikama. Naia ipi ipi pakini kikiakori misãkiretari Teoso. Isãpiretarina Teosomonikari ikamaenetakitina tĩkane. ²⁴ Ininiã pisa naiakata Moisesini oerekakiti iaõka hĩkamini ĩkapani, ininiãkara hĩkipaãtaua Teoso ĩkapani. Pite iĩkitxitari naia kii kixatiko ĩkapani. Ikara atoko ininiã, ikinimane imarotariko poxienetapa apanakini sãpiretakiti. Ninoa imarotariko Moisesini paniãtakiti pikamini. ²⁵ Ninoapekana, Xoteo minakaniua Xesosi sãkire auiãkanipekana, ate iokanatsopatapeka ninoamoni. Asãpiretana ate xinikakiti: —!Hinikapiriko nipokori teoso kãkiti kamakitimoni sikakori. ! Hinikapiri arẽkatxi. Manotsaãtakori xini !hinikape. ! Hĩsirĩkape pĩtanoro minakotokatika. ! Hĩsirĩkape pĩtaniri minakotokatika. Ikara atoko atxa ate ninoamoni aiokanatsopatini —itxarina Paoro.

²⁶ Ininiã Paoro anikana ninoa kikiakori. Katimatinĩkata ninoa kipaãtaua Teoso ĩkapani Moisesini oerekakiti iaõka ikaminina ĩkapani. Eereka Paoro ĩroã Teoso misãkiretiko aikotiã. Isãpiretari sasetotxi ninoa keto iĩtona arokiko xipokini õti, kotxi iuasaakiko sasetotxi apakapari ninoa

sikakiti Teosomoni.

Paoro Maĩkiko

²⁷ Iua semanati kaiamapeka ixipokini inakasaaki, ãtikaka Xoteoakori Ásia tixinikini atamatari Paoro Teoso misãkiretiko aikoti ãki. Ninoa misãkirepiretari Paoro ikinimane kãkiti iuaã apotiitakanimoni, ininiã ninoa sãkire xika ikinimane omanatari Paoro. Eereka imaĩkarina Paoroni. ²⁸ Ásia tixinikini akiripoata:

—Hĩte Xoteoakori himoianataua ate. Ia kikira oerekari ikini itixitikini omanatinina Xoteoakori. Iara oerekari kãkiti Moisesi paniãtakiti imakamakani. Oerekari kãkiti mapaxitakaniri ia Teoso misãkiretiko aikoti. Īkorasaaki ! ipaxitari ia aiko, kotxi imiĩroãna Xoteo minakanuia aiko ãki, ininiãkara itxikotari ia aiko Teoso nakiti —itxanãtana ninoa.

²⁹ Ikara itxana, kotxi mitxi itikarina kiki Xoteo minakatiua Tópimo inakori Épeso sitatxitikiri Paorokata tĩpokotini sitatxi apanĩkaki. Txamari Paoro ! anikari iua aiko ãki. Ininiã iuãkatarina Paoro anikapekari iua aiko ãki. ³⁰ Ininiã iua Paoro maĩkiko pirena iaripireta. Ikininape sitatxi auakani kenakoenetakasaakiri ikara, imitekana aikomoni. Imaĩkarina Paoro. Ikosekaĩtotarina. Teoso misãkiretiko aikotiã imipokiãkatarina Paoro. Iuasaakipeka aiko tore totaãkapeka. ³¹ Kãkiti iuaã apotiitakanuia nirekari okiniri Paoro. Sotatoakori Homano inakanuia ninoa auĩte kenakoenetari ikinimane Xerosareẽ auakani neenamauatini. ³² Iuasaakipeka sotatoakori auĩte anikana sotatoakori. Imitekana Paoromoni. Kãkiti atapakasaakina sotatoakori auĩte sotatoakorikata, iuasaakika iotoka Paoro iaritatinina.

³³ Ininiã sotatoakori auĩte maĩkari Paoro. Ipaniãtana sotatoakori Paoro iaxirikini ipi kohẽtxiã. Iposo atoko ipimaãna kãkiti itakote auakani:

—Kiripa ia kiki? Kixikapa ia atoko inaãka? —itxana ninoa.

³⁴ Ininiã ãtikaka iuaã auakani, ia xikara. Apanakinipekana ãti xikara, itxaãponãtana isãkirena. Sãkiretxi kaiãopokori ininiã, iua ! imarotari atão ixika. Ikara atoko ininiã, sotatoakori auĩte paniãtana sotatoakori, ninoa aapokomoni anikinirina Paoro. ³⁵ Sotato aapokokiri kanikoatxiã apokasaakina, sotatoakori õtanõkari Paoro ãto, kãkiti mamaĩkakaniri ãkapani. ³⁶ Kotxi kaiãopokori kãkiti itikini ãkani akiripoakata:

—Hõkariko. Hõkariko —itxanãtana.

³⁷ Paoro sotatoakori aapoko ãki iĩroãnapanoka inakasaaki, Paoro txari sotatoakori auĩte:

—Apakata pite nimisãkiretini?

Ininiã sotato auĩte tikoka.

—Pite imarotari Krekoakori sãkire —itxari Paoro.

³⁸ —Kona piteni Exito tixinikiri pitxataua? Kona piteni kitatiki kamanãtari neenamãtxi auĩtetxiakori pomãtãtini? Kona piteni anikatana ipi ipi pakini mio kokanirini ixaminakitekãtana ãparaã makipakaniãtaã? —ipimaãri Paoro.

³⁹ Ininiã Paoro:

—Kona notani. Xoteo nitxaua. Nota Taaso sitatxitikiri-rano nota. Taaso sitatxiti, sitatxi apiari inakari, Sirísia tixinikiri. Pauritano nakira kãkiti nimisãkiretini —itxari iua.

⁴⁰ Ininiã sotatoakori auĩte:

—Ari, pimisãkiretana.

Inakasaakiri Paoro tima kanikoatxiã. Iuasaaki õkitikari iuako kãkiti akiritini iotokini ãkapani, isãkire ikenakotina ãkapani. Ikinipoko iotokasaaki, iua sãkirauata ninoakata Xoteo sãkireẽ, Epiráiko sãkireẽ.

22

Paoro Misãkiretari Xerosareẽ Auakani

¹ Ininiã Paoro:

—Nitariakori, niriakori, hīkenakotariko nisākire. Na maerekati na nikama. Erekarinokara nikama —itxa.

² Ninoa kenakotakasaakiri ninoaka sākireē, Epiráiko sākireē isākirauatini, !akiritaikana. Itsorīkaātana.

³ Ininiã Paoro:

—Xoteopitikarano nota. Niponaniã Taaso sitatxiti, Sirísia tixiniã. Eereka uai Xerosareē sitatxiti napoka. Uaikara naneē. Iusaaki koerekareri kimatireri Kamario inakori oerekano imakinika. Iua oerekano akiomaneakorini kitxakapirīkarini paniātakiti imakinika. Nota parīkauata Teoso īkapaninokara, hīte parīkauatini atokotxikana. ⁴ Mitxipeka nota kapokotana kākiti Xesosi sākire auīākani, Xesosi kimaporeē sikani. Nimaīkana, kateia āki oka nitxana. Kiki, sito pakini nimaīka. Nota xika ninoani ipīpe. ⁵ Sasetotxiakori auīte apiatakari, Xoteo auīteakori pakini imarotari atāopitika nisākire. Ninoakara sikano aātsopa iōkatsopatakittina auītetxiakorimoni Tamásiko sitatxiti auakanimoni nanikini īkapani. Iua aātsopa auiritano Xesosi sākire auīākani nimaīkini. Ininiã nota sari iuaã Xesosi sākire auīākani nimaīkini īkapani, Xerosareēmoni nimikanapiriinina īkapani imisiritikona tīkane.

⁶ —Apaniãxiti Tamásiko sitatxiti takote napokaāpotakasaaki, patimari iotximere iaxitikiri apoka notamoni. ⁷ Xiti nirika. Nikenakotari nakiriuākatiko: “Saoro, Saoro, kinirepa pite misiritano nota?” itxano.

⁸ —Ininiã nota: “Apiananiri, kiriparai pite?” nitxari.

—Ininiã iua: “Nota Xesosi Nasaree sitatxitikirikarano nota. Pimisiritakitikarano nota,” itxano.

⁹ —Nimoianariakori atamatari iua iotximere, ininiã ipīkarauatana. Na ikenakotarina nota misākiretakari.

¹⁰ Ininiã nota: “Apiananiri, kipa pinireka pitemoni nikamini?” nitxari.

—Ininiã Apiananiri: “Ereẽ pitima. Tamásikomoni pisa. Iuaãtaã pisãpiretaãkako imakinika Teoso nireẽkiti pikamini ìkapani,” itxa Apiananiri notamoni.

¹¹ —Iua iotximere xika mõiãreti nitxaua. Ininiã nimoianariakori kanõpiãpotano. Anikanona Tamásikomoni. ¹² Iuaãtaã aua kiki Ananíasi inakori. Iua kamapikari akiomaneakorini kitxakapirĩkarini paniãtakiti. Ikinimane Xoteoakori Tamásiko auakani iteene paxitari iua. ¹³ Iua ina notamoni. Nota takote apoka itxa. Itxano: “Nitari Saoro, kõiãre pitxako,” itxano nota.

—Iuasaakipeka nota kõiãrepeka nitxa. Natamatari iua. ¹⁴ Iua: “Akiomaneakorini Teosone mereẽi pite inirekakiti pimarotini ìkapani. Teoso mereẽi pite Erekarinoka Kamakari patamatini ìkapani. Teoso mereẽi pite Erekarinoka Kamakari sãkire pikenakotini ìkapani. ¹⁵ Pitekarako sãpiretariko itanapoko kãkitimoni atão Xesosi pirena, patamatakiti, pikenakotakiti pakini. ¹⁶ Ininiã kona okanani pitxape. Põkitikaua. Pipatxisataãkako. Pakiritariko Apiananiri uãka, ininiã iua makatxakari pimaerekani,” Ananíasi txano nota.

¹⁷ Eereka nikanapiriã Xerosareẽmoni. Teoso misãkiretiko aikotimoni nisa. Iuaã Teoso nimisãkirenãtakasaaki, nitaponetari Apiananiri. ¹⁸ Natamatari iua. Itxano nota: “Katima pitxako. Xerosareẽ posipika uatxapeka. Uai auakani !auikapaniri nota pirena pisãpiretakiti,” itxa.

¹⁹ Ininiã nota: “Apiananiri, nota nitapekana kãkiti pisãkire auiãkani ikini aikoti Xoteo apotiitiniãtaãua. Niãsokapekana. Kateia ãki nitakapekana. Ninoa imarotapitikari ikara nikamakiti. ²⁰ Pite sãkire sãpiretakari Estevão inakori okikosaaki, nota aua iuaã. Iuasaaki ninĩkatari kokanirini mãka inopinikiri. Nota apokaerekatari okinirina iuani.”

²¹ —Ininiã Apiananiri: “Pisipeka. Õtakoxiti niokanatai Xoteo minakonimoni,” itxano —itxa Paoro kãkitimoni.

Paoro Homano Itxaua

²² Iuasaakipeka Xoteo minakonimoni isini xika, kãkiti iuaã apotiitakaniua linirekaikarina Paoro sãkire ikenakotinina. Omanãkarauata. Akiripoakatana:

—Hõkariko. !Erekari auapanika inini —itxana.

²³ Akiripoakatana. Iõkokarina imãkana inopinikiri. Kipatxi okarapekatana apaka, kotxi omanãkarauata.

²⁴ Ininiã sotatoakori auïte paniãtana sotatoakori anikiniri Paoro aiko kaikori ãki, sotatoakori aapoko ãki. Ipaniãtana Paoro ixirokitatiko tãkane, kotxi inirekari imarotiniri Paoro omanatiko xika. ²⁵ Paoroni iïtxikasaakina ixirokitatiko ïkapani, Paoro pimaãri sotato itakote timakari:

—Erekari atxiïti hïte xirokitatiniri kiki Homano inakori maxikatiïka? Homano nitxaua. Kixikapa hïte nirekari hïxirokitatinino? —Paoro txari iua.

²⁶ Ininiãkara sotato sari iauïtemoni.

—Iua kiki amaïkakiti Homano itxaua iua, ininiãkara erepaniko iuamoni pikamakiti tãkane —itxari.

²⁷ Ininiã sotatoakori auïte sari Paoromoni.

—Pisãpiretano. Homanokani pitxataua? —itxari Paoro. Ininiã Paoro:

—Iuapitikarano nota.

²⁸ Sotatoakori auïte txari:

—Nota Homano nitxaua, kotxi niïkitxitari aãtsopa ïki Homano nininiua ïkapani. Pakaroneri.

Ininiã Paoro:

—Niponaniãkasaaki Homano nitxapekaua —itxa.

²⁹ Iuasaaki Paoro xirokaaritakani patimari isinina. Sotatoakori auïte pïkarauata, Paoro Homano ininiua imarotakasaaki, kotxi iua paniãtana sotatoakori iïtxikiniri Paoro.

Paoro Xoteo Auïteakori Apisatoõ

³⁰ Katimatinĩkata sotatoakori auĩte koxirikari Paoro. Inirekari imarotĩniri Xoteo apoĩtiniri, ininiã ipĩkapiretana sasetotxi auĩteakori, Xoteo auĩteakorikata. Ipaniãtari Paoro itimini ninoa apisatoõ.

23

¹ Ininiã Paoro iteene mixinitoõtana Xoteo auĩteakori.

—Nitariakori, erekari nikaminiritika, uatxa uai naua. Teoso nireẽkitinoka ninireka nikamini. Teoso imarotari ikara, kotxi imarotari nixinikakiti nãkixinireẽ —itxa.

² Sasetotxiakori auĩte apiatakari Ananíasi inakori ! ipotxitari Paoro sãkire, ininiã ipaniãtari Paoro takote auakani aritiniri Paoro sona. ³ Ininiã Paoro:

—Teosokarako aritaiko pite. Aapokotxi tare txĩ-tatakori atoko pitxa pite, kotxi mapara peerekai, txamari pãkixinireẽ maerekatinoka. Pite topãkanãta ereẽ nota pikenakotini ikapani akiomaneakorini paniãtakiti iaõka pikamini ikapani, txamari pipaniãtari niaritiko. Akiomaneakorini na paniãtari ikara atoko inakari. Pite kona kamari ninoa paniãtakiti —Paoro txari iua auĩtetxi.

⁴ Paoro takote auakani txitari Paoro:

—! Erekari pimisãkirepiretiniri sasetotxi auĩte apiatakari Teoso nakiti —itxana.

⁵ Ininiã Paoro:

—Nitariakori, !nimarotari iua sasetotxi auĩte apiatakari ininiua, kotxi Teoso sãkire iõkatsopatakori txari: “Kona pimisãkirepiretapiri hĩauĩte.”

⁶ Paoro atamatana kãkiti iuaã apotiitakaniaua. Apanakini satoseoakori itxauana. Apanakini pariseoakori itxauana. Ininiã itapararitika isãpiretana:

—Nitariakori, pariseokarano nota. Pariseo ãkirikarano nota. Uai nota minaãka hĩte apisatoõ, kotxi nota auikari ipĩkanipeka õkitikiniua, iuaĩkana auãki ininina ikapani —itxana ninoa.

⁷ Iuasaakipeka pariseoakori, satoseoakori pakini taparakienatakakaua, kotxi pariseoakori auikari Paoro sãkire. Satoseakori ! auikari Paoro sãkire. ⁸ Kotxi satoseoakori ! auikari ipĩkari õkitikiniua, iuaĩkana auãki inini ĩkapani. Kona auikarina Teoso nitiriakori iaxitikini auini. Kona auikarina matamatakoni auini. Pariseoakori auikari ipĩkari õkitikiniua, iuaĩkana auãki inini ĩkapani. Auikarina Teoso nitiriakori auini. Auikarina matamatakoni auini apaka. ⁹ Iuasaaki ikinimane apia akiripoakata. Itaparakienatakauana. Pariseoakori, kaiõkatsoparerini inakoni, õkitikaua. Itapararitika itxana:

—Atemoni ia kiki !ikamari maerekati. Atxiĩti mata-matakoti, atxiĩti Teoso nitiri iaxitikiri sãkirauata uakata. Ininiãkara !apakata anaiatiniri Teoso —itxana.

¹⁰ Ninoa iteene taparakienatakauana, ininiã ineena-mauaaritana. Sotatoakori auĩte pĩkari ninoa okiniri Paoro, ininiã ipaniãtana sotatoakori:

—Hĩsako kãkiti sauaki apanĩkaki. Iuaã himakatzakariko Paoro. Hanikariko sotatoakori aapokomoni —itxana.

Ininiã anikarina iuaã.

¹¹ Āti ĩkanõkati Apiananiri apoka Paoromoni. Paoro takote itima. Itxari:

—Kataparaxinire pitxako. Pisãpiretapekari nota pirena uai Xerosareẽ. Apaka pisãpiretariko nota pirena Homa sitatxiti —itxari.

Xoteoakori Nirekari Okinirina Paoro

¹² Katimatinĩkata apanakini Xoteoakori apotiitaua. Ix-inikarina Paoro okini ĩkapani. Ninoa txari:

—! Anipokotapani, ! aãtapani, Paoro aõkini apisa —itxana.

¹³ Ninoa Xoteoakori koarẽta apikomoni. ¹⁴ Eereka ninoa sari sasetotxi auĩteakorimoni, kiomãtxiakori pakinimoni. Ninoa txana:

—Ate okaenetari Paoro. !Anipokotapani iua aōkini apisa. ¹⁵ Ininiā hīte aāuīteakori amanaāriko sotatoakori auīte, imininiri Paoro uai. Hīsāpiretariko sotato auīte, hinirekari apikomoni hīpimainiri Paoro. Iuasaaki ate iātapariko kimaporiā aōkiniri īkapani —itxana ninoa.

¹⁶ Paoro itaro ākiri kenakoenetari Paoro okaenetiko, ininiākara ĩroā sotatoakori aapoko, sāpireta itxari iritani-rimoni. ¹⁷ Ininiā Paoro misākiretari sotato auīte poiāori.

—Panikari ia ātokori hīauītemoni. Iminapiretakiti inireka isāpiretiniri iua —itxa.

¹⁸ Ininiā sotato auīte poiāori anikari iua auītemoni.

—Ate maīkakiti Paoro misākiretano nota, ia ātokori pitemoni niminini, kotxi inirekari isākirauatini pitekata —itxari.

¹⁹ Ininiā apiari anikari iuakoā ninoanani auiniātaā. Ininiā iua:

—Kipa pinireka pisāpiretinino? —itxari.

²⁰ Ininiā iua ātokori apakapapiretari:

—Xoteo auīteakori nirekari amanainii katana poka-mara Paoro panikini ninoamoni. Isāpiretainako pite, inirekapanikarina apikomoni Paoro sākire ikenakotinina. Txamari paxirari ninoa sākire. ²¹ !Pauikapena, kotxi koarēta apikomoni kikiakori kipatauako kimaporiā Paoro iātapinina, okinirina īkapani. Ninoa kikiakori txapeka !inipokotaikana, !iātaikana, Paoro imokakinina apisa. Ninoa iposopeka kimaporiā iātapinirina Paoro. Ninoa iātapari ninoa nirekakiti pikamini —itxari sotato auīte.

²² Ininiā sotato auīte:

—! Pisāpiretapiri notamoni pisāpiretakiti apanakini-moni.

Ininiā iokanatarari ātokori ikanapiriini aapokomoni.

Paoro Iokanataāka Périsi Inakorimoni

²³ Iposo atoko sotato auīte pīkapiretana ipi sotatoakori auītetxi poiāoni inakaniaua. Imisākiretana:

—Hãpotiitana tosẽtosi sotatoakori ikitiã sikani, setẽta sotatoakori kavaro nopini sikani, tosẽtosi sotatoakori meretaua anikakani pakini. Iposope hĩtxako ia ìkanõkati novi oara hĩpotorikini Sesaréia sitatxitimoni hĩsini ìkapani. ²⁴ Kavaroakoro hĩsikari Paoro, oa nopini isini ìkapani. !Hãuiritapiri Paoro okiko. Hanikari Paoro Homanoakori auĩtemoni Périsi inakorimoni —itxana ninoa.

²⁵ Iposo atoko sotato auĩte iõkatsopata:

²⁶ Nota Kráotxio Arísia inakorino iõkatsopata apiarimoni, pite Périsi aãuĩtemoni. Ereẽkai. ²⁷ Ia kiki Paoro inakori Xoteoakori maĩkakiti. Ninoa nirekari okiniri. Nota, nisotatoneakorikata makatxakari iua, kotxi Homano itxaua. ²⁸ Ninirekari nimarotini kixikapa ninoa nirekari okiniri Paoro, ininiãkara nanikari iua Xoteoakori auĩteakori apotiitiniãtaãua. ²⁹ Iuaã nimarotari ixika !auari kateia ãki ikaikotini ìkapani. Ixika !auari ipinini ìkapani. Ninoa apoĩtari iua ninoa atokiriakorini paniãtakiti imakamakani xika. ³⁰ Nikenakopiretari Xoteoakori okaenetiniri Paoro, ininiã niokanataru iua pitemoni. Nipaniãtana Paoro apoĩtakani isãpiretiniina Paoro kamakiti. Iananirako niõkatsopata. Ereẽpiko,

itxa sotato auĩte sãkire Périsimoni.

³¹ Sotatoakori auĩte paniãtiniri atokokana sotatoakori anikari Paoro. Ìkanõka anikarina Ìtxipatiritxi sitatxitimoni. ³² Katimatinikata sotatoakori ikitiãna sikaninanira kanapiriã sotato aapokomoni. Kavaro nopini sikani anikari Paoro apikomoni. ³³ Anikarina Sesaréia sitatxitimoni. Isikarina Paoro iõkatsoparikata auĩtetximoni, Périsi inakorimoni. ³⁴ Ininiã iua atatsopataru iua iõkatsopari. Iposo atoko ipimaãri Paoro:

—Kitixinepa paua? —itxari iua.

Ininiã Paoro:

—Sirísia tixinikirirano —itxa.

³⁵ Ininiã Périsi txari:

—Pikamapiretakini apokasaaki, nikemariko pisãkire — itxa.

Ininiã ipaniãtana sotatoakori:

—Erotxini kamakiti aikoti ãki hinĩkatariko Paoro.

24

Paoro Apoĩtiko Pirena

¹ Sĩko õti auakasaaki, sasetotxiakori auĩte apiatakari Ananíasi inakori sari Sesaréia sitatxitimoni. Apoka iuaã kiomãtxiakorikata, kiki Tétoro inakorikata apaka. Iua Tétoro kãkiti ìkapani kasãkireri kãkiti misiritiko mereẽkari apisatoõ. Ninoa apoka Périsi apisatoõ Paoro apoĩtinina ìkapani. ² Ninoa apokasaaki, sotato minari Paoro Périsi apisatoõ. Iposo atoko Tétoro akiritaãka isãkirauatini ìkapani. Ininiã Tétoro apoĩtari Paoro:

—Périsi, apiari pitxaua. Auĩtetxi kimatireri pitxaua, kotxi mapakanani atixine neenamatchi ! auari. Mitxi kaiãopokori maerekati kamakori. Uatxa maerekati poiãõãpota, kotxi pite kamari erekari kãkiti ìkapani. ³ Erekapitikari pikamakiti ate ìkapani. Ate apokaerekatari. ⁴ Kona ninirekari niomakotetinii pite, ininiãkara nisãkire poiãoka apikomoni nisãpiretai, ininiã pikenakotari nisãkire.

⁵ —Ia kiki ! erekari. Pamonõkoniri. Itxĩkitakari Xoteoakori neenamauatini ikini itixiti. Kiki Nasaree sitatxitikiri sãkire auĩãkani auĩte itxaua iua Paoro. ⁶ Teoso misãkiretiko aikoti imapaxitakanisaaki, ate maĩkari iua. Akiomaneakorini oerekini atoko atxamariko Paoro. ⁷ Txamari iusaakipeka sotatoakori auĩte Arísia inakori apoka iuaã. Imakatchakari Paoro itapararitika ate sauaki. ⁸ Eereka Arísia paniãtaua pitemoni ainini. Pite pimaãriko Paoro, ininiã pimarotari asãpiretakiti inipitika inini —Tétoro txari Périsi.

⁹ Iuasaaki Xoteoakori iuaã auakani:
—Ari, inipitikara isãkire —itxarina Périsi.

Paoro Sãkire Périsi Apisatoõ

¹⁰ Iposo atoko Périsi paniãtari Paoro isãpirenauatini. Ininiã Paoro: —Nimarotapitikari kona uatxakani ate tixine auakani misiritiko mereẽkari pitxaua. Ininiãkara nota apokaerekatari pitemoni nisãpiretiniri nikamakiti.

¹¹ Tosi õti pakini napakari nisa Xerosareẽmoni Teoso nimisãkiretini ìkapani. Pipimaãri apanakini atãokani nisãkire. ¹² Nanera !ikenakotari nota txitiniri ãti Teoso misãkiretiko aikoti ãki. Ikininape Xoteo apotiitiniãtaãua aikoti ãki !atamatarina neenamtxi nikamãkitakini. ãtiãtaã apaka !atamatarina nitxìkitakiniri kãkiti neenamtxi ikaminina. ¹³ Nanera maxikatiiika kamapiretano nota.

!Itikanona nota maerekati nikamini. ¹⁴ Nota auikari Xesosi sãkire. Ia atão. Naneramoni Xesosi sãkire na atão. Nota parikauata ate atokiriakorini Teosone ìkapani Xesosi sãkire nikìpitakasaaki. Moisesini paniãtakiti apaka nauika. Teoso sãkire sãpiretakanini iõkatsopatakiti apaka nauika. ¹⁵ Nanera auikari Teoso õkitikinina ikininape kãkiti ipìkani. Erekarini, maerekani apaka õkitikauako iuaikana auãki ininina ìkapani. Nota apaka auikari ikara.

¹⁶ Ikinioõtika ninirekari atãonoka nikamini Teoso ìkapani, kãkiti ìkapani apaka.

¹⁷ —Ninapapekari mapakanani ãtiãtaã, eereka nikanapiriã Xerosareẽmoni. Iuaã nisa txineiro ninirimanemoni matxineirotenimoni nanikini ìkapani. Apaka iuaã ninirekari nisikaenetakiti Teosomoni nisikini. ¹⁸ Nisikaenetakiti Teosomoni nisikasaaki Teoso misãkiretiko aikoti ãki, nikipaãtaua Moisesini oerekakiti iaõka. Iuasaaki Xoteoakori Ásia tixinikini itikano nota. Kãkiti apotiitakaniua !auari notakata iuasaaki. Neenamtxi !auari iuasaaki. ¹⁹ Ninoa itikano. Maerekati nikamaãkamako, kinirepa kona ninoa apoka uai uatxa

pite isãpiretinina ìkapani? ²⁰ Ninoa uai mapokakanisaaki, pipimaãna nanera ikenakotakitina, itikakitina nota Xoteo auíteakori apisatoõ nauakasaaki. Kipa atxiíti nimaerekani iuasaaki? Iuasaaki kona nikamari maerekati. ²¹ Atxiíti iuasaaki nanera !apokaerekatari nisãkire, kotxi nitxana: “Nota auikari ipíkani òkitikiniua, iuaíkana auãki inini ìkapani. Ikara nauikakiti sãkiretxiti xika hïte maïkano nota.” Atxiíti nanera lapokaerekatari ikara nisãkire —itxa Paoro sãkire Périsioni.

²² Périsi iteene imarotapekari Xesosi oerekakiti sãkiretxiti. Iua misãkiretana ninoa:

—Sotatoakori auíte Arísia inakori apokapanikako uai. Iuasaakiko nisãpiretari kiãtokopa nitxatari Paoro. Uatxa xipope asãkire —itxa Périsi.

²³ Ipaniãtari sotato auíte poiãori inakari Paoro nìkatakari tìkane:

—Pinìkatariko Paoro. Pauiritariko inirekiniãtaã isini. Pauiritariko inirimane apokini iuamoni. Pauiritariko inirekakiti isikinirina —itxa Périsi.

Paoro Sãkirauata Périsi, Tosira Pakinikata

²⁴ Mapaõti napa atoko Périsi ìtanorokata Tosira in-akorokata apoka Paoro auiniãtaã. Xoteo oa. Périsi pìkapiretari Paoro. Iua apokasaaki, Paoro sãpiretana ninoa Kristo Xesosi sãkire auikiko, ininiã ninoa kenakotari. ²⁵ Paoro sãpiretari Teoso sãkire atão inakari kamiko pìrena. Isãpiretari Teoso sãkire ìtotxi nireëkiti amakamakani. Isãpiretari kãkiti misiritiko itixi xipokini õti apokasaaki. Ininiãkara Périsi pìkarauata.

—Iaõpe. Pisipe. Æti õti niparìka mauakanisaaki, iuaíkana nipìkapiretai —itxari.

²⁶ Périsi nirekari Paoro sikiniri txineiro iuamoni, isikakiniri ìkapani. Ininiãkara itokata ipìkapiretari Paoro iuakata isãkirauatini.

²⁷ Ipikanani napa atoko Pó시오 Pésito inakori auítetxi txapekauru, ininiã Périsi sipe. Périsi nirekari Xoteoakori apokaerekatini iua, ininiã isini apisa !isikakari Paoro, ininiã Paoro kaikotapanika kateia áki.

25

Paoro Amanaãri Sesakata Isákirauatini

¹ Pésito aua Sesaréia sitatxiti ipi áti pakini óti, eereka isari Xerosareẽmoni. ² Iuaã sasetotxi auíteakori, Xoteo auíteakori pakini kamapiretari Paoro Pésitomon. ³ Ninoa iteene amanaãri Pésito:

—Pikamariko ate nireẽkiti. Piminariko Paoro uai Xerosareẽmoni —itxana.

Ikara ninoa nireka, kotxi okaenatarina Paoro ipixinipokoriti. ⁴ Txamari Pésito apakapapiretana:

—Kona, Sesaréia sitatxitikarako aua Paoro. Mapaóti napa atoko nota kanapiriã iuamoni. ⁵ Hinirekiniãri, átikaka híte sari iuamoni notakata. Iuaã hísãpiretari Paoro kamakiti maerekati —Pésito txana ninoa.

⁶ Pésito napari ipi semanati Xerosareẽ. Eereka ikanapiriã Sesaréiamoni. Katimatiníkata íroã aiko kãkiti misiritiko sãpiretikoãtaã. Iuaã ipíkapioretari Paoro.

⁷ Paoro apokasaaki, Xoteo Xerosareẽkini ákitari iua. Apoítarina iua maerekati kaiãopokori ikamakiti, txamari imaerekani itikakari ! auari, kotxi ! ikamari maerekati.

⁸ Eereka Paoro:

—Maerekati na nikama. Xoteoakori aãtokiriakorini paniãtakiti nikamapitika. Teoso misákiretiko aikoti nixapitapitika. Homano auíte paniãtakiti, Sesa inakori paniãtakiti nikamapitika —itxa.

⁹ Pésito nirekari Xoteoakori apokaerekatini iuaka, ininiã ipimaãri Paoro:

—Pinirekatari Xerosareẽ pisini? Iuaãrako nota kenakotariko nanera sãkire, pite sãkire apaka —itxa.

¹⁰ Txamari Paoro:

—Konapitini. Homano nitxaua. ! Apakata Xerosareẽ Xoteoakori apisatoõ nisãkire kenakotiko. Uaikara Homanoakori auĩte Sesa nirekari Homano sãkirauatini kãkiti misiritiko sãpiretakani apisatoõ. Erekari uai pikenakotiniri nisãkire. Pite iteene imarotari kona xatiki maerekati nikama Xoteoakorimoni. ¹¹ Ixika auiniã nipinini ìkapani, maerekati nikaminiã, ininiã apakata nipinini. Txamari nanera na atão apoĩtano nota, ininiã naneramoni nisikanapakiri !auari. Ninirekari Sesamoni nisini —itxa Paoro sãkire.

¹² Ininiã Pésito sãkirauata iua õtãkikakanikata Paoro Sesamoni isini ìkapani. Eereka apakapapiretari Paoro:

—Pite nirekari Sesamoni pisini, ininiãrako iuamonirako pisa —itxari Paoro.

Pésito Sãkirauata Akiripakata

¹³ Mapaõti napa atoko auĩtetxi Akiripa inakori apoka Sesaréia itaro Perenisi inakorokata. Ninoa ianapokota Pésitomoni. ¹⁴ Mapaõti napa atoko Pésito sãpiretari Paoro Akiripamoni:

—Uai aua kiki kateia ãki Périsi takakiti Paoro inakori. ¹⁵ Xerosareẽ napokasaaki, sasetotxi auĩteakori, Xoteo auĩteakori apaka apoĩtari iua. Inirekarina nota paniãtiniri iua okiko. ¹⁶ Txamari nisãpiretana: “Homanoakori kona okari kãkiti ãti apoĩtakiti, iua apoĩtakiti sãkire imakenakotakani apisa. Merepanika erekari iua apokini iua apoĩtakanikata kãkiti misiritiko mereẽkari apisatoõ, ninoa sãkire kãkiti misiritiko mereẽkari kenakotini ìkapani,” nitxana.

¹⁷ —Paoro omanatakani uai apokasaaki, katimatinĩkata niĩroã kãkiti misiritiko sãpiretikoãtaã. Iuaã nipikapiretari Paoro, ininiã iua apoka iua omanatakani apisatoõ. ¹⁸ Ninoa sãkirauata. Apoĩtarina Paoro. Niuãkatari ninoa sãpiretiniri maerekati Paoro kamakiti. ¹⁹ Txamari ninoa auĩãkiti sãkiretxiti xika ninoa omanatari Paoro. Kiki

ipĩkari Xesosi inakori xikara apoĩtarina. Paoro auikari Xesosi iuaĩkana auãki inini. Ninoa !auikari Xesosi õkitikiniua.

²⁰ —Iuusaaki na nimarotari nikamakiti tĩkane. Ininiã nipimaãri Paoro: “Na pinirekatari Xerosareẽ pisini? Iuaã pite apoĩtakani, pite pakini kenakotaãkako,” nitxari Paoro. ²¹ Txamari iua apakapapiretano: “Kona. Sesamonira ninireka nisini,” itxano nota. Ininiã notara paniãtari iua kateia ãki ikaikotiniritika niokanatariko Sesamoni —itxa Pésito.

²² Ininiã Akiripa:

—Nota nirekari nikenakotiniri iua kiki sãkire —itxa.

Ininiã Pésito:

—Katanarako pikenakotari iua sãkire —itxa.

Akiripa, Perenisi Pakini Apoka Pésitomoni

²³ Katimatinĩkata Akiripa, Perenisi pakini apoka, itomaneri initiriakorikata. Peeremãkapokona. Iĩroãna kãkiti apotiitiniãtaãua. Sotato auĩteakori, sitatxi auakani auĩteakori pakini iĩroã. Eereka Pésito pĩkapiretari Paoro, ininiã Paoro minaãka. ²⁴ Ininiã Pésito:

—Pite, Akiripa, hĩte atekata apotiitakaniua apaka, hãtamataria ia kiki. Ikinimane Xoteoakori uai auakani, Xerosareẽ auakani apaka !apokaerekataria ia. Isãpiretanona ia maerekati ininiua. Ninoa amanaãno ia okiko. ²⁵ Notamoni maerekati !ikama ia. Notamoni ixika !auari ipinini iĩkapani. Eereka ia amanaãno apiari Sesamoni isini, ininiã nota auiritari isini. ²⁶ Txamari !nimarotari ixika niõkatsopatini Sesamoni. Ininiãkara nimirari Paoro hĩte apisatoõ isãkire hĩkenakotini iĩkapani. Akiripa, apiari pitxaua pite, ininiã ninirekari pite sãpiretinino nota niõkatsopatakiti tĩkane. Ia hĩkenakotaka atoko hĩsãpiretano Sesamoni niõkatsopatini iĩkapani. ²⁷ !Apakata kateia ãkikiri Sesamoni niokanatinini ixika nimasãpiretakaniã, kotxi Sesa nirekari imarotiniri ikamakiti xika.

26

Paoro Sākirauatini Akiripa Apisatoō

¹ Eereka Akiripa paniātari Paoro:

—Nauiritai pisāpiretiniua pimaīkiko xika.

Ininiā Paoro ōkatari iuako isākire isāpiretini īkapani. Iposo atoko Paoro sākirauata, maerekati imakamakani ninoa imarotini īkapani.

² —Aūiŕte Akiripa, notamoni erekari pite apisatoō nisāpiretiniri Xoteoakori apoītinino. ³ Kotxi pite iteene imarotari ate atokiriakorini oereēkiti, Xoteoakori paniā-takiti. Ininiā namanaāi pikenakotiniri nisākire imakinika.

⁴ —Xoteoakori imarotano nota ātokoripanika ninakasaakua, nitixine nauakasaaki. Eereka Xerosareē nauakasaaki ninoa imarotano. Imarotarina ikiniōtika nauini. ⁵ Mixakapokoni ninoa imarotano nota. Imarotarina pariseo nininiāua. Ikara isāpiretaina, inirekiniāna. Kākiti pariseo inakari iteene auikari ate atokiriakorini oereēkiti sākiretxiti.

⁶ —Xoteoakori uatxa omanatano nota, kotxi nauikari Teoso sikaenetakiti ate atokiriakorimoni apokapeka uatxa. ⁷ Ate nirimane, tosi pakini nirimanetxi, iātapari ikara Teoso sikaenetakiti apokini ōti. Ninoa parīkauata Teoso īkapani īkanōka, pokamara pakini. Niauīte Akiripa, ikara Teoso sikaenetakiti xika Xoteoakori maīkano nota. ⁸ Kinirepa hīte !auikari Teoso posotiniri ipīkari ōkitikini, iuaīkana auāki inini īkapani?

⁹ —Mitxipeka nota omanatari Xesosi Nasareekiri, hīte omanatiniri atokokana, ininiā nikapokotari isākire auīākani. ¹⁰ Xerosareē nauakasaaki, nikapokotari isākire auīākani. Sasetotxi auīteakori auiritano kākiti Teoso nakitiakori kateia āki nitakini. Kaiāopokori nitaka kateia āki. Xoteo auīteakori nirekasaakiri okinina, nota apaka nirekari. ¹¹ Nisari Xoteo apotiitiniua aikotimoni ikininape Xesosi sākire auīākani nimisiritini īkapani.

Ninirekari Xesosi sãkire auikiko xipokini. Iteene nomanatana, ininiãkara nisari apanakini sitatxitimoni ninoa nikapokotini ìkapani.

¹² —Ikara xika nisari Tamásiko sitatxitimoni. Sasetotxi auíteakori auiritano nisini. Ipaniãtanona Xesosi sãkire auiãkani nimaĩkini. ¹³ Ipxinipokoriti, apaniãxiti iotximere iaxitikiri apoka notamoni. Atokatxi iotximere poiãoka. Ikara iotximere apiata. Iua iotximere ãki nota nimoianariakorikata aua. ¹⁴ Ate iriãkata xitipe. Iuasaakipeka nikenakotari nakiritiko: “Saoro, Saoro,” itxano Epiráiko inakori sãkiretxitiã. “Kixikapa pimisiritano nota? Piteka pimisiritaua, nota pimisiritakasaaki. Atxiĩti kema auíteka karotaua ipitikiri aãketeẽ. Iua kema auíte atoko pitxa,” itxano.

¹⁵ —Ininiã nota: “Apiananiri, kiriparai pite?” nitxari.

—Ininiã iua: “Xesosira nota, pimisiritakitikarano nota. ¹⁶ Pitima. Nota oerekaua pitemoni, pite nimereini ìkapani, ninitiri pininiuã ìkapani. Uatxa pitikakiti pisãpiretako apanakinimoni. Pisãpiretapanikariko ikinimane kãkiti apikomoni noerekakiti tĩkane. ¹⁷ Ninĩkataiko pite Xoteo sauaki pauakasaaki, Xoteo minakanuia sauaki pauakasaaki apaka. Xoteo minakonimoni niokanatai pisini. ¹⁸ Kãkiti ipiãã sikani atoko itxana, kotxi !imarotarina Teoso sãkire. Mõsiãreni atoko ninoa, kotxi !atamatarina Teoso kimapore. Ininiãkara pitekara oerekanako Teoso sãkire ikimapore imarotinina ìkapani, ipiã itakanapinina, ikamaramoni isinina ìkapani. Ininiãkara !ikamaikari Satanasi paniãtakiti. Teoso paniãtakitinoka ikamana eereka. Ininiã ninoa auikariko nisãkire, ininiãkara nota makatxakariko ninoa maerekani. Ininiã Teoso nakitiakori ninoa apaka txauana,” Xesosi txano nota.

¹⁹ —Niauíte Akiripa, ikara atoko ininiãra, nikamapekari imakinika Xesosi paniãtakiti, iaxiti iotximere apokasaaki

nikenakotakiti. ²⁰ Nisāpiretari Xesosi sākire merepitipanika kākiti Tamásiko sitatxiti auakanimoni, eereka nisāpiretari Xerosareē auakanimoni. Eereka nisāpiretari ikinimane Xotéia tōpa auakanimoni. Eereka nisāpiretari kākiti Xoteo minakonimoni. Nisinimoni nisāpireāpotana ninoa: “Himaerekani hītakanapako. Hāuikariko Teoso sākire. Erekarinoka hīkamako, ininiākara aimarotapitikari maerekati hītakanapini,” nitxana. ²¹ Ikara atoko nitxana ikinimane nisāpiretini. Ikara nisākire xika Xoteoakori maīkano nota Teoso misākiretiko aikoti āki nauakasaaki. Kinirāo okaka itxanona. ²² Uatxa nauapanika, kotxi Teoso nīkatano nota. Ininiā ia ōti Xesosi sākire nisāpireta hīte apiarinimoni, hīte poiāorinimoni apaka. Moisesini sāpiretakiti iaōka nisāpireta. Teoso sākire sāpiretakani sāpiretakiti iaōka nisāpireta. Ninoa sāpiretari Teoso mereēkiti apokini. ²³ Ninoa txari: “Teoso Mereēkiti apokako. Iua misiritaākako. Iuakarako ōkitikaua ipinaka atoko. Iuaīkana auāki itxako. Mitxi ipinakarī !ōkitikaua. Merepanika iua ōkitikaua. Iuara sāpiretariko Xoteoakori maerekani makatxakiko, Xoteo minakaniua maerekani makatxakiko apaka,” itxana Teoso sākire sāpiretakani. Ninoa sāpiretakiti iaōka nota sāpiretai apaka —itxa Paoro.

²⁴ Paoro ikara atoko inakasaaki, Pésito akiritari:

—Paoro, !kīikitei. Pimapitxiriāpota iteene papaiaōkaurautini xika —itxa.

²⁵ Ininiā Paoro:

—Niauīte Pésito, kona nimapitxirita nota. Atāopitikara nisākire nikama. Erekarī nisākire. ²⁶ Niauīte Akiripa, pimarotapekari nota sāpiretakiti, ininiā kataparaxinireno nimisākiretinii. Pimarotari Xesosi pirena, kotxi Xesosi ipīkasaaki, kona kipatakoriātaāni ipina. ²⁷ Niauīte Akiripa, pite auikatarī Teoso sākire sāpiretakani sākire? Nota imarotari pite auikiniri.

²⁸ Ininiã Akiripa:

—Pite sãkire txïkitakaaritano nota Xesosi sãkire nauikini —itxari.

²⁹ Ininiã Paoro:

—Teoso imarotari. Ninirekari pite, hïte hïkinika uatxa nisãkire kenakotakani pakini iteene hãuikiniri Xesosi sãkire nota auikiniri atokotxikana. Txamari kona nota nirekai hïte kateia ãki hãuini nota atoko —itxa Paoro sãkire.

³⁰ Paoro sãkirauataka atoko auïtetxi Akiripa, itaro Perenisi, Pésito, ikinimane ninoakata ïkani pakini, itimana. ³¹ Iporikiti ipokïkasaakina, imisãkiretakakana:

—!Auari ikira kiki okiko xika. !Auari kateia ãki itakiko xika.

³² Ininiã Akiripa txari Pésito:

—Ikira kiki mamanaãkaniãri Sesamoni isini, isikakaãkapiimako.

27

Paoro Potorika Homamoni Isini

¹ Eereka Pésito sãpiretaua ate iketo apope Itária tixinimoni aïpiriãtini. Paoro apanakini maïkakoni apaka sikaãka Xório inakorimoni. Iua Xório seï pakini sotato auïte itxaua. Sesa sotatone itxaua. ² Ate iereëtaua maporo ãki, Ataramítxio sitatxitikero ãki. Ásia tixinimoni sikaro oa maporo. Kiki, Arisitako inakori sari atekata. Iua Tesarónika sitatxitikiri, Masetónia tixinikiri iua Arisitako. Ininiã ate sipe. ³ Katimatinïkata ate apoka Sitoõ ioporokoti. Xório tiretari Paoro, ininiã auiritari iua aõkimaneremoni isini iuaã, inirekakiti apakapini ïkapani. ⁴ Eereka ate potorika iuaã. Iuasaaki ïtima inataparata aãpisamoni, ininiã maporo iopiriãri Xipri pokomiriïti ïtima manapakaniãtaã. ⁵ Ate ïpiriãtari potxoari uiniti. Sirísia tixini takote anapa. Pãpíria tixini takote anapa. Ate apoka Miha sitatxiti, Arísia tixiniã. ⁶ Iuaã sotato auïte

apokaro maporo Arexãtria sitatxitikero, Itária tixinimoni sikaro. Iua iereētakaua ate oa maporo āki.

⁷ Iuaīkana apotorika. Iuasaaki ĩtima inataparata aāpisatoō, ininiā ianaritika asaāpota mapaōtipeka, ininiā eereka aāpoka Sinito sitatxiti apisatoō. ĩtima tapara xika !aposotaika apikomoni asini anirekinimoni, ininiā aiopiriāri Kreta pokomiriīti ĩtima manapakaniātaā. Iuaā anapari Saomona pokomiriīti. ⁸ Ianaritika asaāpota imiriī takote. Aāpoka ioporoko “Ioporoko Erekarī” akiritikoātaā, Araséa sitatxiti takote.

⁹ Iuaā aāuapokota. Pamonōkoniri apikomoni asini. Kiiniri Teoso ĩkapani kākiti manipokotakani inapapeka, ininiā imarotaāka ĩtima kataparari kaiamapeka apokini. Ininiā Paoro ōtākikana ninoa:

¹⁰ —Apikomoni asiniā, pamonōkoniri. ĩtima kataparari kasaikamaro maporo atiikata. Kākiti ipinako —itxa Paoro.

¹¹ Txamari sotatoakori auīte !auikari Paoro sākire. Iua auikapiretari kamaporoteri sākire, maporo nīkatakari pakini sākire. ¹² Kaiāopokori maporo āki parīkauatakani txari:

—Ia ioporoko kona erekari mitaā anapini. Masa apikomoni. Atxiīti aposota Penisī sitatxitimoni aāpokini. Iuaā manapakakari mitaā —itxana.

Penisī sitatxiti Kreta inakori pokomiriīti ioporokoti. Atokatxi ereēkokini manapi aua Penisī sitatxiti.

Ītima Kataparari Pirena

¹³ Iuasaaki ĩtima poiāoka apokaāpota ate tikinimoni, ininiā ninoa uākatari:

—Uatxaika erekapekari Penisī sitatxitimoni asini —itxana.

Ininiā ōtanōkarina kai, maporo maīkiko, ininiā potorika atxa. Kreta miriīti takote anapaāpota. !Anirekari potxoari uiniti apanīkakiā asini, kotxi pamonōkoniri iuaā. ¹⁴ Txamari patimari ĩtima iteene inataparata Kreta

pokomiriĩtikiri. Ītima uāka “Atokatxi Pokĩkinimonikiri.”
¹⁵ Ininiā ĩtima apoka maporomoni. Pataparari. !Aposotari
 ĩtima ininimoni asini, ininiākara aũuiritari ĩtima anikiniro
 maporo ĩtima sinimoni. ¹⁶ Aiopiriāri Kaota inakori
 pokomiriĩti. Iua pokomiriĩ xapitiri. Iua pokomiriĩti ĩtima
 kimaporeē aua, ininiā iusaaki pokomiriĩ anapakasaaki
 ĩtima poiāo taparata, ininiākara aōtanōkaro kanaua ma-
 poro kapokiāmonikiri. ¹⁷ Akosekaāpotari kanaua maporo
 āki aeretakini ĩkapani. Ininiā ninoa iapiripoataro maporo
 aāpitsaā ĩtima katakakitapetiniri monōkoni. Ninoa pĩkari
 ĩtima anikiniro maporo ikipatxite apanĩkakiākirimoni.
 Iua ikipatxite Arĩpia tixini takote. Ininiā ikaxitakarina
 mākatxi mata maporo aniākari. Mākatxi mata kaikotiniā
 maporo nopini, patimaua ĩtima anikiniua. Ikara atoko
 ininiā, auiritarina ĩtima anikiniua. ¹⁸ Ītima inataparata-
 panika, ininiā katimatinĩkata ninoa okaāpotari tiitxi
 maporo āki auakari potxoari uunitimoni maporo sakikini
 monōkoni. ¹⁹ Katimatinĩkata okarina maporo tii potxoari
 uunitimoni.

²⁰ Mapaōti ! aātamataikari atokatxi. ! Aātamataikari
 iōriki. Ītima inataparatanika, ininiā auākatari apinini.

²¹ Mapaōtipeka maporo āki parĩkauatakani kona
 inikaikana. Ininiā Paoro misākiretana:

—Kinirepa hĩte kona kĩpitari nisākire? Kinirepa
 hĩte takanapari Kreta pokomiriĩti? Hĩkĩpitaākamariko
 nōtākikini, tiitxi kona hōkamako. ²² Iuaritika kataparax-
 inire hĩtxako. Nisāpiretai, kona kākiti ! ipina. Maporo-
 nanira sakika. ²³ Nota Teoso nakiti nitxaua. Iua ĩka-
 pani niparĩkauata. Minipani iua nitiri iaxitikiri oerekaua
 notamoni. ²⁴ Teoso nitiri akiritano: “Paoro, ! pipĩka-
 rauatape. Pite apokapitikako Sesa apisatoō. Peerekari
 Teoso. Itiretai pite, ininiākara ninoa pitekata sikani !
 ipinapani,” itxano. ²⁵ Ininiā kataparaxinire hĩtxako, kotxi
 nota auikari Teoso sākire. Ikamapitikariko nisāpiretinii

iaõka. ²⁶ Ítima okaroko maporo ipokomiriĩ —itxa Paoro sãkire ninoamoni.

²⁷ Ipi semanati ãtima inataparata. Anikaro maporo potxoari uiniti Metxiteháneo inakori ãpiriãtini. Eereka apanãkanõka maporo ãki parãkauatakani uãkatari imiriĩ takotepeka aãpokini. ²⁸ Ininiã ninoa okari kai iokaritsãã ãpanaã imarotinina ãkapani. Trãta seisi metro ãpanaã. Eereka apikomoni iaõtarina ãpanaã, vãtxi setxi metronoka. ²⁹ Ininiã ãpãkarauatana maporo kai mitarimoni oãpokini monõkoni. Ininiã maporo kapokiãmoni ikaxitakarina ipi ipi pakini kai iokaritsãã maporo maãkiko. Eereka imisãkiretarina Teoso paãtiki ikatimatini ãkapani. ³⁰ Maporo ãki parãkauatakani nirekari maporo itakanapinina. Iokatxakarina kanaua potxoari uinitimoni. Ninoa txaua:

—Iuaãkana kai aiokatxaka uai maporo ãkiinaã.

Txamari na atão isãkirena. Inirekarina maporo itakanapinina kanaua ãki. ³¹ Iuasaaki Paoro txana sotato auãte, sotatoakori pakini:

—Nakira kikiakori maporo ãki makaikotakaniã, hãte ipinako —itxa.

³² Ininiã sotatoakori tsotakari aãpitsa kanaua maãkakari, ininiã ãtima anikari iua kanaua.

³³ Iuasaaki imaropirãkata. Paoro õtãkikana ikinimane inipokotini ãkapani:

—Ipi semanati hiãtapanãtari ãtima napini. Ipi semanati hãteni kona xatiki hinipokota. ³⁴ Ininiã hinipokotako uatxa, hãtapara apokini ãkapani himapinakani ãkapani. Hãkarotiko lauapani. Hiãko ãtika kona katxakapani —itxa.

³⁵ Eereka Paoro kosekari komiri. Ikinimane apisatoõ isãkirauata Teosokata. Iposo atoko imapixinikari komiri porĩ, nika itxari. ³⁶ Ininiã ikinimane kataparaxinirepe itxana, ininiã inipokotana. ³⁷ Tosãtosi setãta seisi pakini

kākiti maporo āki auakani iuasaaki. ³⁸ Iteene inipokotakana atoko, okarina triko potxoari uinitimoni maporo poana onini ikapani.

Maporo Sakikini Pirena

³⁹ Katimatinīkata maporo āki parīkauatakani atamatarimi miriī, txamari !imarotarina itixi uāka. Atamatarina ikipatxite, ininiā ninoa:

—Iuaā kipatxi nopini maanikaro maporo, aposotiniā — itxana.

⁴⁰ Ininiā itsotakarina aāpitsa maporo tsapi. Kai kaikota ipatapiā. Ikoxirikarona aāpitsa mekotxi maīkiko, maporo oerekaātiko. Iposo atoko ōkitikarina mākatxi mata maporo īkiiātinimoni auakari, ikipatxitemoni maporo ītima anikini ikapani. Ininiā ikipatxitemoni asaāpota.

⁴¹ Txamari ipixinipokoriti maporo atxapaā ikipatxite nopini. Maporo īkiiātinimoni atxapaā. !Osaika. Tsakati kataparari xika maporo kapokiātinimoni txirakiāpota.

⁴² Sotatoakori kinirāo okaka txana ikinimane maīkakoni. !Inirekarina ninoa mitekini imiriīmoni anokinina. ⁴³ Sotatoakori auīte !inirekari Paoro okiko, ininiā !auritana. Ipaniātana ikinimane:

—Himarotiniāri hanokini, ininiā hīte merepanika hīkomokako. Hanoka ikipatxitemoni. ⁴⁴ Eereka, hīte mimataanoreni hīkomokako. Himaīkariko maporo txirata, ininiā hanoka ikipatxitemoni —itxana.

Ikara atoko aniniā, amakinika aāpoka ikipatxitemoni.

28

Máota Pokomiriīti Pirena

¹ Imiriīpekaua amakinika, eereka aimarotari Máota inakori pokomiriīti aāpokini. ² Iuaā auakani apakapaua ipoxokoniritikana. Iuasaaki āparaā potorika ikipini. Āparaā kipini xika patxīkareri, ininiā iuaā auakani kamari

xamina, ate irokini íkapani. ³ Iuusaaki Paoro apaka apotitari xamina. Xamina pokiã itakasaakiri, xamina pataka õpõkikari imini xamina iriko äki auakari. Akatsatari Paoro uako. ⁴ Ninoa ipokomiriĩ auakani atamatari imini Paoro uakoã iarõkini. Ininiã imisäkiretakakana:

—Ikira kiki kokaniri atxiĩti. !Ipina potxoari uiniti, iuaritika inapakakiniri !auari. Uatxaika ipinapitikako — itxakakana.

⁵ Paoro íkokari imini xamina pokimoni arikini íkapani. ! Katsiiri iuamoni. ⁶ Ninoa iätapanãtari iuako ananapoatini. Iätaparina iua mokatanitika ipinini. Mapa oara napa atoko lipina, ininiã ninoa:

—Kona kokaniri ikira. Teoso itxaua —itxanãtana.

⁷ Iuaãtaã takote aua kikio Pópirio inakori nakiti. Máota pokomiriĩti auakani auĩte itxaua. Iua apakapaua ate ipoxokoniritika. Akaikota iua aapoko ipi äti pakini õti. ⁸ Iuusaaki iri sirĩkanãta. Apoomata. Itikanãta. Ininiã Paoro sari iuamoni. Akiritari Teoso iua ereka inini íkapani. Itakari iuako inopini. Iuusaakipeka erekapeka itxa iua. ⁹ Eereka amianatakani iua pokomiriĩti auakani sari Paoromoni, ininiã iua makananitana ninoa. ¹⁰ Ninoa sikaua tiitxipokoni. Apotorikasaaki äto maporo äki, isikauana imakinika anireẽkiti.

Paoro Homa Sitatxiti Isini

¹¹ Ate napari ipi äti pakini kasiriti iuaã. Eereka aiereẽtaua maporo äki, Arexãtria sitatxitikero äki. “Itar-itxi Ipi” akiritaãka maporo uãka. Mitaãsaaki oa maporo kaikota Máota pokomiriĩti. ¹² Apotorika iuaã. Eereka aãpoka Sirakosa inakori sitatxiti. Iuaã akaikota ipi äti pakini õti.

¹³ Eereka iuaĩkana maporo potorika. Aãpoka Héxio sitatxiti. Katimatinĩkata itima atikinimonikari ina, ininiã

patimari asini. Katimatinĩkata aãpoka Posoori sitatxiti. ¹⁴ Iuaã aõkitana kãkiti, Xesosi sãkire auiãkani. Nino a manaãua ãti semanati anapini ninoakata. Eereka iuaĩkana aiereẽtaua maporo ãki. Iuaĩkana apotorika. Homa sitatxiti aãpoka.

¹⁵ Xesosi sãkire auiãkani, Homa auakani, kenakoenetari aãpokaenetini, ininiã inana ate aõkitinina ĩkapani. Apanakini aõkitaua ate kienatxi amotikoãtaã takote, Ápio inakoriãtaã takote. Apanakini aõkitaua ate kãkiti imakiniãtaã, “Ipi Áti Aapokotxiti” inakoriãtaã. Paoro aõkitakasaakina ninoa, ipoxokoniua.

—Peerekari Teoso, kotxi naia inari notamoni —itxa Paoro.

Homa Sitatxiti Paoro Apokini

¹⁶ Homa sitatxiti aãpoka atoko, Paoro auiritaãka inirekiniãtaã auini. Átika sotato kaikotapika iukata isinimoni imarotini ĩkapani.

¹⁷ Ipi ãti pakini õti napaka atoko, Paoro pĩkapiretana Xoteoakori auĩteakori. Ninoa apotiitakasaakia, Paoro misãkiretana ninoa.

—Nitariakori, !nikamari maerekati Xoteoakorimoni. Nauikapitikari akiomaneakorini oerekakiti sãkiretxiti. Iuaritika nimaĩkaãka Xerosareẽ. Nisikanapaãka Homanoakorimoni. ¹⁸ Homanoakori pimaãno nimaĩkiko xika. Eereka inirekarina isikakinino, kotxi ninoa imarotari ixika !auari nipinini ĩkapani. ¹⁹ Txamari Xoteoakori !inirekari Homano sikakinino, ininiãkara nakiritari Sesa nisãkire ikenakotini ĩkapani. !Ninirekari nimisãkirepiretiniri ninirimane Xoteoakori. ²⁰ Ikara atoko ininiã, nipĩkapiretai hĩte nimisãkiretini ĩkapani. Teoso mereẽkiti sãkire, Xoteoakori iãtapakiti sãkire nauikini xika, nota maĩkaãka.

²¹ Ininiã ninoa:

—Ate ! apakapari iōkatsopari Xotéia tōpakiri pite maerekani pirena. Aītariakori iuaã ikani !iminapiretari maerekati pikamakiti pirena. ²² Ate nirekari akenakotiniri pite auiākiti sākiretxiti, kotxi akenakoenetapekari apanakini sākire: “Xesosi sākire na atão” —itxana ninoa.

²³ Ininiã ninoa ketotari äti õti Paorokata aōkitakakiniuana. Iketotiniri manapi itomaneri kākiti sari Paoro auinimoni. Paoro ïkanōkapanika sākirauatapitipo. ïkanōkapeka auakapanika isãpirenauatini. Isãpiretana Teoso auñttxi ininiãua.

—Atão Teoso äkiripitikara Xesosi —itxa Paoro sākire.

Isãpiretana ninoa Moisesi iōkatsopatakiti, Teoso sākire sãpiretakani iōkatsopatakiti apaka, atão Teoso äkiripitikara Xesosi ininiua ninoa imarotini ïkapani. ²⁴ Apanakini auikari Paoro sākire. Apanakini ! inirekari auikinirina Paoro sākire. ²⁵ Ininiã ninoa taparakienatakakaua Xesosi sākire auikakani mauikarenikata. Ipotorikinina apisa, iuaïkana Paoro misãkiretana ninoa:

—Erekari Matamatakoti sākirauata atão hinirimanekata kitxakapirika. Ipaniãtari Teoso sākire sãpiretakari Isaía inakori isãpiretiniri Teoso sākire hinirimanemoni. ²⁶ Itxari:

Hïsa kãkitimoni. Hïisãpiretanako ninoa: “Hïkenakotari nisãkire ätipirika, txamari ! hinirekari himarotiniri nisãkire. Ätipirika hïtikari nikamakiti, txamari ! hinirekari hãuikiniri nota kaminiri ia atoko inakari.”

²⁷ Kotxi kākiti äkixinireẽ ! inirekarina imarotininirina nisãkire. ! Inirekarina ikenakotininirina nisãkire. ! Inirekarina itikinirina nikamakiti. Inirekiniãrina, itikapitkarina nota kamakiti. Inirekiniãrina, atão ikenakotarina nisãkire. Äkixinireẽna imarotaãkamariko nota sākire, inamanako notamoni, ininiã nota txïkitakamanako ninoa ereka ininina,

itxa Teoso sãkire.

²⁸ Paoro sãkirauata iuaĩkana ninoakata:

—Ninirekari himarotiniri Teoso iokanapirena
erekari kãkiti maerekani makatxakiko pirena
iokanapiretaãkapeka Xoteo minakonimoni. Ninoakara
auikapitikariko Teoso sãkire.

²⁹ Ikara Paoro sãpiretaãka atoko, ninoa Xoteoakori
sipeka. Isikasaakina, iteene itaparakienatakakauana
Paoro sãkire ikenakotinina xika.

³⁰ Paoro kaikota iuaã ipi anokanani. Iĩkitxitari
kaapokori iua aapoko Paoronoka auini ĩkapani. Paoro
ipoxokoniritika apakapana ikinimane iuamoni sikani.

³¹ Isãpiretana ninoa Teoso auĩtetxi ininiãua. Oerekana ni-
noa Xesosi, Teoso mereẽkiti ininiãua, Apiananiri ininiãua.
Isãkirauata itaparaxiniriritika kãkitimoni. Auiritaãka
ikinipoko imarotakiti isãpiretini.

Teoso sãkire ameneri New Testament in Apurinã (BR:apu:Apurinã)

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Apurinã

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Apurinã

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 19 Oct 2021 from source files dated 19 Oct 2021

253eaec7-f0c7-5b49-b6be-65ee5354d0ed